

**Uchwała nr XXXVIII/368/2002r.
Rady Powiatu
w Tarnowskich Górach
z dnia 30 kwietnia 2002r.**

w sprawie przyjęcia powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (tj Dz.U. nr 142, poz. 1592 z 2001r. z późn. zm.) oraz art. 10a pkt 2, 7, art. 47a ust. 7 ustawy z dnia 29 listopada 1990r. o pomocy społecznej (tj Dz. U. 98. nr 64 poz. 414 z późn. zm.)

**Rada Powiatu
uchwała:**

§ 1

Przyjąć powiatową strategię rozwiązywania problemów społecznych w treści określonej w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Tarnowskich Górach.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 4

Uchwała podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu
Tadeusz Bobek

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Opracowano
w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie
w Tarnowskich Górach

Zespół w składzie :

1. Marzena Witkowska – Dokutowicz
2. Barbara Kajdana
3. Jolanta Giel
4. Katarzyna Grund
5. Maria Spaltenstein
6. Kornelia Gliwa
7. Jolanta Jantos

TARNOWSKIE GÓRY 2002

Spis treści

	strony
Charakterystyka problemów społecznych.....	1-5
Najważniejsze zasoby powiatu i ich rola w tworzeniu systemowych rozwiązań w pomocy społecznej, a zadania powiatu z zakresu pomocy społecznej.....	6-9
Opieka nad dzieckiem i rodziną. Diagnoza. Kierunki działania. Programy Pomocy dziecku i rodzinie.....	10-27
Propozycje rozwiązań. Projekty.....	28-41
Pomoc instytucjonalna i rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych....	42-50
Rehabilitacja osób niepełnosprawnych.....	46-50
Propozycje rozwiązań. Projekty.....	50-64
Model współdziałania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach z organizacjami pozarządowymi.....	65-71
Zapewnienie szkolenia i doskonalenia zawodowego kadr pomocy społecznej.....	71-72
Załączniki	Nr 1-20

POWIAT TARNOGÓRSKI

CHARAKTERYSTYKA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Powiat tarnogórski zajmuje powierzchnię 642,6 km². W jego skład wchodzi:

- gminy miejskie (zajmujące powierzchnię 241,7 km²): Kalety, Miasteczko Śląskie, Radzionków, Tarnowskie Góry,
- gminy wiejskie (zajmujące powierzchnię 400,9 km²): Krupski Młyn, Ożarówice, Świerklaniec, Tworóg i Zbrośławice.

Liczba ludności powiatu wynosi około 144 900 mieszkańców, co stanowi około 3% ludności województwa śląskiego, w skład którego wchodzi powiat tarnogórski.

Analiza danych wg stanu na dzień 31.12.2000 r.

W Powiatowym Urzędzie Pracy (PUP) w Tarnowskich Górach zarejestrowanych było 7050 osób. Zarejestrowani bezrobotni stanowili 4,86 % mieszkańców powiatu (załącznik nr 1, 2 i 3). Wśród bezrobotnych osoby niepełnosprawne stanowiły 1,2% grupę (82 osób), absolwenci szkół 9,21% (649 osób), a osoby uprawnione do świadczeń i zasiłków przedemerytalnych 27,09% (1 910 osób).

Na podstawie sprawozdań Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej przeznaczonych dla Głównego Urzędu Statystycznego (tj. sprawozdań MPiPS-03), sporządzanych co roku przez Ośrodki Pomocy Społecznej (OPS), opracowano diagnozę środowisk (rodzin) objętych pomocą społeczną w latach 1998 - 2000.

Osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej stanowiły (załącznik nr 4 i 5):

- w 1998 r. - 3,6% ogółu mieszkańców powiatu,
- w 1999 r. i w 2000 r. - 3,4%.

Zaznaczyć jednak trzeba, że zanotowany spadek w ogólnej liczbie osób i rodzin objętych pomocą nie jest wynikiem polepszenia się sytuacji materialnej rodzin. Ponieważ świadczenia pomocowe, zarówno z zadań zleconych, jak i własnych gminy dzielą się na obowiązkowe (obligatoryjne) i nieobowiązkowe (fakultatywne), to w sytuacji ograniczonych środków finansowych, którymi dysponują ośrodki pomocy społecznej oczywistym jest, że w pierwszej kolejności realizowane są świadczenia obowiązkowe. Stale rosnąca liczba osób potrzebujących pomocy jest widoczna w ilości przyznanych świadczeń obowiązkowych natomiast w fakultatywnych obserwuje się spadek spowodowany nie przyznawaniem świadczeń z powodu braku środków finansowych.

Do świadczeń obowiązkowych z zadań zleconych należą:

- **zasiłki stałe** (przyznawane osobie rezygnującej z pracy zawodowej w celu sprawowania opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym) - w 1998 r. objęto tą formą pomocy 38 rodzin, w 1999 r. - 105 rodzin, a w 2000 r. - 140 rodzin,
- **zasiłki stałe wyrównawcze** (przysługujące osobom całkowicie niezdolnym do pracy z powodu wieku lub inwalidztwa, których dochód jak również dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej) - w 1998 r. tą formą pomocy objęto 120 rodzin, w 1999 r. - 148 rodzin, a w 2000 r. - 206 rodzin,
- **renta socjalna** (przyznawana osobom pełnoletnim, całkowicie niezdolnym do pracy z powodu inwalidztwa, powstałego przed ukończeniem 18-stego roku życia, w trakcie nauki w szkole ponadpodstawowej lub szkole wyższej przed ukończeniem 25 roku życia, a także w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej, niezależnie od dochodu) - w 1998 r. otrzymało pomoc z tego tytułu 515 rodzin, w 1999 r. - 555 rodzin, a w 2000 r. - 631 rodzin,
- **ochrona macierzyństwa** (dla kobiet w ciąży i po urodzeniu dziecka) - pomocą tą objęto w 1998 r. - 225 rodzin, w 1999 r. - 243 rodziny, a w 2000 r. - 251 rodzin,
- **zasiłek okresowy gwarantowany** (dla osoby, która utraciła prawo do zasiłku dla bezrobotnych jeżeli wychowuje co najmniej jedno dziecko poniżej 15-tego roku życia): w roku 1998 korzystało z tej pomocy - 90 rodzin, w 1999 r. - 81 rodzin, a w 2000 r. - 77 rodzin.

Do świadczeń nieobowiązkowych z zadań zleconych należą:

- **zasilek okresowy** (przyznawany dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, brak możliwości zatrudnienia, brak uprawnień do renty rodzinnej, nie przekraczającej kryterium dochodowego określonego ustawą o pomocy społecznej) - zasilek ten przyznano w 1998 r. - 2055 rodzinom, w 1999 r. - 1574 rodzinom, a w 2000 r. - 1243 rodzinom.

Ogólnie objęto pomocą z zadań zleconych:

- a) w 1998 r. - 2872 rodziny,
- b) w 1999 r. - 2524 rodziny,
- c) w 2000 r. - 2542 rodziny.

Ogólna liczba rodzin objęta pomocą z zadań własnych:

- a) w 1998 r. - 3126 rodzin, z czego:
 - pomocą o charakterze obowiązkowym (schronienie, ubranie, posiłek, usługi opiekuńcze, świadczenia zdrowotne, sprawienie pogrzebu, wyprawka dla dziecka) ok. 1500 rodzin,
 - o charakterze fakultatywnym - 2336 rodzin,
- b) w 1999 r. - ogółem 2486 rodzin, w tym :
 - pomocą obligatoryjną - ok. 1400 rodzin,
 - fakultatywną - 2053 rodzin.
- c) w 2000 r. - ogółem 3023 rodzin, z tego:
 - pomocą obligatoryjną - ok. 1431 rodzin
 - pomocą fakultatywną - ok. 2411 rodzin.

Ilość rodzin, która została objęta pomocą materialną (zarówno z zadań własnych jak i zleconych) i w postaci pracy socjalnej to 4053 rodziny w roku 1998, w roku 1999 - 3795 rodzin, a w roku 2000 - 3786 rodzin. Natomiast dodatkowo pomocą wyłącznie w postaci pracy socjalnej w 1998 r. - 544 rodziny, w 1999 r. - 624 rodziny, a w 2000 r. - 570 rodzin (załącznik nr 6).

Głównymi powodami przyznawania pomocy jest występujące w rodzinach :

- **bezrobocie** (1420 rodzin - 1998 r., 1443 rodzin - 1999 r., 1536 rodzin - 2000 r.), które stanowi 35,0% w 1998 r., 38,0% w 1999 r., 40,57% w 2000 r.
- **ubóstwo** (1672 rodzin - 1998 r., 1328 rodzin - 1999 r., 1532 rodzin - 2000r.) stanowiące 41,3% w ogólnej liczbie rodzin objętych pomocą w 1998 r., 35,0% w 1999 r., 40,46% w 2000 r.
- **bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa** (1254 rodzin - 1998 r., 981 rodzin - 1999 r., 1107 rodzin - 2000 r.): 30,9% w 1998 r., 25,8% w 1999 r. i 29,24% w 2000 r.
- **niepełnosprawność** (1208 rodzin - 1998 r., 962 rodziny - 1999 r., 1118 rodzin - 2000 r.): 29,8% w 1998 r., 25,3% w 1999 r. i 29,53% w 2000 r.

Dane dotyczące powodów przyznawania pomocy w poszczególnych gminach przedstawione są w załącznikach nr 7 - 17.

Również istotną informacją jest charakterystyka rodzin objętych pomocą z uwzględnieniem pracy socjalnej (załącznik nr 18 i 19):

- **rodziny wielodzietne** to: 26,3% w 1998 r. (1208 rodzin), 23,5% w 1999 r. (1039 rodzin) i 8,77% w 2000 r. (382 rodzin) w ogólnej liczbie rodzin objętych pomocą,
- **rodziny emerytów i rencistów** otrzymujące pomoc stanowią 34,6% w 1998 r. (786 rodzin), 18,8% w 1999 r. (829 rodzin) i 18,16% w 2000 r. (791 rodzin),
- **rodziny niepełne** odpowiednio: 15,3% w 1998 r. (703 rodziny), 14,7% w 1999 r. (650 rodzin) i 13,66% w 2000 r. (595 rodzin).

Z powyższych danych wynika, że z pomocy społecznej korzystają osoby i rodziny, których zła sytuacja materialna jest spowodowana głównie bezrobociem, występującą w rodzinie niepełnosprawnością czy też długotrwałą chorobą. Brak środków finansowych doprowadza do ubóstwa. W trudnej sytuacji znajdują się rodziny emerytów i rencistów, rodziny wielodzietne i niepełne. Te rodziny najczęściej cechują się bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Ponieważ bezpośrednią pomocą materialną zajmuje się gmina (poprzez Ośrodki Pomocy Społecznej), należy stworzyć i przyjąć takie programy pomocowe w powiecie, które przede wszystkim uwzględniałyby potrzeby rodzin i dzieci, aby umożliwić właściwe funkcjonowanie tych rodzin i stworzenie dzieciom odpowiednich warunków do rozwoju zarówno psychicznego, emocjonalnego, wykształcenia zdrowej osobowości, a także zapewnienie warunków do właściwej edukacji, programy dla osób niepełnosprawnych, osób chorych i osób starych, pozwalające na łatwiejsze funkcjonowanie w środowisku i odnalezienie się w obliczu trudnej sytuacji.

**NAJWAŻNIEJSZE ZASOBY POWIATU I ICH ROLA
W TWORZENIU SYSTEMOWYCH ROZWIĄZAŃ
W POMOCY SPOŁECZNEJ
A ZADANIA POWIATU Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ**

Powiat tarnogórski od 1999r. realizuje koncepcję budowy systemu pomocy społecznej zgodnie z zasadą subsydiarności, w myśl zapisów ustawy o pomocy społecznej. Celem tych działań jest skuteczne wspieranie osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

Podstawę zrealizowania koncepcji rozwiązań systemowych stanowią :

1. Działania zmierzające do utworzenia zespołów pracowników socjalnych i umiejscowienia ich siedzib wśród społeczności lokalnych, co sprzyja wczesnej diagnostyce i interwencji oraz lepszej współpracy ze społecznościami lokalnymi.
2. Sporządzanie mapy zagrożeń, które najczęściej rodzą zapotrzebowanie na różnorodne formy pomocy. W konsekwencji pozwoli to na racjonalne planowanie o opracowywanie rozwiązań strategicznych, które w następnych latach będą wymagały ewaluacji i ewentualnej modyfikacji, ponieważ strategia to proces, który ulegać może przemianom równoległe do zmian zachodzących w środowiskach lokalnych na terenie powiatu.
3. Nawiązanie współpracy z lokalnymi podmiotami działającymi w obszarze pomocy społecznej i polityki społecznej, tj. organizacjami pozarządowymi, wolontariuszami, grupami inicjatywnymi, sektorem prywatnym itp. poprzez organizowanie spotkań, których celem jest wzajemne poznanie, wymiana informacji, określenie wspólnych płaszczyzn działania, zakresu ewentualnej współpracy, tworzenie systemów wsparcia. Stwarza to możliwości rozszerzenia oferty stosowanych form i środków pomocy oraz możliwości skuteczniejszego docierania do różnych środowisk, a także korzystania ze środków finansowych pochodzących z innych niż budżet powiatu źródeł.

Wyrazem troski państwa i społeczeństwa o los najsłabszych biologicznie, ekonomicznie i społecznie obywateli jest obowiązująca aktualnie ustawa o pomocy społecznej z 29 listopada 1990r., która przyjmuje istnienie prawa jednostki do pomocy ze strony państwa, a ono winno zapewniać poczucie bezpieczeństwa socjalnego, przynależności i możliwości samodzielnego uczestnictwa w życiu społecznym. Wyzwania stojące przed społeczeństwem, związane z przemianami ekonomiczno-gospodarczymi i administracyjnymi w kraju, niosą ze sobą konieczność nowelizowania omawianej ustawy, co wydawałoby się niezbyt właściwe, a w każdym razie świadczyłoby o niedoskonałości ustawy. Jednakże wysoce wskazanym jest przyjmowanie nowelizacji dostosowanych do tak dynamicznych zmian w Polsce. Ostatnia wiąże się z reformą administracyjną państwa, lecz jest także związana z reformą systemu oświaty, zdrowia i ubezpieczeń społecznych. Pomoc społeczna zatacza coraz szersze kręgi i obejmuje swą działalnością wiele sfer życia społecznego, lecz dzięki temu można realizować założenia polityki społecznej państwa w dziedzinach ściśle ze sobą związanych, które dotychczas nie współdziałały dość dobrze. Następną, niezwykle istotną sprawą w polityce społecznej jest zaakceptowanie innych niż instytucjonalna form pomocy, w pewnym sensie zrozumienie własnej „słabości” i docenienie znaczenia wszelkich przejawów inicjatyw społecznych w sferze pomocy ludziom. Dlatego też ustawa o pomocy społecznej zawiera zapisy o konieczności współpracy wszystkich „sektorów”: rządowego, samorządowego, pozarządowego i prywatnego. Dopiero tak rozumiana pomoc człowiekowi potrzebującemu daje gwarancje rzeczywistego wsparcia dla niego. Bardzo często z „pomocą społeczną” bywa mylona „praca socjalna” i obu tych określeń używa się czasami zamiennie. W rzeczywistości pomoc społeczna ma dużo szersze znaczenie i obejmuje zarówno pracę socjalną, jak i wiele różnych działań na rzecz powszechnego dobrostanu. Pomoc społeczna jest zorganizowanym systemem świadczeń i instytucji społecznych mających za zadanie dopomóc jednostkom i grupom w osiągnięciu zadowalającego poziomu życia, stanu zdrowia, stosunków osobistych i społecznych, co pozwoli w pełni rozwinąć im możliwości oraz będzie sprzyjało pomyślności pozostając w harmonii z potrzebami ich rodzin i otoczenia. Pomoc społeczna to szereg rozmaitych usług, których celem jest pomaganie jednostce i społeczności w osiągnięciu akceptowanych stylów życia i wzmacnianie jej w sytuacjach trudnych - tak, aby uniknąć uzależnienia. Przytoczone definicje współczesnej, nowoczesnej pomocy społecznej wyraźnie wskazują, jak bardzo pomoc odbiega od opieki, jak głębokie różnice występują pomiędzy otaczaniem opieką osób potrzebujących, niezależnie od ich własnego potencjału, chęci czy też oczekiwań a udzielaniem im

pomocy i wsparcia w trudnych sytuacjach, polegającym na współpracy, wzajemnym szacunku i pobudzaniu do samodzielności w pokonywaniu trudnych sytuacji życiowych. Tym samym staje się zrozumiałe, że tak rozumiana pomoc społeczna wymaga wykwalifikowanych kadr, że już nie wystarczy praca oparta wyłącznie na działalności społeczno-woluntarystycznej. Ustawa o pomocy społecznej z 29.XI.1990r. w art. 1 tak formułuje zasady ogólne i zakres podmiotowy działań pomocy społecznej: „pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia”. Takie ujęcie pomocy społecznej respektuje zasadę subsydiarności (pomocniczości), zgodnie z którą jednostka ma prawo do inicjatywy i działania własnymi siłami oraz zaspokajania usprawiedliwionych potrzeb samodzielnie lub w ramach wspólnot takich, jak rodzina, samorządy, stowarzyszenia, zaś państwo, jako wspólnota „wyższa”, nie może ich w tym wyręczać, gdy nie jest to konieczne. Państwo powinno jedynie asekurować działania struktur wykazujących inicjatywę oddolną, a ingerować tylko wtedy, gdy jednostka lub te struktury społeczne stają przed problemami, których same rozwiązać nie potrafią. Zasada subsydiarności preferuje samorządność, a zatem akceptacja tej zasady oznacza przeciwstawienie się teorii i praktyce państwa totalitarnego. W myśl cytowanej reformy administracyjnej państwa w ustawie o pomocy społecznej określone zostały także zadania powiatu realizowane przez powiatowe centra pomocy rodzinie. Zakres działań i zadań spoczywających na powiecie, w myśl zasady subsydiarności, nie narusza obszaru działań struktur takich jak gmina czy województwo, a realizacja winna opierać się na wzajemnej pomocy, uzupełnianiu i współpracy. W świetle przedstawionej wcześniej charakterystyki problemów występujących i dominujących w powiecie tarnogórskim do najważniejszych zadań wynikających z cytowanej ustawy (art. 10 a) i innych ustaw należą :

- zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo jej pozbawionym oraz niedostosowanym społecznie, m. in. **poprzez tworzenie i wdrażanie programów pomocy dziecku i rodzinie**, prowadzenie i organizowanie ośrodków adopcyjno-opiekuńczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych, świetlic i klubów środowiskowych o zasięgu ponadgminnym dla dzieci i młodzieży,
- organizowanie opieki w rodzinach zastępczych oraz udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania tych dzieci,

- organizowanie i prowadzenie specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego dla rodzin naturalnych i zastępczych, a także terapii rodzinnej,
- pomoc w integracji ze środowiskiem osób opuszczających niektóre rodzaje placówek opiekuńczo-wychowawczych, resocjalizacyjnych i rodziny zastępcze,
- przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz pokrywanie wydatków związanych z kontynuowaniem nauki osobom opuszczającym niektóre rodzaje placówek, rodziny zastępcze i domy pomocy społecznej,
- prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej,
- zapewnienie, organizowanie i prowadzenie usług o określonym standardzie w domach pomocy społecznej, kierowanie osób ubiegających się o przyjęcie,
- organizowanie mieszkań chronionych,
- rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych w szczególności poprzez pomoc finansową (turnusy rehabilitacyjne, warsztaty terapii zajęciowej, likwidacja barier architektonicznych i w komunikowaniu się, realizacja programów celowych).

Artykuł 8 cytowanej ustawy określa ogólnie zadania w zakresie pomocy społecznej i dotyczą one wszystkich struktur administracyjnych, a zatem także powiatu. W szczególności obejmują one :

- tworzenie warunków organizacyjnych funkcjonowania pomocy społecznej, w tym rozbudowę niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizę i ocenę zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej,
- pracę socjalną, rozumianą jako działalność zawodową, skierowaną na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz na tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

OPIEKA NAD DZIECKIEM I RODZINĄ

DIAGNOZA. KIERUNKI DZIAŁANIA

PROGRAMY POMOCY DZIECKU I RODZINIE

Obecnie* na terenie powiatu tarnogórskiego funkcjonuje 91 rodzin zastępczych, z czego tylko 16 ukończyło szkolenie dotyczące rodzinnej opieki zastępczej. Świadomość potrzeb rozwojowych osieroconych dzieci może być bardzo niska.

W rodzinach zastępczych umieszczono 142 dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej. Rodziny zastępcze, na mocy ustawy o pomocy społecznej, uzyskują od Starosty powiatu pomoc na częściowe pokrycie kosztów utrzymania przebywających w nich dzieci (roczny koszt realizacji zadania ok. 1 350 000,00zł.- dotacja wojewody). Przysługuje im również jednorazowa pomoc na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami dziecka przyjmowanego do rodziny (roczny koszt realizacji zadania ok. 80 000,00zł.- dotacja wojewody).

79 % rodzin zastępczych z powiatu tarnogórskiego to rodziny spokrewnione z dziećmi. Poniższe tabele (nr 1 i nr 2) przedstawiają ilość rodzin i dzieci przebywających w tych rodzinach z uwzględnieniem stopnia pokrewieństwa.

Tabela 1. Ilość rodzin zastępczych i dzieci przebywających w tych rodzinach na terenie powiatu tarnogórskiego.

RODZAJ RODZIN ZASTĘPCZYCH	LICZBA RODZIN	LICZBA DZIECI
SPOKREWNIONE	72	105
NIESPOKREWNIONE	19	37
OGÓŁEM	91	142

* Stan na dzień 15 marca 2002r.

Tabela nr 2. Liczba rodzin zastępczych w poszczególnych gminach powiatu tarnogórskiego z uwzględnieniem pokrewieństwa

	LICZBA RODZIN ZASTĘPCZYCH SPOKREWNIONYCH	LICZBA RODZIN ZASTĘPCZYCH NIESPOKREWNIONYCH
TARNOWSKIE GÓRY	34	11
KALETY	4	1
MIASTECZKO ŚLĄSKIE	6	
KRUPSKI MŁYN	1	1
OŻAROWICE	1	
ŚWIERKLANIEC	3	1
RADZIONKÓW	15	4
ZBROSŁAWICE	6	
TWORÓG	2	1
OGÓŁEM	72	19

Wszystkie dzieci w rodzinach zastępczych na terenie powiatu tarnogórskiego umieszczone zostały na mocy orzeczenia sądu. 17 dzieci wychowywanych w rodzinach zastępczych to sieroty naturalne zupełne, a 19 to półsieroty. 35 dzieci przybyło do rodziny zastępczej po uprzednim pobycie w placówce opiekuńczo-wychowawczej z czego zdecydowana większość trafiła do rodzin niespokrewnionych.

13 % dzieci przebywających na terenie powiatu tarnogórskiego to dzieci, które wymagają specjalnej troski, tj. dzieci uprawnione do pobierania zasiłku pielęgnacyjnego, dzieci w wieku do 7 roku życia oraz dzieci w wieku od 7-18 r.ż umieszczone w rodzinie zastępczej na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich.

Analizując wysokość dochodów rodzin zastępczych* spokrewnionych stwierdzamy, że niemal 1/3 z nich ma tak niskie dochody, iż na podstawie art.4 ust.1 ustawy może ubiegać się o świadczenia pieniężne z pomocy społecznej. Rodziny spokrewnione nie ukrywają, że wnosząc o umieszczenie w dziecka w ich rodzinie dominował u nich motyw finansowy. Dziadkowie lub samotna babcia nie była w stanie utrzymywać wnuków z renty lub emerytury. Aż 37 rodzin zastępczych spokrewnionych to osoby samotne w podeszłym wieku (ponad 1/3 to osoby między 61 a 70 rokiem życia). Strukturę wieku rodzin zastępczych spokrewnionych i niespokrewnionych w powiecie tarnogórskim przedstawia tabela nr 3.

Tabela nr 3. Struktura wieku rodzin zastępczych spokrewnionych i niespokrewnionych w powiecie tarnogórskim.

	LICZBA RODZIN ZASTĘPCZYCH SPOKREWNIONYCH	LICZBA RODZIN ZASTĘPCZYCH NIESPOKREWNIONYCH
Do 21 lat	1	
22-30	3	4
31-40	6	4
41-50	11	5
51-60	18	5
61-70	27	1
71 i więcej	6	

* Źródło: wywiady środowiskowe 2001r

Wśród rodzin niespokrewnionych dominuje potrzeba niesienia pomocy innym, chęć posiadania dziecka, adopcji.* Sytuacja materialna tych rodzin może być uznawana za dobrą lub nawet bardzo dobrą. Połowa z tych rodzin przekracza 200% kryterium dochodowego z ustawy o pomocy społecznej. Rodzice zastępczy na ogół są w wieku rodziców biologicznych „dzieci przyjętych na wychowanie”. Rodziny zastępcze niespokrewnione w powiecie tarnogórskim to w 75% małżeństwa.

Na podstawie analizy wywiadów środowiskowych oraz badań ankietowych stwierdzono, że tylko 1/4 rodziców zastępczych inicjuje/organizuje spotkania dzieci z rodzicami naturalnymi. Większość deklaruje zdecydowaną niechęć do tego typu kontaktów.

Rodzice biologiczni, których dzieci przebywają w rodzinach zastępczych są najczęściej osobami żyjącymi w niezalegalizowanych związkach, nadużywają alkoholu, nie pracują, korzystają ze świadczeń pomocy społecznej, są bezradni w sprawach wychowawczych, wielokrotnie zmieniają miejsca pobytu, nie dokonują czynności meldunkowych. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach rozpoznało sytuację materialno - bytową u 97 rodziców (spośród 151), gdzie w większości rodzice ci nie przekraczają kryterium dochodowego o którym mowa w art. 4 ustawy. Z 54 rodzicami nie ma możliwości nawiązania kontaktu (nieznani z miejsca pobytu, nie przebywają pod adresem zameldowania).

Na dzień dzisiejszy jedynie troje rodziców jest obciążonych przez PCPR w/w odpłatnością, z czego tylko jeden rodzic wywiązuje się z tych zobowiązań. Wydanie decyzji administracyjnych w przedmiotowej sprawie było poprzedzone powiadamianiem rodziców naturalnych o wszczęciu postępowania alimentacyjnego, kompletowaniem dokumentacji celem ustalenia wysokości odpłatności (ustalenie miejsca pobytu zobowiązanych, współpraca z ośrodkami pomocy społecznej w kwestii ustalania możliwości alimentacyjnych, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych). Wobec powyższego koszty postępowania administracyjnego w tej sprawie znacznie przewyższają, mogące być pozyskiwane z tego tytułu dochody.

* Źródło: „Stan faktyczny w zakresie realizacji opieki zastępczej w powiecie tarnogórskim” - badania ankietowe 2001

Z opieką nad dzieckiem nierozzerwalnie wiąże się problematyką placówek opiekuńczo-wychowawczych. Powiat Tarnogórski prowadzi (koordynuje i nadzoruje) 4 publiczne placówki opiekuńczo-wychowawcze. Tabela nr 4 przedstawia ilość, nazwy i typy placówek opiekuńczo-wychowawczych prowadzonych przez powiat tarnogórski.

Tabela nr 4. Zestawienie placówek opiekuńczo-wychowawczych prowadzonych przez powiat tarnogórski.

Lp.	NAZWA I TYP PLACÓWKI	IMIĘ I NAZWISKO DYREKTORA	ADRES NUMER TELEFONU
1	Rodzinny Dom Dziecka placówka rodzinna	Wanda Rychlik	Karchowice ul. Bytomska 49 tel. 233-78-38
2	Rodzinny Dom Dziecka placówka rodzinna	Marian Garczorz	Tarnowskie Góry 42-600 ul. Łowiecka 93 tel. 285-29-64
3	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy placówka resocjalizacyjna	Weronika Skawiańczyk	Krupski Młyn 42-693 ul. Krasickiego 4 tel. 285-70-23
4	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy placówka resocjalizacyjna	Gabriela Gulina	Radzionków 41-922 ul. Sikorskiego 7a tel. 289-31-52

Placówki opiekuńczo-wychowawcze na terenie powiatu nie w pełni zaspakajają występujące potrzeby udzielania wymagającym tego dzieciom opieki i wychowania. W placówkach opiekuńczo-wychowawczych (głównie na terenie województwa śląskiego) obecnie przebywa 48 małoletnich pochodzących z gmin powiatu tarnogórskiego. 13 osób oczekuje na umieszczenie w placówkach socjalizacyjnych, których nie posiadamy w powiecie tarnogórskim. Ze względu na małą rotację wychowanków w rodzinnych domach dziecka na terenie powiatu poczyniono starania o pozyskanie miejsc dla dzieci z naszego terenu w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w innych powiatach.

Działania takie są konieczne z uwagi na treść postanowień wydawanych przez sądy. Wielokrotnie na umieszczenie w placówce opiekuńczo-wychowawczej o określonym profilu dzieci oczekują kilka lat, po upływie których postanowienie sądu staje się nieadekwatne do ich potrzeb. Często z przeprowadzonego wywiadu środowiskowego i pedagogicznego wynika, że dziecko może być objęte opieką w rodzinie zastępczej, a niekoniecznie w placówce stacjonarnej. Można by więc podjąć działania zmierzające do ograniczenia umieszczeń dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na rzecz rodzinnej opieki zastępczej. Tym bardziej, że średni koszt utrzymania w placówce opiekuńczo-wychowawczej czasem kilkakrotnie przewyższa koszty utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej.

Monitorowanie sytuacji finansowej placówek wykazało, że koszty utrzymania w tych instytucjach kilkakrotnie przewyższają średni koszt utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej. Szczegółowy wykaz kosztów utrzymania wychowanków w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzinach zastępczych, funkcjonujących na terenie naszego powiatu przedstawia tabela nr 5.

Tabela nr 5. Koszty utrzymania w placówkach opiekuńczo - wychowawczych i rodzinach zastępczych znajdujących się na terenie powiatu tarnogórskiego

Lp.	NAZWA PLACÓWKI	MIESIĘCZNE KOSZTY UTRZYMANIA NA 1 WYCHOWANKA
1	RDD KARCHOWICE	1 398,00
2	RDD TARNOWSKIE GÓRY	1 492,00
3	MOW KRUPSKI MŁYN	2 507,30
4	MOW RADZIONKÓW	2 454,00
RODZINY ZASTĘPCZE		669,71[*]

^{*} Średnia ze świadczeń za marzec 2002r.

Z powyższych danych liczbowych wynika, że wychowanie instytucjonalne jest drogą formą opieki nad dzieckiem, a utrzymanie dzieci przebywających w placówce rodzinnej jest tańsze niż pobyt nieletnich w placówce resocjalizacyjnej.

W placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu tarnogórskiego zatrudnionych jest niemal 70 pracowników, a przebywa 135 wychowanków. Szczegółowe zestawienie ilości dzieci i pracowników w poszczególnych placówkach przedstawia tabela nr 6.

Tabela nr 6. Zestawienie ilości dzieci oraz liczby etatów pedagogicznych, administracyjno-obsługowych i medycznych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych prowadzonych przez powiat tarnogórski.

Lp.	NAZWA PLACÓWKI	LICZBA			
		DZIECI OBJĘTYCH OPIEKĄ	ETATÓW		
			PEDAGOGICZNYCH	ADMINISTRACYJNO - OBSŁUGOWYCH	MEDYCZNYCH
1	Rodzinny Dom Dziecka w Karchowicach	9	1	0,5	0
2	Rodzinny Dom Dziecka w Tarnowskich Górach	6	1	0	0
3	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Krupskim Młynie	60 (55)*	19	10,5	0,5
4	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Radzionkowie	60 (58)*	23,25	13,2	0

*Stan na dzień 15 marca 2002r.

Sytuacja kadrowa aktualnie odpowiada realnym potrzebom placówek. Na bieżąco prowadzona jest jednak analiza pod kątem modernizacji systemu placówek, celem dostosowania do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 01 września 2000r. w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych (w tym podnoszenia kwalifikacji).

Do placówek opiekuńczo - wychowawczych kierowane są dzieci i młodzież po wyczerpaniu możliwości udzielenia pomocy rodzinie naturalnej lub umieszczenia w rodzinie zastępczej. Do

placówek typu resocjalizacyjnego są przyjmowanie dzieci od 13 roku życia. Do placówek typu rodzinnego przyjmowane są dzieci bez względu na wiek. Dzieci mogą przebywać we wszystkich rodzajach placówek do ukończenia 18 roku życia bądź do ukończenia nauki. W Powiecie powołano Zespół do spraw opiniowania wniosków o umieszczenie w placówkach opiekuńczo - wychowawczych składający się z przedstawicieli placówek (pedagogzy, psychologzy) oraz pracowników PCPR, którego celem jest określenie potrzeb dziecka w zakresie doboru dla niego odpowiedniej placówki. W kwestii kierowania do placówek prowadzimy politykę regionalną, tj. umieszczamy tylko dzieci z województwa śląskiego, celem zabezpieczenia potrzeb lokalnych. Szczegółowe zestawienie ilości dzieci w poszczególnym wieku w przedstawia tabela nr 7.

Tabela nr 7. Zestawienie ilości dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinach zastępczych na terenie powiatu tarnogórskiego wg. wieku.

Lp.	NAZWA PLACÓWKI	LICZBA DZIECI W WIEKU																			
		0-1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	RDD KARCHOWICE												1		3				2	1	2
2	RDD TARNOWSKIE GÓRY												1	1			2	2			
3	MOW KRUPSKI MŁYN														1	7	13	16	17	4	
4	MOW RADZIONKÓW														1	3	4	17	25	5	
RODZINY ZASTĘPCZE		3	6	4	4	6	6	1	6	5	4	9	12	13	11	14	17	12	9		

Przyjmujemy, że całodobowy pobyt w placówkach opiekuńczo-wychowawczych powinien mieć charakter przejściowy, tj. do czasu powrotu dziecka do rodziny naturalnej lub umieszczenia w rodzinie zastępczej. Praktyka wskazuje jednak, że dzieci przebywają w w/w placówkach do czasu usamodzielnienia po długotrwałym pobycie w placówkach. Dzieci przebywające w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinach zastępczych mają ograniczony kontakt z rodziną naturalną. Niejednokrotnie jest to spowodowane znacznym, oddaleniem od miejsca zamieszkania. W placówkach funkcjonuje system izolacyjny oderwany od realiów życia codziennego. Długotrwały

pobyt poza środowiskiem rodzinnym bywa przyczyną całkowitego zerwania więzi z najbliższymi. Szczegółowe zestawienie czasu pobytu dzieci w poszczególnych placówkach funkcjonujących na terenie naszego powiatu oraz dzieci pochodzących z powiatu tarnogórskiego, a przebywających w placówkach przedstawiają tabele nr 8 i 9.

Tabela nr 8. Czas pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie powiatu tarnogórskiego.

Lp.	NAZWA PLACÓWKI	LICZBA DZIECI A CZAS POBYTU W PLACÓWCE									
		0-1	1-2	2-3	3-4	4-5	5-6	6-7	7-8	8-9	9 i więcej
1	RDD KARCHOWICE			3				1			5
2	RDD TARNOWSKIE GÓRY	3	2	1							
3	MOW KRUPSKI MŁYN	35	12	10	1						
4	MOW RADZIONKÓW	30	14	9	2						

Tabela nr 9. Czas pobytu dzieci z powiatu tarnogórskiego w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, zakładach poprawczych.

Lp.	NAZWA PLACÓWKI	LICZBA DZIECI.....									
		0-1	1-2	2-3	3-4	4-5	5-6	6-7	7-8	8-9	9-10
1	RODZINNA	3				1					
2	SOCJALIZACYJNA		4	3	12		2		1		1
3	RESOCJALIZACYJNA	2	1	5	4						
4	SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE				2	3	1		2		
5	ZAKŁAD POPRAWCZY				1						

Czas pobytu dziecka w placówce wiąże się nierozdzielnie z kosztami usamodzielnienia wychowanków opuszczających placówki. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej osoba, która osiągnęła pełnoletność w rodzinie zastępczej, oraz osoba pełnoletnia opuszczająca niektóre typy placówek opiekuńczo-wychowawczych i domów pomocy społecznej oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze i specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze zostaje objęta pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem poprzez pracę socjalną, a także pomocą:

- 1) pieniężną na usamodzielnienie,
- 2) pieniężną na kontynuowanie nauki,
- 3) w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym,
- 4) w uzyskaniu zatrudnienia,
- 5) na zagospodarowanie - w formie rzeczowej.

Pomocy, o której mowa w pkt 1 i 2, udziela starosta powiatu właściwego ze względu na miejsce pobytu dziecka przed umieszczeniem w rodzinie zastępczej lub skierowaniem do placówki. Pomocy, o której mowa w pkt 3-5, udziela starosta właściwy ze względu na miejsce osiedlenia się osoby, która osiągnęła pełnoletność w rodzinie zastępczej, lub osoby opuszczającej placówkę.

Podstawę ustalenia wysokości pomocy finansowej lub rzeczowej stanowi kwota **1.573 zł**.

Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki przysługuje osobie, jeżeli kontynuuje ona naukę w gimnazjum, szkole ponadpodstawowej, szkole ponadgimnazjalnej lub w szkole wyższej. Pomoc jest przyznawana w miesięcznej wysokości 30% podstawy do czasu ukończenia nauki, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 lat.

Warunki i kryteria dochodowe, jakie powinna spełnić osoba, która osiągnęła pełnoletność w rodzinie zastępczej, lub osoba opuszczająca niektóre typy placówek opiekuńczo-wychowawczych i domów pomocy społecznej oraz zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich i specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, uprawniające do pomocy finansowej określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia z dnia 9 października 2001 r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie dla pełnoletnich osób z rodzin zastępczych oraz osób opuszczających niektóre typy placówek opiekuńczo-wychowawczych i domów pomocy społecznej, zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich i specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze.

Dane z tabeli nr 10 wskazują że w najbliższych 4 latach powiat tarnogórski poniesie bardzo wysokie koszty związane z udzielaniem pomocy pieniężnej na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki osobom opuszczającym rodziny zastępcze i niektóre typy placówek z uwagi na szczególnie dużą grupę dzieci w przedziale wiekowym 14-18 lat, a także ze względu na długi czas pobytu dzieci pochodzących z terenu naszego powiatu w placówkach, co zdecydowanie wpływa na wysokość przedmiotowej pomocy* (patrz także tabela 9).

Tabela nr 10. Zestawienie ilości dzieci i młodzieży pochodzących z terenu powiatu tarnogórskiego, a przebywających w rodzinach zastępczych lub placówkach wg. wieku.

Lp.	TYP PLACÓWKI	LICZBA DZIECI W WIEKU																			
		0-1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	RODZINNA													1			2	1			
2	SOCJALIZACYJNA							1		1		2	3	1	1	2	6	2	1	1	2
3	RESOCJALIZACYJNA																	3	8	1	
SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE													1	1	1	1		2	1	1	
ZAKŁAD POPRAWCZY																				1	
RODZINY ZASTĘPCZE		3	6	4	4	6	6	1	6	5	4	9	12	13	11	14	17	12	9		

Na podstawie analizy powyższych danych stwierdzono, że koszty udzielanej pomocy pieniężnej na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki oraz pomoc rzeczową dla wychowanków opuszczających placówki i rodziny zastępcze w następnych latach będą kształtowały w przedziale 250 000, 00zł - 300 000,00zł (rocznie)

* Patrz także tabela 9

Aktualnie wychowankowie opuszczający rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo-wychowawcze borykają się z problemem znalezienia samodzielnego mieszkania. Nie zawsze działania socjalizacyjne podejmowane przez placówki opiekuńczo-wychowawcze przynoszą spodziewane efekty, a praca socjalna i terapeutyczna podejmowana przez pracowników ośrodków pomocy społecznej w macierzystym środowisku jest często bezowocna. Wielokrotnie usamodzielniani są sierotami naturalnymi i nikt nie jest w stanie udzielić stosownej pomocy w usamodzielnieniu. Bywa także, że osoby opuszczające placówki i rodziny zastępcze wiążą przyszłość z pobytem na terenie naszego powiatu (kontynuują naukę, podejmują pracę, planują założyć rodzinę). Niejednokrotnie osoby te od kilkunastu lat nie utrzymywały kontaktu z bliskimi (nie znają ich, nie wiedzą jak się nazywają, ani gdzie obecnie przebywają). Czynniki te uniemożliwiają powrót usamodzielnianych wychowanków do domów rodzinnych.

Młodzież opuszczająca rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo-wychowawcze znajduje się w trudnej sytuacji z powodu ograniczonej liczby miejsc pracy oraz ostrej konkurencji na rynku. Niejednokrotnie kwalifikacje, które zdobyła w placówce okazują się nieprzydatne, co powoduje rezygnację z prób poszukiwania zatrudnienia.

Wielu z nich może wykorzystać predyspozycje do dalszej nauki, podnoszenia kwalifikacji, zdobywania nowych umiejętności i uprawnień, co daje większą szansę na podjęcie pracy.

Usamodzielniający się wychowankowie rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych po wieloletnim pobycie w instytucjonalnych formach opieki stają przed problemem wyposażenia mieszkania w niezbędny, podstawowy sprzęt domowy. Poważną barierę stanowią dla większości ceny wyposażenia mieszkania.

Dzięki przyznanej pomocy nastąpi poprawa warunków mieszkaniowych i bytowych usamodzielniających się wychowanków, zwiększenie poczucia odpowiedzialności. Pomoc ta umożliwi konstruktywne pełnienie ról społecznych.

Z uwagi na specyfikę problematyki postrzegania rodziny dysfunkcjonalnej i dziecka wzrastającego w takiej rodzinie znalazło odzwierciedlenie w ustawodawstwie naszego kraju. Zarówno ustawa zasadnicza, ustawa o pomocy społecznej, jak i inne akty prawne (Konwencja Praw Dziecka ratyfikowana 10 lat temu) regulują kwestie dotyczące miejsca rodziny i jej roli w społeczeństwie. Powstało wiele programów i opracowań mających na celu ochronę rodziny, ponieważ wielość badań empirycznych nad rodziną prowadzonych w ostatnich dziesięcioleciach pozwala na określenie charakterystycznych cech współczesnej rodziny, tj.: znacznego oddalenia od tradycyjnych wzorów klasycznej rodziny instytucjonalno-patriarchalnej, aktywizacji zawodowej kobiet, egalitaryzmu w uprawnieniach współmałżonków, znacznej integracji z kulturą masową, ceniącej materialne podstawy życia. Zmieniające się warunki społeczno-gospodarcze powodują, że na szczególną uwagę zasługuje polityka społeczna o długofalowym charakterze. Jedną ze sfer tej dziedziny jest pomoc społeczna, która ze względu na systematyczne rozszerzanie zakresu działań obejmuje coraz szerzej rozumianą problematykę rodzinną, a samą rodzinę ujmuje jako instytucję społeczną wymagającą wspierania w różnych formach i nie ogranicza się do pomocy ubogim. Zadaniem pomocy społecznej jest wspieranie na zasadzie subsydiarności rodzin i osób dotkniętych różnego rodzaju dysfunkcjami i problemami. Obejmuje też szeroko rozumianą kwestię rodziny jako środowiska wychowawczego. Wszelkie oddziaływania uwzględniają holistyczne postrzeganie jednostki i grupy społecznej, co pozwala na podejmowanie kompleksowych i zorganizowanych działań.

Wprowadzone w 2000r. zmiany w ustawie o pomocy społecznej, wskazują, że dostrzeżono jak ważną jest opieka nad dzieckiem, jego wychowanie i usamodzielnienie. Ponadto dokonane zmiany ugruntowują model pomocy społecznej jako pomocniczy, wspierający, w którym metody działania pozwalają na traktowanie korzystających z pomocy w sposób podmiotowy z wykorzystaniem wszystkich zasobów i możliwości jakimi oni dysponują oraz społeczność w jakiej żyją. W zależności od tego jak będą realizowane zadania należące do pomocy społecznej, będziemy mogli mówić o dobrym systemie pomocy lub złym, ale musimy pamiętać, że nawet istniejące niedociągnięcia w prawie nie powinny stanąć na przeszkodzie w wypełnianiu zadań wobec słabszych, potrzebujących czy zagubionych, a które wyraźnie są określone w naszej konstytucji opartej na wiekowych tradycjach i doświadczeniach religijnych, kulturowych i społecznych.

Zmiany legislacyjne nakładają przede wszystkim na powiatowe centra pomocy rodzinie obowiązek podjęcia szeroko zakrojonych działań w omawianym zakresie, a także opracowanie strategii rozwiązywania problemów społecznych, podejmowania działań profilaktycznych i organizacyjnych zmierzających do wykreowania polityki społecznej danego regionu, a w następstwie całego państwa.

Podstawową formą opieki całkowitej dla dzieci, które z różnych przyczyn (np. nadużywanie alkoholu bądź innych środków odurzających, problemy zdrowotne, przemoc fizyczna, psychiczna, seksualna, zaniedbanie, bezdomność, rozłąka rodziców) nie mają w rodzinach naturalnych warunków do prawidłowego rozwoju są rodziny zastępcze.

Pobyt w rodzinie zastępczej umożliwia kompensowanie opóźnień rozwojowych, wspieranie więzi pomiędzy dziećmi a ich rodzicami, budowanie w dzieciach tożsamości osobowościowej, kulturowej i duchowej oraz poczucie własnej wartości. Pomaga w nawiązywaniu bezpiecznych, pozytywnych i trwałych związków, będących podstawą osiągnięcia stabilizacji. Opieka zastępcza umożliwia rodzicom naturalnym poprawienie jakości opieki nad dzieckiem, wspiera rodzinę i pomaga wytworzyć pozytywne związki z dzieckiem.

Z uwagi na powyższe należy podjąć działania mające na celu **rozpropagowanie idei rodzin zastępczych**, tym bardziej, iż ta forma opieki nad dzieckiem jest nieporównywalnie mniej kosztowna od pobytu dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, a zatem przemawiają za tym względy zarówno merytoryczne, jak i ekonomiczne.

Rodzice i rodziny odgrywają zasadniczą rolę w rozwoju i wzroście dzieci, zapewniają poczucie przynależności i własnej wartości. Rodzina jest środowiskiem, w którym przekazywane są wszelkie wartości i wzorce, zaspakajane są potrzeby rozwojowe. Dlatego też każde dziecko winno mieć możliwość wzrastania w środowisku rodzinnym.

Rodzina mająca trudności w wypełnianiu swoich zadań może oczekiwać pomocy w formie:

- poradnictwa rodzinnego
- terapii rodzinnej
- pracy socjalnej

Działania wobec dzieci z rodzin dysfunkcyjnych winny opierać się przede wszystkim na inicjowaniu i wspomaganiu zastępczych form opieki i wychowania rodzinnego oraz działalności diagnostyczno-konsultacyjnej poprzez :

- **pozyskiwanie rodzin** i osób wyrażających gotowość zapewnienia dziecku zastępczego wychowania rodzinnego, przekazywanie informacji do prasy lokalnej, współpracę z sądami, ośrodkami pomocy społecznej, instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny celem rozpropagowania oraz upowszechnienia idei zastępczej opieki rodzinnej (działalność edukacyjna i informacyjna),
- **dobór dzieci do wychowania w zastępczym środowisku rodzinnym** z uwzględnieniem indywidualnych predyspozycji, pozyskiwanie i gromadzenie informacji o dzieciach wymagających zastępczych form opieki rodzinnej,
- **zapewnienie przeszkolenia kandydatom** na rodziny zastępcze opartego o indywidualny plan szkolenia w zależności od potrzeb danej rodziny mającego na celu przygotowanie do sprawowania rodzinnej opieki zastępczej oraz dokonania świadomego przyjęcia dziecka do rodziny podjęcia obowiązków związanych ze sprawowaniem opieki,
- **kwalifikowanie kandydatów na rodziny zastępcze** (analiza opinii ośrodka pomocy społecznej, wywiad środowiskowy, badania pedagogicznych i psychologicznych predyspozycji kandydatów),
- **poradnictwo** w zakresie pozyskiwania odpowiednich dokumentów potwierdzających możliwości podjęcia funkcji rodziny zastępczej,
- pomoc w regulowaniu sytuacji prawnej dzieci oraz prowadzenie **poradnictwa** i udzielanie **pomocy pedagogicznej** dla rodzin zastępczych, wspomaganie w rozwiązywaniu problemów wynikających ze sprawowania opieki.

W myśl art.10a ust.7 ustawy z dnia 29 listopada 1990r. o pomocy społecznej do zadań powiatu w zakresie pomocy społecznej należy zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców oraz dzieciom niedostosowanym społecznie.

Ponadto dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej powiat zapewnia opiekę i wychowanie w rodzinie zastępczej (art. 33c ust. 1 ustawy) oraz udziela pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci (art. 10a ust. 11b).

Umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej może nastąpić na podstawie:

- orzeczenia sądu opiekuńczego
- umowy cywilnoprawnej zawartej między rodziną zastępczą a starostą właściwym ze względu na miejsce zamieszkania rodziny zastępczej (umowa jest zawierana za zgodą lub na wniosek rodziców w razie pilnej konieczności zapewnienia dziecku opieki).

Istnieją trzy rodzaje rodzin zastępczych:

- rodziny spokrewnione
- rodziny niespokrewnione,
- rodziny niespokrewnione, pełniące zadania pogotowia rodzinnego.

Rodzicami zastępczymi mogą zostać osoby, które spełniają następujące warunki:

- 1) dają rękojmię należytego wykonywania zadań rodziny zastępczej,
- 2) mają stałe miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i korzystają z pełni praw cywilnych i obywatelskich,
- 3) nie są lub nie były pozbawione władzy rodzicielskiej, nie są ograniczone we władzy rodzicielskiej ani też władza rodzicielska nie została zawieszona,
- 4) wywiązują się z obowiązku łożenia na utrzymanie osoby najbliższej lub innej osoby, o ile taki obowiązek z mocy prawa lub orzeczenia sądu na nich ciąży,
- 5) nie są chore na chorobę uniemożliwiającą właściwą opiekę nad dzieckiem, co zostało stwierdzone zaświadczeniem lekarskim,
- 6) mają odpowiednie warunki mieszkaniowe oraz stałe źródło utrzymania,
- 7) uzyskały opinię ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania.

Ponadto rodzice zastępczy mogą być osobami zamężnymi/zonatymi lub stanu wolnego. Mogą mieć już własne dzieci, ale nie muszą. Muszą jednak posiadać niezbędną wiedzę dotyczącą:

- elementów pedagogiki, psychologii rozwojowej i wychowawczej dziecka,
- psychologicznych i społecznych aspektów rozwoju dziecka wychowywanego poza rodziną naturalną, w tym zachowań dziecka w sytuacjach kryzysowych,
- kompensacji opóźnień rozwojowych,

- praw i obowiązków dziecka oraz zadań i kompetencji powiatowego centrum pomocy rodzinie w zakresie dotyczącym rodzin zastępczych,
- organizacji opieki nad dzieckiem i możliwości uzyskania wsparcia w wychowywaniu dzieci.

Rodzice zastępczy muszą uszanować także fakt, że dzieci u nich umieszczone będą związane uczuciowo ze swoimi biologicznymi rodzinami. Stąd też nie mogą odmówić przyjętym dzieciom prawa do wiedzy o swoim pochodzeniu oraz utrzymywania kontaktu emocjonalnego z rodziną naturalną, swobodnego kontaktu z rodzicami oraz innymi osobami bliskimi.

Opieka zastępcza czy adopcja to nie to samo, co bycie rodzicem dla własnego dziecka. Dlatego też rodziny zastępcze powinny uczestniczyć w szkoleniu organizowanym przez powiatowe centrum pomocy rodzinie. Zakres i forma tego szkolenia są oparte o indywidualny plan szkolenia w zależności od potrzeb danej rodziny. Szkolenie rodzin spokrewnionych może odbywać się w ramach indywidualnych konsultacji. Z kolei szkolenie rodzin pełniących zadania pogotowia rodzinnego powinno być poszerzone o przygotowanie rodziny do krótkookresowego pobytu dziecka w tej rodzinie.

Pełnienie funkcji **pogotowia rodzinnego** wymaga od rodziców zastępczych specjalnych umiejętności i środków. Otrzymują one dzieci zaraz po zawiadomieniu o sytuacji kryzysowej do czasu unormowania się sytuacji życiowej dziecka (maksymalnie dziecko może przebywać w pogotowiu 15 miesięcy). Muszą być przygotowani na to, że telefon może zadzwonić o każdej porze dnia i nocy oraz, że będą musieli zajmować się dziećmi należącymi do różnych grup wiekowych, które będą wymagały opieki z różnego rodzaju przyczyn, a szczególnie zagrożenia zdrowia lub życia dziecka, porzucenia dziecka, gdy nie jest możliwe ustalenie tożsamości rodziców lub miejsca ich pobytu. Z rodziną pełniącą funkcje pogotowia rodzinnego starosta zawiera umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej. Rodzinie zastępczej, pełniącej funkcje pogotowia rodzinnego, przysługuje z tytułu świadczonej opieki i wychowania miesięczne wynagrodzenie, którego wysokość uzależniona jest od ilości dzieci jednocześnie przebywających w pogotowiu, ich wieku, stanu zdrowia i rozwoju. Rodzina pełniąca funkcje pogotowia rodzinnego otrzymuje wynagrodzenie pozostając w gotowości przyjęcia dziecka.

Powiat zapewnia comiesięczną pomoc finansową dla dzieci znajdujących się pod opieką zastępczą. Celem pomocy pieniężnej jest częściowy zwrot kosztów, jakie ponoszą rodzice zastępczy

w związku ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem: jego wyżywienie, ubranie i kieszonkowe. W niektórych rodzinach pomoc pieniężna ze strony powiatu wystarcza na pokrycie tych kosztów, a w innych stanowi ona jedynie uzupełnienie własnych wydatków. Wysokość pomocy pieniężnej uzależniona jest od stopnia rozwoju, stanu zdrowia, wieku oraz dochodu dziecka. Szczegółowe zasady przyznawania pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 września 2001r. w sprawie rodzin zastępczych.

Przy doborze rodziny zastępczej dla dziecka uwzględnia się:

- przygotowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej,
- możliwości zaspakajania potrzeb dziecka, w szczególności dziecka w wieku do lat trzech lub zakwalifikowanego, w trybie i na zasadach określonych odrębnymi przepisami, do kształcenia specjalnego, udziału w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych albo wymagającego pomocy profilaktyczno-wychowawczej lub resocjalizacyjnej,
- odpowiednią różnicę wieku między kandydatami do pełnienia funkcji rodziny zastępczej a dzieckiem,
- zasadę nierozłączania rodzeństwa, chyba że dobro dziecka przemawia za odstępstwem od tej zasady,
- w miarę możliwości zdanie wyrażone przez dziecko.

Pierwszeństwo w pełnieniu funkcji rodziny zastępczej mają osoby spokrewnione, spowinowacone z dzieckiem albo wskazane przez rodziców dziecka, jeżeli dają gwarancję poprawy sytuacji dziecka. W przypadku, gdy w/w osoby nie mogą stanowić rodziny zastępczej, sąd opiekuńczy może zwrócić się do właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub pobytu dziecka powiatowego centrum pomocy rodzinie o wskazanie kandydatów zgłaszających gotowość pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Podjęcie zadań „rodziny zastępczej” wymaga specjalnej wiedzy i umiejętności, które zgodnie z obowiązującymi przepisami winni posiadać kandydaci na opiekunów zastępczych podczas **szkoleń** organizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach. Centrum zatrudnia wykwalifikowanych pedagogów oraz trenerów uprawnionych do prowadzenia szkoleń rodzin zastępczych (w myśl obowiązujących w programach szkoleniowych zasad do prowadzenia szkoleń wymagana jest obsada 2 trenerów).

PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ

W dobie samoodpowiedzialności powiatów za radzenie sobie z własnymi problemami, różnorodności tych problemów i odmiennej skali ich nasilenia w poszczególnych powiatach zaistniała konieczność opracowania specyficznej strategii społecznej uzależnionej od charakterystycznych cech powiatu. Miniony okres centralnego organizowania i wyznaczania zadań pomocy społecznej pozostawił na terenie powiatów wyspecjalizowane jednostki z tego zakresu. Nie zawsze, a często wcale nie trafiają one w najpilniejsze potrzeby powiatów. Realizują swoje zadania wielokrotnie na bardzo wysokim poziomie, jednak ich miejsce w kontekście społecznym naznaczone jest autonomicznością, a nie powiązaniem w dynamicznie interakcyjny system oddziaływań społecznych. Jednostki te stanowią ogromny potencjał, który można spożytkować w organizowaniu takiego systemu. Wymaga to oczywiście gruntownej reorganizacji na poziomach specjalizacji, administracyjno-organizacyjnym, kadrowym, finansowym i innych. Jednak po dokonaniu tego i zintegrowaniu wszystkich działań wokół jednolitej strategii powiatu, istnieje szansa na zdecydowane podniesienie skuteczności pomocy społecznej. Jednym z podstawowych warunków tego jest poczucie wspólnego interesu w sensie działań społecznych.

Działalność pomocy społecznej, jeśli ma mieć wysoki poziom, to na pewno jest droga. Jednakże jeśli ma być skuteczna, to powinna być krótkotrwała. Jedną z ważniejszych przyczyn wydłużania pomocy społecznej nad wspieranymi jest jej nadopiekuńczy charakter, który powoduje rozwój postaw roszczeniowych i wyuczonej bezradności podopiecznych. Istotnym powodem długoterminowej pomocy społecznej jest także brak alternatywnych metod oddziaływań. Wielokrotnie ogromne nakłady finansowe przeznaczają się na bezowocne utrzymywanie podopiecznych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Środki te można by przeznaczyć na wysoce profesjonalne oddziaływania, które osiągną skuteczność w znacznie krótszym czasie niż placówka. Miałoby to przede wszystkim na celu zapewnienie dziecku wzrastania w środowisku rodzinnym. Należy więc podjąć działania polegające na opracowywaniu projektów socjalnych, programów szkoleniowych oraz programów pomocy dziecku i rodzinie.

PROJEKT 1.

Zorganizowanie **szkolenia dla funkcjonujących już rodzin zastępczych**, na którym będą poruszane m. in. kwestie dotyczące strat w życiu dziecka, roli rodziny naturalnej, różnic między dyscyplinowaniem i karaniem dzieci, pracy nad wzmacnianiem poczucia wartości u dziecka, zasad przyznawania pomocy na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej. Celem szkolenia jest podniesienie standardu wychowania i opieki w rodzinach zastępczych poprzez uświadomienie opiekunom problemu rozłąki, wyjaśnienie czynników mających wpływ na radzenie sobie z doświadczoną stratą, wskazanie na metody dyscyplinowania i czynniki wpływające na ich wybór, wyjaśnienie dlaczego dzieci znajdujące się pod opieką zastępczą mogą mieć trudności w nawiązywaniu trwałych związków. Szkolenie poprowadzą pracownicy Powiatowego Centrum z Zespołu do spraw opieki nad dzieckiem i rodziną wg autorskiego programu, dostosowanego do indywidualnych potrzeb rodziny zastępczej i dzieci w nich umieszczonych. Realizacja projektu: zadanie ciągle od 2000r. Koszt realizacji: 3000zł rocznie.

PROJEKT 2.

Powiatowe Centrum podejmowało działania zmierzające do **propagowania idei rodzinnej opieki zastępczej** w formie wywiadów udzielanych mediom, strona internetowa, przystąpienie do ogólnopolskiej akcji „Szukam domu....” i zorganizowanie inauguracji VI edycji akcji. Bardzo ważne jest usprawnianie warunków pozyskiwania i funkcjonowania rodzin zastępczych. W związku z powyższym konieczne jest zorganizowanie naboru kandydatów na opiekunów zastępczych. Należy podnieść świadomość społeczną poprzez umieszczenie ogłoszeń w prasie, radiu i telewizji, oplakatowanie najbardziej uczęszczanych punktów w miastach i gminach powiatu tarnogórskiego, a także opublikowanie kalendarza-mini-informatora, który będzie mógł dotrzeć do potencjalnego kandydata na opiekuna zastępczego. Plakaty propagujące zastępcze formy opieki Centrum pozyska nieodpłatnie z Towarzystwa „Nasz Dom” i Chrześcijańskiego Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom „Misja Nadziei”, a rozpowszechni je za pośrednictwem wolontariuszy. Na plakatach winna znaleźć się nazwa instytucji i numer telefonu, pod którym osoby zainteresowane zawsze uzyskają szczegółowe informacje o opiece zastępczej. Koszty opublikowania kalendarza pokryje PCPR z

środków specjalnych. We współpracy z rodzinami zastępczymi, zostanie opracowany cykl artykułów o opiece zastępczej o charakterze informacyjno-propagandowym. Nie bez znaczenia pozostaje także wypracowanie modelu współpracy z sądami, celem promowania i popularyzacji rodzinnych form opieki zastępczej wśród sędziów orzekających w zakresie spraw opiekuńczych.

Projekt powinien być zrealizowany jako zadanie ciągłe.

PROJEKT 3.

Organizacja szkolenia dla kandydatów zgłaszających gotowość pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Celem szkolenia jest przygotowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Rezultatem uczestnictwa w programie szkoleniowym ma być zdobycie kompetencji niezbędnych przy pełnieniu funkcji opiekuna zastępczego. Kompetencje te związane są z opieką, wychowaniem, zaspokajaniem potrzeb, wyrównywaniem braków, wspieraniem więzi z rodziną naturalną, tworzeniem bezpiecznych związków i pracą zespołową. Kandydaci będą przeszkoleni przez trenerów programu PRIDE: Rodzinna Opieka Zastępcza/Adopcja oraz „Rodzina”. Program obejmuje 9 sesji (27 godzin) i przeznaczony jest dla przyszłych opiekunów zastępczych i adopcyjnych. Sesje przeplatane są serią spotkań zwanych rodzinnymi konsultacjami w domu kandydatów, które mają pomóc rodzinom ocenić ich możliwości i rodzaj wsparcia jakiego potrzebują w odniesieniu do w/w kategorii kompetencji. Celem szkolenia jest pomoc w sprostaniu potrzebom rozwojowym dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych oraz zapewnienie im opieki i odpowiedniego rozwoju, wzmacnianiu rodzin naturalnych i zastępczych, polepszaniu jakości rodzinnej opieki zastępczej przez zapewnienie spójnego systemu szkolenia, propagowaniu idei zastępczego rodzicielstwa.

Do końca 2002 roku Powiatowe Centrum przeszkoli 15 rodzin - kandydatów na rodziny zastępcze i z środków bieżących pokryje koszty materiałów dla rodzin, pomocy itp. Projekt przewidziany jako zadanie ciągłe, na realizację którego środki powinny być zabezpieczone w budżecie Powiatowego Centrum w wysokości ok. 500,00zł. od rodziny.

PROJEKT 4.

Punkt Interwencji Kryzysowej

1. Podmiot realizujący zadanie

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach

2. Termin realizacji zadania

Od roku 2002

3. Cel zadania

Utworzenie Punktu Interwencji Kryzysowej czynnego 3 razy w tygodniu, w którym dyżury pełnić będzie psycholog, prawnik i pracownik socjalny. Do zadań osób zatrudnionych w punkcie należeć będzie przede wszystkim pomoc doraźna mająca na celu łagodzenie cierpienia wywołanego kryzysem, zmniejszanie intensywności objawów reakcji kryzysowej, przywrócenie równowagi psychicznej jak również przekazanie informacji o prawach i uprawnieniach oraz o możliwościach uzyskania pomocy i wsparcia, współpraca z instytucjami pomocowymi.

4. Opis, diagnoza społeczna problemu, którego dotyczy projekt

Trudna sytuacja ekonomiczna, bezrobocie (utrata pracy i stałego źródła dochodu), frustracja, to między innymi czynniki powodujące, iż wiele osób znajduje się w sytuacji kryzysowej. Konsekwencją nie zaradzenia kryzysowi jest brak przystosowania do zmienionej sytuacji, może dojść do wycofania się osoby i rezygnacji z próby poszukiwania rozwiązań, co z kolei doprowadza do bierności, bezradności, zakłóca prawidłowe funkcjonowanie jednostki, rodziny i społeczeństwa. Interwencja kryzysowa jest bardzo istotnym elementem w systemie wsparcia jednostki i rodziny, gdyż podobnie jak praca pogotowia ratunkowego, straży pożarnej czy policji jest jedną z form doraźnej pomocy udzielanej osobom przeżywającym kryzys. Podstawowym zadaniem interwencji kryzysowej jest rozpoznanie problemu każdej zgłaszającej się osoby i udzielenie doraźnej pomocy lub wskazanie innych bardziej kompetentnych służb.

Do zadań pomocy społecznej realizowanej przez powiat należy prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej art. 10a pkt.6 ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. nr 64, poz.414 z późn. zmianami), biorąc pod uwagę obowiązek ustawowy jak również zapotrzebowanie społeczne należy uruchomić punkt interwencji kryzysowej.

5. Opis kolejnych działań niezbędnych do realizacji

- Zatrudnienie prawnika, psychologa,
- Urządzenie pomieszczeń - biurowe i terapeutyczne
- Założenie linii telefonicznej,
- Reklama punktu w OPS, na Policji, Przychodniach zdrowia itp.

6. Zakładane rezultaty

- Szansa na zmianę, rozwój i poprawę jakości życia osób po przebytych kryzysie
- Zapobieganie przechodzeniu ostrej fazy kryzysu w kryzys chroniczny
- Zmniejszenie intensywności objawów reakcji kryzysowej
- Przywrócenie zakłóconej równowagi psychicznej
- Przeciwdziałanie trwałym następstwom kryzysu

7. Partnerzy w realizacji

Ośrodki Pomocy Społecznej, Policja, Sąd, Powiatowy Urząd Pracy

8. Posiadane zasoby

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zatrudnia pracowników socjalnych i pedagogów, którzy mogą w ramach obowiązków służbowych świadczyć usługi w Punkcie Interwencji Kryzysowej.

9. Dotychczasowe doświadczenia

Do zadań Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie docierają klienci z problemami różnego rodzaju i w ramach zadań ustawowych osoby takie są objęte pracą socjalną oraz otrzymują pełną informację o swoich prawach i uprawnieniach oraz ponadto prowadzona jest praca socjalna.

10. Adresaci działań

- Dzieci i młodzież ze środowisk niewydolnych wychowawczo,
- Osoby doświadczające traumatyczne zdarzenie życiowe,
- Ofiary przemocy w rodzinie

11. Typy podejmowanych działań

- Pomoc poradniczo - informacyjna,
- Praca socjalna
- Terapia, rozmowa

12. Kosztorys

Umowa zlecenie prawnika

2 godz. tygodniowo x 30 zł* (brutto) x 4 tygodnie = 240 zł

Umowa zlecenie psychologa

2 godz. tygodniowo x 30 zł* (brutto) x 4 tygodnie = 240 zł

Media:

Telefon - 300 zł

MIESIĘCZNY KOSZT UTRZYMANIA PUNKTU INTERWENCJI KRYZYSOWEJ ok. 1.000 zł

W zależności od potrzeb punkt mógłby zostać przekształcony w dzienną placówkę specjalistyczną - **Ośrodek Interwencji Kryzysowej** - w której można by także realizować program mający na celu niesienie pomocy dzieciom i młodzieży sprawiającej problemy wychowawcze, zagrożonej demoralizacją, przestępczością i uzależnieniami; praca w tej placówce winna być kierowana nie tylko na samego wychowanka, ale również na jego środowisko rodzinne i rówieśnicze. Winna to być placówka współpracująca z policją, strażą miejską, oświatą, służbą zdrowia, sądami. Aby właściwie i sprawnie realizować swoje zadania powinna być wyposażona w szeroko rozpowszechniony w społeczeństwie numer telefonu, lokal na terenie powiatu, w którym mieściłyby się :

- a) mały hotelik dla dzieci
- b) gabinet medyczny
- c) gabinet terapeutyczny

Ośrodek zajmowałby się pomocą dzieciom - ofiarom przemocy, wykorzystywania seksualnego, dzieciom z rodzin patologicznych czy dysfunkcyjnych, zagrożonych w jakikolwiek sposób. Interwencje winny być podejmowane w efekcie wezwań społecznych, prośby samych ofiar lub ich bliskich, przy współpracy z policją i innymi służbami, które wskutek swoich działań zetkną się z problemem dziecka. Istotne jest, aby inicjatywa ta została odpowiednio nagłośniona, co ułatwi kontakt i podwyższy poziom bezpieczeństwa w powiecie. W społeczeństwie ośrodek powinien być postrzegany jako miejsce, do którego należy kierować zauważone przejawy zagrożeń na zasadzie **pogotowia społecznego**. Dla instytucji, takich jak sąd, policja szkoła, powinna to być forma wsparcia ich działalności.

Ośrodek winien zatrudniać:

- środowiskowego pracownika socjalnego pełniącego rolę konsultanta dla mieszkańców dzielnicy, osiedla lub innego obszaru, koordynatora lokalnych działań pomocy społecznej, diagnostyka lokalnych potrzeb,
- pedagoga ulicznego, który organizowałby inicjatywy pedagogiczne wśród dzieci na niewielkim obszarze,
- pedagoga sądowego, tj. specjalistę do spraw mediacji, poradnictwa prawnego z zakresu problemów rodziny, doradztwa społecznego,
- psychologa, terapeutę, pielęgniarkę, lekarza.

Koszt projektu : około 250 000 zł łącznie

Termin realizacji: 2004-2005.

Źródła finansowania: organizacje pozarządowe, budżet powiatu.

Dzięki przebywaniu w placówce dziennego pobytu można objąć dzieci kompleksowymi działaniami wychowawczymi, opiekuńczymi i edukacyjnymi, mającymi na celu opracowanie diagnozy dotyczącej w szczególności poziomu rozwoju poznawczego, emocjonalnego, związków z rodziną i rówieśnikami, a następnie podjęcie planowych działań ukierunkowanych na obszary deficytowe. Wskazane byłoby zlokalizowanie takiej placówki w miejscowościach najbardziej dotkniętych bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Placówka może być utworzona poprzez podjęcie współpracy z organizacjami pozarządowymi w tym zakresie i utworzenia w w/w strukturze placówki o charakterze niepublicznym, realizującej m.in. zadanie ośrodka interwencji.

PROJEKT 5.

W ramach programu wczesnej interwencji należałoby utworzyć **pogotowie rodzinne**, tj. rodzinę zastępczą do której, mogłyby trafiać na okres tymczasowy dzieci, które będą wymagały opieki z różnego rodzaju przyczyn, a szczególnie zagrożenia zdrowia lub życia dziecka, porzucenia dziecka, gdy nie jest możliwe ustalenie tożsamości rodziców lub miejsca ich pobytu. Dziecko może przebywać w takiej rodzinie do czasu unormowania się jego sytuacji życiowej, tj. powrotu do rodziny naturalnej, umieszczenia w długoterminowej rodzinie zastępczej lub w rodzinie adopcyjnej. Utworzenie pogotowia rodzinnego pociąga za sobą wiele korzyści. Przede wszystkim w sytuacji kryzysowej

dziecko nie jest narażone na takie przeżycia jak długotrwały pobyt na komisariacie, w szpitalu, czy w pogotowiu opiekuńczym (najbliższe znajduje się 20 km od Tarnowskich Gór), ale znajduje się w warunkach rodzinnych, gdzie może liczyć na zindywidualizowaną pomoc ze strony wyspecjalizowanej i przeszkolonej rodziny. Wynagrodzenie dla rodziny pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego zostanie pokryte z budżetu na rodziny zastępcze (roczny koszt: ok. 28 000,00zł.)

PROJEKT 6.

Mieszkanie chronione dla osób opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze

Podmiot realizujący zadanie:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach

Termin Realizacji

Od 2002 roku

Cel zadania

Utworzenie mieszkania chronionych dla ośmiu osób, które opuściły placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze. Mieszkania chronione stają się standardem nowoczesnej opieki, w których realizuje się metodycznie program usamodzielnienia.

Opis, diagnoza społeczna problemu, którego dotyczy projekt

Dzieci, które kończą 18 rok życia zgodnie z przepisami zostają objęte pomocą, mającą na celu ich życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem, na którą składa się pomoc pieniężna na usamodzielnienie, pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki, uzyskanie odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym. W związku z trudnościami uzyskania mieszkania dla każdej osoby, która opuszcza placówkę bądź rodzinę zastępczą mieszkania chronione wydają się być odpowiednią formą pomiędzy placówką a własnym mieszkaniem. Prowadzenie mieszkania chronionego pozwoli na realizację ustawowego zadania powiatu (art. 33p, ust.1, pkt.3 ustawy o pomocy społecznej Dz. U. nr 64 poz. 414 z późn. zmianami.). Ponadto umieszczanie dzieci w tego typu mieszkaniu jest podyktowane względami terapeutycznymi, gdyż praca terapeutyczna i socjalna jaka będzie tam świadczona dotyczyć będzie: dysponowania własnym budżetem, prowadzenia gospodarstwa domowego, zawierania i utrzymywania kontaktów interpersonalnych, planowania i

organizowania czasu wolnego, załatwiania podstawowych spraw w urzędach i instytucjach. Ponadto wychowankowie uzupełnią swoją wiedzę dotyczącą przygotowania do życia w rodzinie, utrzymywania higieny i troski o zdrowie.

Opis kolejnych działań niezbędnych do realizacji

- Pozyskanie lokalu
- Załatwienie spraw formalno-prawne dotyczących lokalu
- Adaptacja pomieszczeń-remont,
- Wyposażenie mieszkania
- Ustalenie liczby mieszkańców
- Opracować regulamin działania

Zakładane rezultaty

- Szansa na dalszy rozwój i poprawę jakości życia osób opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze, rodziny zastępcze
- Zapobieganie „powrotowi” do instytucji
- Nauka podejmowania ról społecznych
- Nabywanie umiejętności załatwiania spraw życia codziennego
- Przygotowanie do życia w rodzinie

Partnerzy w realizacji

Ośrodki Pomocy Społecznej, Policja, Sąd, Powiatowy Urząd Pracy, Placówki opiekuńczo-wychowawcze, rodziny zastępcze, sponsorzy, wolontariusze.

Posiadane zasoby

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zatrudnia pracowników socjalnych i pedagogów, którzy mogą w ramach obowiązków służbowych świadczyć pomoc dla usamodzielniających się wychowanków.

Dotychczasowe doświadczenia

Do zadań PCPR należy pomoc w usamodzielnieniu osób opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze i jednym z elementów tej pomocy jest znalezienie mieszkania w obecnej sytuacji (brak wolnych na rynku w miarę niedrogich mieszkań) powoduje, iż wywiązanie się powiatu z tego ustawowego zadania jest bardzo trudne, dlatego jako forma pośrednia pomiędzy własnym mieszkaniem, a placówką bądź, bardzo dobrym rozwiązaniem są mieszkania chronione.

Adresaci działań

Osoby opuszczające placówki opiekuńczo-wychowawcze, rodziny zastępcze nie posiadające własnych mieszkań, bądź potrzebujące adaptacji do życia w mniejszej (od placówki) społeczności oraz osoby opuszczające rodziny zastępcze.

Typy podejmowanych działań

- trening budżetowy
- trening prowadzenia gospodarstwa domowego
- trening zawierania i utrzymywania kontaktów interpersonalnych
- trening planowania zajęć i czasu wolnego
- trening załatwiania podstawowych spraw w urzędach i instytucjach
- praca socjalna

Kosztorys

- Opłaty za mieszkanie i media.
- Remont, adaptacja pomieszczeń
- Wyposażenie mieszkania
- Etaty osób nadzorujących mieszkanie

PROJEKT 7.

Praca z rodziną naturalną dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej i placówce opiekuńczo - wychowawczej

Cel zadania

Praca z rodziną naturalną jest prowadzona w celu powrotu dziecka do rodziny po opuszczeniu placówki opiekuńczo-wychowawczej i rodziny zastępczej. Odseparowanie dziecka od rodziny własnej i długoletni pobyt w instytucji opieki całkowitej i w rodzinie zastępczej powoduje rozluźnienie a nawet zanik więzi rodzinnej. W związku z powyższym zasadnym wydaje się fakt utrzymywania stałego kontaktu z rodzinami biologicznymi, którego konsekwencją będzie odbudowanie więzi rodzinnych i prawidłowych relacji wewnątrzrodzinnych, podniesienie poziomu odpowiedzialności rodziców za własne dzieci, skrócenie pobytu dzieci w placówce, czy też w rodzinie zastępczej.

Opis, diagnoza społeczna problemu, którego dotyczy projekt

Rodziny, którym zabrano dzieci na podstawie orzeczenia Sądu Rodzinnego pozbawiającego lub ograniczającego władzę rodzicielską, rzadko kwestionują wyrok, który zapadł. Bywa jednak tak, że w obrębie rodziny nasilają się wzajemne oskarżenia, co może prowadzić do eskalacji przemocy i wzrostu zagrożenia wobec poszczególnych członków. Rodzina taka wymaga szczególnie wnikliwej obserwacji i pomocy wielostronnej oraz kierowania myślenia na inną płaszczyznę bardziej konstruktywną skierowaną na przykład na poprawę więzi z dziećmi umieszczonymi w placówce opiekuńczo-wychowawczej bądź w rodzinie zastępczej. Nie wystarczającym faktem jest posiadanie przez rodziców biologicznych kuratora oraz informacji na temat warunków i zasad powrotu ich dziecka do domu. Sama wiedza nie eliminuje bowiem przyczyn patologii i dysfunkcyjności rodziny i dlatego należy podejmować z nimi współpracę polegającą na stałym kontakcie, który winien mieć na celu poprawę ich funkcjonowania w społeczeństwie.

Opis kolejnych działań niezbędnych w realizacji

- Pozyskanie lokalu
- Zatrudnienie psychologa- terapeuty
- Współpraca z Ośrodkiem Terapii Uzależnień (w przypadku alkoholizmu rodziców)
- Prowadzenie usług poradniczych, wspierających i edukacyjnych.
- Tworzenie programów profilaktycznych.
- Tworzenie grup wsparcia.
- Wizytowanie rodziców biologicznych

Zakładane rezultaty:

- Poprawa funkcjonowania rodziny biologicznej w środowisku
- Powrót dziecka do rodziny naturalnej.
- Wzmocnienie więzi pomiędzy rodzicami i dzieckiem oraz poprawa wzajemnych relacji.
- Przekazanie rodzicom umiejętności związanych z prawidłowym pełnieniem roli rodzica i członka rodziny.
- Przekazanie wiedzy na temat powstawania kryzysu w rodzinie, który może zagrozić bezpieczeństwu dzieci i stabilności rodziny.

Partnerzy w realizacji.

Rodzice biologiczni, Ośrodek Terapii Uzależnień, OPS, Poradnie, Sądy, Policja, PUP.

Dotychczasowe doświadczenia

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zatrudnia pracowników socjalnych i pedagogów, którzy mogą:

- diagnozować rodziny,
- pomagać w rozwiązywaniu problemów
- podbudować wizerunek rodziny
- nawiązać relacje oparte na wzajemnym zaufaniu,
- ocenić potrzeby zmian w funkcjonowaniu rodziny

Adresaci działań

- Rodzice biologiczni dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo -wychowawczych i rodzinach zastępczych.
- Dziecko przebywające w rodzinie zastępczej i placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Typy podejmowanych działań

- Usługi poradnicze i edukacyjne
- Działania redukujące izolację rodziny w społeczności lokalnej
- Działania wzmacniające, wyposażające rodzinę w umiejętność radzenia sobie z kryzysem
- Terapia
- Rozmowa
- Praca socjalna
- Działania ukierunkowane na skorygowanie nieprawidłowych zachowań i nauczanie rodziców zachowań prawidłowych w relacjach rodzice - dzieci oraz innych relacjach wewnątrzrodzinnych

Kosztorys

Umowa o pracę dla psychologa - 1400 brutto,

Media: 400 miesięcznie,

Telefon : 200 miesięcznie.

PROJEKT 8.

Rodzinny Dom Dziecka

1. Podmiot realizujący zadanie

Starostwo Powiatowe przy pomocy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

2. Termin realizacji

2002 rok do nadal

3. Cel zadania

Powstanie rodzinnego domu dziecka na terenie powiatu tarnogórskiego umożliwi dzieciom opuszczonym i osieroconym wychowywanie się w warunkach środowiska rodzinnego. W rodzinie, która prowadzi tę placówkę dzieci te znajdą oparcie, miłość rodzinną, poczucie bezpieczeństwa, stabilizację, ciągłość opieki i stałość więzi emocjonalnych, co powinno stanowić ważny cel podejmowanych działań. Celowi temu służyć ma przygotowany dla każdego dziecka plan opieki i jego realizacja. Ponadto zadaniem i celem powstania placówki typu rodzinnego jest wdrożenie dzieci pozbawionych opieki rodziców naturalnych do życia społecznego i przygotowania do życia we własnej rodzinie.

4. Opis, diagnoza społeczna problemu, którego dotyczy projekt

Z uwagi na brak na terenie powiatu tarnogórskiego placówek socjalizacyjnych typu dom dziecka na umieszczenie w tego typu placówce nieletni oczekują czasami kilka miesięcy, a nawet lat. Wiąże się to z występowaniem do innych powiatów z prośbą o umieszczenie naszych dzieci w placówkach znajdujących się na ich terenie. Utworzenie rodzinnego domu dziecka dałoby szansę szybszego i sprawniejszego umieszczenia nieletniego w placówce - po wydaniu postanowienia przez Sąd. Ponadto im szybciej ktoś nawiąże partnerskie relacje z zaniedbanym i opuszczonym nieletnim, tym będą większe możliwości na udzielenie mu pomocy i wyciągnięcie go z sytuacji kryzysowej.

5. Opis kolejnych działań niezbędnych do realizacji

1. Pozyskanie rodziny spełniającej wymogi określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 września 2000 r. w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych,
2. Skierowanie dzieci do placówki

6. Zakładane rezultaty

- Zmniejszenie kolejki dzieci oczekujących na umieszczenie w placówce opiekuńczo-wychowawczej.
- Dzieci będą wychowywać się w pełnej, prawidłowo funkcjonującej rodzinie.
- Zaspokojenie potrzeb powiatu w zakresie zapewnienia opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców.

7. Partnerzy w realizacji

Ośrodki Pomocy Społecznej, Policja, Sąd, fundacje kapitałowe

8. Posiadane zasoby

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w ramach wykonywanych zadań szkoli rodziny, które zgłaszają gotowość podjęcia roli rodziny zastępczej. Spośród rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie naszego powiatu są rodziny spełniające niezbędne warunki do pełnienia roli Rodzinnego Domu Dziecka.

9. Dotychczasowe doświadczenia

Na terenie powiatu znajdują się dwa Rodzinne Domy Dziecka w których umieszczonych jest w sumie 15 dzieci, jednakże te placówki nie zaspokajają w pełni potrzeb powiatu w tym zakresie. Ponadto z praktyki wynika, iż socjalizacja dzieci w placówce typu rodzinnego jest pełniejsza wzbogacona o doświadczenie i poznanie przez dzieci funkcji i roli prawidłowej rodziny.

10. Adresaci działań

Dzieci i młodzież pozbawione opieki rodziców

11. Typy podejmowanych działań

- opieka i wychowanie dzieci,
- socjalizacja,

12. Kosztorys

1.445 zł x 12 miesięcy x 6 dzieci = 104.040,00 zł na rok

POMOC INSTYTUCJONALNA I REHABILITACJA SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Zgodnie z art. 10a ust.1 ustawy o pomocy społecznej, do zadań z zakresu pomocy społecznej realizowanych przez powiat należy zapewnienie, organizowanie i prowadzenie usług o określonym standardzie w domu pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym, organizowanie mieszkań chronionych oraz kierowanie osób ubiegających się o przyjęcie do domu pomocy społecznej. Na terenie powiatu tarnogórskiego znajduje się 6 domów pomocy społecznej. Tabela nr 11 przedstawia dane dotyczące domów pomocy społecznej z uwzględnieniem profilu i liczby mieszkańców domu. Łącznie w DPS-ach może przebywać 497 osób.

Tabela nr 11. Zestawienie domów pomocy społecznej prowadzonych przez powiat tarnogórski.

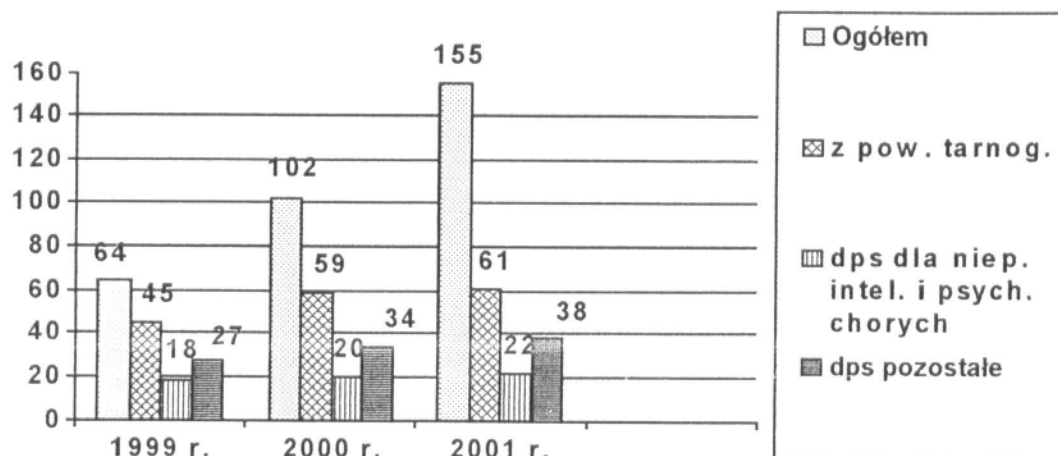
Lp	Domy Pomocy Społecznej	profil domu	liczba miejsc	Dyrektor/ Kierownik	telefon/fax
1	Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych 42 600 Tarnowskie Góry ul. Gliwicka 22	dla przewlekłe psychicznie chorych kobiet	65	Maria Oślizło	285-37-85
2	Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci 42-620 Nakło Śląskie ul. Główna 8	dla dzieci niepełnosprawnych intelektualnie	60	Adelajda Chwolik	284-32-34
3	Dom Pomocy Społecznej 42-676 Miedary ul. Zamkowa 7	dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie	108	Józef Goniwiecha	233-71-28
4	Dom Pomocy Społecznej 42-674 Zbroslawice ul. Wolności 34	dla niepełnosprawnych intelektualnie mężczyzn	70	Władysław Taras	233-70-42
5	Dom Pomocy Społecznej 44-131 Łubie ul. Pyskowska 34	dla przewlekłe psychicznie chorych	68	Stanisław Parkitny	233-12-11 fax 233-12-24
6	Dom Pomocy Społecznej "Przyjaźń" 42-612 Tarnowskie Góry ul. Włoska 24	dla przewlekłe somatycznie chorych i niepełnosprawnych fizycznie	126	Krzysztof Bambynek	285-58-98 fax 285-58-98

Począwszy od 1999 r. dostrzegamy tendencję wzrostową ilości osób ubiegających się o skierowanie do domów pomocy społecznej, a zatem stale wzrasta zapotrzebowanie na świadczenie usług instytucjonalnych (szczególnie wśród mieszkańców naszego powiatu). Zestawienie liczby wniosków skierowanych do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach o umieszczenie w domach pomocy społecznej w latach 1999 – 2001 przedstawia tabela nr 12 oraz wykres nr 1.

Tabela nr 12. Zestawienie liczby wniosków o umieszczenie w domach pomocy społecznej w latach 1999 – 2001.

ZŁOŻONE WNIOSKI	1999 rok	2000 rok	2001 rok
<i>Ogółem</i>	64	102	155
Z powiatu tarnogórskiego	45	59	61
w tym:			
-do dps dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i osób przewlekłe psychicznie chorych	18	20	22
do pozostałych dps	27	34	38
Odmowa przyjęcia	-	5	1

Wykres nr 1. Zestawienie liczby wniosków o umieszczenie w domach pomocy społecznej w latach 1999 – 2001.

Systematyczny wzrost zapotrzebowania na świadczenie instytucjonalnej pomocy społecznej wynika ze zmian w strukturze demograficznej społeczeństwa, zmian w strukturze gospodarstw domowych, w związku z występującymi chorobami i niepełnosprawnością, na które wywierają wpływ: spadek liczby urodzeń, wydłużenie czasu trwania życia, spadek umieralności (szczególnie kobiet).

Domy pomocy zapewniają całodobową opiekę i zaspakajają niezbędne potrzeby bytowe, edukacyjne, społeczne i religijne na poziomie obowiązujących standardów. Jeżeli dom nie osiąga w chwili obecnej standardów, to jest obowiązany je zrealizować na podstawie programu naprawczego do 2006 roku. Domy naszego powiatu posiadają przyjęte programy naprawcze, warunkowe zezwolenia na prowadzenie działalności i znajdują się w rejestrze wojewody. Standardy określają podstawowe usługi jakie dom świadczyć ma na rzecz swoich mieszkańców. Wielki nacisk kładzie się na stworzenie mieszkańcom domu warunków do godnego, bezpiecznego życia, ze swobodą wyboru do działań, kontaktów z otoczeniem i wyznawanych wartości oraz swobody wyznawania religii. Ważnym jest, aby stworzyć takie warunki pobytu w domu pomocy by jego mieszkaniowiec jak najmniej odczuwał stratę swojego naturalnego środowiska i aby nie był odizolowany od otoczenia poprzez fakt korzystania z instytucjonalnej formy pomocy. Istotnym jest stworzenie takiej formy kontaktów ze środowiskiem lokalnym, aby mieszkaniowiec domu pomocy nie czuł się przez nie odrzucony, traktowany marginalnie czy też z niechęcią lub nawet z wrogością. Ten problem dotyczy szczególnie osób chorych psychicznie i osób z upośledzeniem umysłowym.

Domy pomocy społecznej zapewniają w szczególności :

- miejsce zamieszkania wyposażone w niezbędne sprzęty, pościel oraz środki utrzymania higieny osobistej,
- odzież i obuwie,
- wyżywienie,
- opieka lekarska i pielęgniarska,
- zabiegi lecznicze usprawniające np. fizykoterapia,
- leki, środki opatrunkowe,
- warunki nauki i rozwoju dla osób upośledzonych,

- terapia zajęciowa,
- dostęp do kultury i rekreacji,
- spokój, bezpieczeństwo oraz opiekę w czasie zajęć organizowanych poza domem.

Domy pomocy jako wspólnota wielu mieszkańców wymagają stworzenia takich warunków, aby każdy mieszkaniec czuł się tam dobrze, aby rozwijały się prawidłowe kontakty interpersonalne. Nie jest to jednak sprawą łatwą, gdyż jak każda instytucja domy pomocy w pewien sposób ograniczają prywatność mieszkańców. Ponadto organizacja życia domów powoduje, że jego mieszkańcy mają ograniczoną aktywność i nadmiar czasu wolnego. Taki stan rzeczy powoduje negatywny wpływ na osobowość i psychikę mieszkańców. Wiele osób nie potrafi w ogóle przystosować się do życia w domu pomocy. Zdarzają się przypadki, że mieszkaniec zwraca się z prośbą o przeniesienie do innego domu. Już sam fakt zwrócenia się o pomoc do instytucji wywołuje w człowieku lęk i obawy. Dlatego też wiele osób rezygnuje z pobytu w domu pomocy, nawet wtedy gdy otrzymali już skierowanie. Ten fakt nie dziwi, gdyż naturalnym środowiskiem życia i rozwoju każdego człowieka jest rodzina. Każde inne środowisko powoduje, że człowiek musi na nowo do niego się przystosować, co często jest bardzo trudne i powoduje różne skutki psychospołeczne i zdrowotne. Istotny jest fakt, że instytucje wymagają ogromnych nakładów finansowych na zapewnienie całodobowej opieki. Do PCPR wpływa dużo wniosków dotyczących przyjęcia do domów pomocy społecznej, co niezbiecie świadczy o tym, że profesjonalna pomoc w środowisku jest nie wystarczająca. Analizując dokumentację należy stwierdzić, że wiele osób przy odpowiednim wsparciu może funkcjonować w środowisku i wcale nie musi korzystać z pomocy instytucji. Znamiennym jest fakt, że wśród osób ubiegających się o skierowanie do domów pomocy społecznej są takie, które czują się samotne i obawiają się, że pozostając same nie sprostają trudnościom, które towarzyszą im w procesie starzenia się. Dlatego też wychodząc naprzeciw tym problemom należy stworzyć warunki, aby osoby te mogły pozostać w środowisku. Z danych zamieszczonych poniżej wynika, że domy pomocy społecznej traktowane są jako forma pracy socjalnej. W związku z powyższym okres oczekiwania wydłuża się w czasie. Natomiast do domów dla osób psychicznie chorych i upośledzonych umysłowo jest bardzo trudno się dostać, gdyż od dłuższego czasu nie odnotowuje się zgonów i rezygnacji z pobytu w domu, a to jedyna naturalna droga zwalniania się miejsc w dps-ach. Sytuacja jest o tyle poważna, że są osoby z terenu powiatu tarnogórskiego, które

oczekują na przyjęcie już od wielu lat. W stosunku do tych osób występuje brak ofert pomocy środowiskowej czy specjalistycznych usług opiekuńczych, co jest zadaniem własnym gmin (o charakterze obligatoryjnym). Problem osób z upośledzeniem umysłowym czy chorych psychicznie często jest traktowany w sposób marginalny przez instytucje pomocy społecznej, a także przez społeczność lokalną, która często wykazuje niechęć, odrzucenie czy obojętność. Brak jest także przykładów powrotów osób z domu pomocy społecznej do środowiska. Wynika to nie tylko z braku ofert w środowisku, ale także z tego, że domy pomocy społecznej są traktowane jako środek ostatecznie załatwiający problem społeczny i nie jest w niczym interesie, aby te osoby przywrócić środowisku. Dlatego też w całej złożoności tego problemu należy synchronizować wszelkie działania, aby umożliwić funkcjonowanie osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej i zgodnie z zasadą pracy socjalnej wzmocnić siły tkwiące w każdym człowieku, aby umożliwić mu prawidłowe funkcjonowanie i pozostanie w swoim środowisku.

Rehabilitacja osób niepełnosprawnych oznacza zespół działań zmierzających do osiągnięcia, przy aktywnym uczestnictwie tych osób, możliwie najwyższego poziomu ich funkcjonowania, jakości życia i integracji społecznej.

Z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie współpracują organizacje pozarządowe zarówno zrzeszające osoby niepełnosprawne jak i realizujące zadania dotyczące osób niepełnosprawnych (załącznik nr 20). Na terenie powiatu znajdują się następujące instytucje i placówki, które działają na rzecz osób niepełnosprawnych:

- poradnie leczenia podstawowego w gminach i inne placówki służby zdrowia
- Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
- Ośrodek Wczesnej Rehabilitacji, Tarnowskie Góry, ul. Bałkańska 20,
- Przedszkole nr 2 z grupą integracyjną, Tarnowskie Góry, ul. Gruzelki 17,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - Dzienny Ośrodek Adaptacyjny dla dzieci Specjalnej Troski w Bobrownikach Śląskich, ul. K. Wielkiego 8,
- Ośrodek Adaptacyjno-Rehabilitacyjny dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Ruchowo, Radzionków, ul. Śródmiejska 12a,

- Górnośląskie Centrum Rehabilitacji "Repty" Tarnowskie Góry, ul. Śniadeckiego 1,
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, Tarnowskie Góry, ul. Strzelców Bytomskich 7,
- Sanatorium Rehabilitacyjne dla dzieci w Kamieńcu ul. Polna 2,
- Stacje Opieki "Caritas", funkcjonują w gminach: Tarnowskie Góry, Miasteczko Śląskie, Zbrośławice, Krupski Młyn,
- Warsztaty Terapii Zajęciowej działające przy Salezjańskim Ośrodku Szkolno-Wychowawczym, Tarnowskie Góry, ul. Śniadeckiego 1,
- jednostki szkolnictwa specjalnego.

W ramach zadań związanych z rehabilitacją społeczną osób niepełnosprawnych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zajmuje się m. in. dofinansowaniem do turnusów rehabilitacyjnych, likwidacją barier architektonicznych i w komunikowaniu się, a także realizacją programów celowych (w tym dofinansowaniem zaopatrzenia osób niepełnosprawnych w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i lecznicze środki techniczne). Zasady i kryteria przyznawania dofinansowania stosowane w naszym powiecie opierają się na zasadach i kryteriach proponowanych przez PFRON.

Turnusy rehabilitacyjne to aktywna forma rehabilitacji połączona z elementami wypoczynku, mająca na celu poprawę sprawności, wyrobienie zaradności, pobudzenie i rozwijanie zainteresowań osób niepełnosprawnych.

Organizowanie, jak również dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych odbywa się na podstawie "Standardów w zakresie organizowania turnusów rehabilitacyjnych przy udziale środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz kierowania osób niepełnosprawnych do uczestnictwa w tych turnusach" zatwierdzonych Decyzją nr 1 Pełnomocnika Rządu do spraw Osób Niepełnosprawnych z dnia 26.01.2000r.

Turnusy rehabilitacyjne cieszą się coraz większym zainteresowaniem osób niepełnosprawnych. Niestety przyznane limity środków PFRON są niewystarczające do pozytywnego rozpatrzenia złożonych wniosków.

Dofinansowanie do likwidacji barier w komunikowaniu odbywa się zgodnie z zasadami określonymi w załączniku do Uchwały Nr 347/99 Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z dnia 10 sierpnia 1999 r. oraz Uchwały Rady Powiatu w Tarnowskich Górach z dnia 4 lipca 2000 r. Nr XXI/182/2000. Zarządzeniem Starosty Nr 27/2000 z dnia 4 września

2000 r. powołano komisję, której zadaniem jest opiniowanie wniosków o dofinansowanie do zakupu urządzeń lub wykonanie usług z zakresu likwidacji barier w komunikowaniu się, nie wymienione w katalogu. W skład komisji wchodzi przedstawiciele: organizacji pozarządowej, Rady Powiatu, Starostwa.

Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych i urbanistycznych odbywa się na zasadach określonych w Załączniku do Uchwały PFRON nr 19/99 z dnia 19 stycznia 1999 r. oraz w oparciu o Uchwałę Rady Powiatu w Tarnowskich Górach nr XII/94/99 z dnia 14 grudnia 1999 r. Zarządzeniem nr 10 Starosty Tarnogórskiego z dnia 18 czerwca 2001 r. został powołany zespół pełnomocników do zadań, którego należy rozpatrywanie wniosków. W skład tego zespołu wchodzi pracownicy wydziału architektury, pełnomocnik starostwa ds. PFRON, oraz pracownik PCPR. Analiza merytoryczna wniosków poprzedzana jest przeprowadzeniem wizji lokalnej w miejscu zamieszkania osób ubiegających się o dofinansowanie. Z osobami, które otrzymały dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych zawiera się umowy cywilno – prawne. Zespół pełnomocników przeprowadza kontrole powykonawcze w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych i stwierdza, czy roboty budowlane zmierzające do likwidacji barier architektonicznych zostały wykonane w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami w tym zakresie.

Dofinansowanie do zakupu przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych i leczniczych środków technicznych przyznawano na podstawie Programu Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych "Drogowskaz" obszar A - Pomoc w zaopatrzeniu w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i lecznicze środki techniczne. Przekazanie środków na realizację i obsługę programu w powiecie następowało na podstawie rokrocznie zawieranych umów między powiatem, a Pełnomocnikami Zarządu PFRON w Oddziale Śląskim.

Szczegółowe zestawienie liczby osób ubiegających się o w/w dofinansowania z środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na przestrzeni lat 1999 – 2001 przedstawia tabela nr 13.

Tabela nr 13. Zestawienie liczby osób ubiegających się o dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych, sprzętu ortopedycznego, likwidacji barier w komunikowaniu się i barier architektonicznych z środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na przestrzeni lat 1999 – 2001

ROK	TURNUSY REHABILITACYJNE		BARIERY W KOMUNIKOWANIU		BARIERY ARCHITEKTONICZNE		ZAOPATRZENIE W SPRZĘT ORTOPEDYCZNY	
	Ilość złożonych wniosków	Ilość rozpatr. pozytywnie	Ilość złożonych wniosków	Ilość rozpatr. pozytywnie	Ilość złożonych wniosków	Ilość rozpatr. pozytywnie	Ilość złożonych wniosków	Ilość rozpatr. pozytywnie
1999	272	135	-	-	6	4	44	44
2000	309	239	28	18	6	4	93	81
2001	402	219	18	14	11	4	97	91

Liczba osób zainteresowanych pomocą finansową dla osób niepełnosprawnych stale rośnie, jednakże środki przeznaczone na dofinansowanie w/w form pomocy są niewystarczające. W związku z trudną sytuacją materialną osób niepełnosprawnych, których źródłem dochodu jest niejednokrotnie tylko renta inwalidzka czy zasiłek z pomocy społecznej, dofinansowania do środków ortopedycznych, które ułatwiają funkcjonowanie w środowisku, cieszą się wielkim powodzeniem.

2 stycznia 2001r. Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach i Salezjański Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Tarnowskich Górach podpisali umowę o finansowanie kosztów działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej (umowa nr WTZ 1/2001). Zarząd Powiatu Tarnogórskiego w dniu 20 lutego 2001 r. przekazał PCPR uprawnienia i obowiązki wynikające z Rozporządzenia MPiPS z dnia 26 sierpnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad tworzenia, działania i finansowania warsztatów terapii zajęciowej, w szczególności prowadzenie spraw

związanych z nadzorem merytorycznym, rozliczaniem przekazanych warsztatom środków finansowych i sprawozdawczością związaną z działalnością warsztatów.

Warsztaty Terapii Zajęciowej mają na celu rehabilitację społeczną i zawodową w wyniku której jego uczestnik powinien uzyskiwać większy stopień rozwoju i poprawy sprawności niezbędnych do możliwie niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia w środowisku. Dlatego też istniejąca w warsztatach rada programowa dokonuje okresowo oceny efektów rehabilitacji poszczególnych uczestników, modyfikuje programy rehabilitacji lub wskazuje możliwości i formy dalszej rehabilitacji informując o tym rodziny lub opiekunów uczestników. Ocenę taką przeprowadza się nie rzadziej niż raz na pół roku.

PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ

Działania na rzecz osób niepełnosprawnych winny zawierać elementy, wynikające z potrzeby rozwiązania problemów, które pojawiają się w sytuacji niepełnosprawności, które powinny dotyczyć następujących działań:

1. profilaktyka i oświata zdrowotna

Działania profilaktyczne mogą mieć charakter indywidualny i obejmować sferę medyczną (diagnozowanie we wczesnym etapie), mogą też obejmować dbałość o poprawę otoczenia i przeciwdziałanie skutkom społecznym wynikającym z upośledzenia. Istotne są również działania edukacyjne adresowane do jednostki oraz kreowanie świadomości w rodzinie i w zainteresowanych kręgach społeczeństwa.

Program oświaty zdrowotnej powinien być tak skonstruowany, by pomagał w rozwijaniu umiejętności podejmowania racjonalnych decyzji dotyczących własnego zdrowia, promował zdrowy tryb życia oraz wskazywał na ryzyko związane z trybem prowadzonego życia (palenie tytoniu, picie alkoholu). Oświata zdrowotna może pomóc zapobiec wystąpieniu niepełnosprawności lub też taką niepełnosprawność zminimalizować.

Informacje, które należy rozpowszechnić, powinny dotyczyć sytuacji i typów zachowań, które mogą spowodować niepełnosprawność.

Planowane działania PCPR

- współpraca z resortem zdrowia, w celu rozpowszechnienia informacji (najlepiej w formie **informatora**) ukazującego sytuację, typy zachowań, które mogą spowodować powstanie niepełnosprawności,

PROJEKT

Sporządzenie informatora dla osób niepełnosprawnych

1. Podmiot realizujący projekt

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

2. Cél zadania

- sporządzenie informatora zawierającego:

- ✓ mapa dostępności budynków użyteczności publicznej dla osób niepełnosprawnych,
- ✓ informacja o uprawnieniach i ulgach w środkach publicznego transportu zbiorowego,
- ✓ informacja o uprawnieniach i ulgach w telekomunikacji
- ✓ informacja teleadresowa o placówkach służby zdrowia (dostępność do specjalistów)

3. Opis, diagnoza społeczna problemu, którego dotyczy projekt

Osoby niepełnosprawne w przeciwieństwie do osób zdrowych mają bardziej utrudniony dostęp do budynków użyteczności publicznej. Już pierwszą barierą na jaką napotyka osoba niepełnosprawna są środki komunikacji miejskiej, a mianowicie brak jest dostatecznej ilości środków komunikacji przystosowanych dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Kolejną przeszkodą w poruszaniu się są bariery architektoniczne napotymane zarówno w drodze do budynku jak i w samym budynku.

4. Opis działań niezbędnych do realizacji

- a) przygotowanie ankiety,
- b) rozesłanie do instytucji użyteczności publicznej,
- c) analiza danych przesłanych do tut. Centrum,
- d) zestawienie danych
- e) sporządzenie projektu wraz z szatą graficzną informatora
- f) druk informatora

5. Zakładane rezultaty

Osoba niepełnosprawna otrzymująca informator ma możliwość zapoznania się ze swoimi prawami, uprawnieniami oraz możliwością dotarcia do interesującej ją instytucji. Informator będzie pomocny

zarówno osobom niepełnosprawnym ich rodzinom jak również osobom współpracującym z instytucjami powołanymi w celu pomocy tym osobom.

6. Partnerzy w realizacji

instytucje użyteczności publicznej, instytucje pomocowe, organizacje pozarządowe, PUP, Powiatowy Zespół Orzekania o stopniu Niepełnosprawności

7. Posiadane zasoby

pracownicy w ramach wykonywanej pracy dokonają analizy ankiet oraz przygotowują informator do druku

8. Dotychczasowe doświadczenia

3-letnia praca z osobami niepełnosprawnymi oraz współpraca przy organizowaniu imprez na rzecz osób niepełnosprawnych

9. Adresaci działań

- ✓ osoby niepełnosprawne i chore
- ✓ osoby starsze i seniorzy
- ✓ rodziny w/w osób
- ✓ instytucje użyteczności publicznej

10. Typy podejmowanych działań

- ✓ pomoc poradniczo- informacyjna
- ✓ zbieranie i przetwarzanie informacji ważnych dla pomocy społecznej

11. Kosztorys projektu

Wyszczególnienie	Kwota w zł
papier ksero	100
toner	120
koszty korespondencji	500
Druk informatora	4000
<u>Łączny koszt</u>	4720

- popieranie, wspomaganie, pomoc w organizacji społecznych inicjatyw promocji zdrowia. Osoby niepełnosprawne często wywołują negatywne reakcje środowiska społecznego, w różny sposób okazywana jest im niechęć, wrogość, obojętność, co w konsekwencji prowadzi do izolacji i stanowi główny czynnik ograniczenia procesów adaptacyjnych i integracyjnych. Zmiana stereotypów i postaw wiążących się z niepełnosprawnością wymaga długotrwałego procesu edukacji społeczeństwa dlatego też PCPR w dalszym ciągu będzie wspierać m.in.
- ✓ organizację kolejnych **festiwali** piosenki mających na celu promocję zdrowia psychicznego w Domu Pomocy Społecznej w Łubiu:

PROJEKT

Festiwal piosenki - ludzie z zaburzeniami psychicznymi społeczeństwu

1. Podmiot realizujący projekt

Dom Pomocy Społecznej w Łubiu

2. Termin realizacji zadania

lipiec – sierpień 2002 (docelowo co roku)

3. Cel zadania

- promocja zdrowia psychicznego – to jest wzmocnienie i utrzymanie normalnych psychologicznych zdolności i umiejętności człowieka,
- kształtowanie właściwych postaw społecznych wobec osób z zaburzeniami psychicznymi – poprzez ukazanie i przybliżenie problemu choroby psychicznej społeczeństwu,
- zmiana spojrzenia społeczeństwa na ludzi dotkniętych chorobą psychiczną – pokazanie, że człowiek chory psychicznie to nie osoba, której trzeba się bać i unikać, lecz człowiek chory psychicznie to Człowiek, który jak każdy z nas ma swoje uczucia, potrzeby, pragnienia, dążenia i chce mieć możliwość je wypowiedzieć i dzielić się nimi z innymi,
- podniesienie samooceny osób występujących na festiwalu poprzez umożliwienie zaistnienia oraz pokazania swoich umiejętności na „dużej scenie”.

4. Opis, diagnoza społeczna problemu, którego dotyczy projekt

Problemy osób chorych psychicznie, do niedawna traktowane były marginalnie. Pomoc i opieka sprawowana była jedynie w szpitalach psychiatrycznych, poradniach zdrowia psychicznego, a w sytuacjach gdy dana osoba nie wymagała leczenia szpitalnego kierowano ją do domu pomocy społecznej.

Pomoc ta dotyczyła jedynie leczenia farmakologicznego w celu tłumienia objawów chorobowych. Pomijano aspekt społeczny i osobowościowy chorego psychicznie. Na ogół czynnik etyczno – moralny, przy takim podejściu nie był brany pod uwagę.

Aktualnie sytuacja zmieniła się diametralnie. W chorym psychicznie zaczęto dostrzegać człowieka. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego podkreśla, iż chory psychicznie ma prawo do samodecydowania o sobie. Kładzie ona nacisk na promocję zdrowia psychicznego to jest wzmocnienie i utrzymywanie normalnych psychologicznych zdolności i umiejętności człowieka. Zapewnia osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronną opiekę i pomoc niezbędną do życia w środowisku rodzinnym i społecznym. Mówi o kształtowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych, a zwłaszcza zrozumienia, tolerancji, życzliwości i przeciwdziałaniu ich dyskryminacji.

Ustawa ta przenosi środek ciężkości z opieki stricte medycznej (leczenia farmakologicznego) na pomoc i opiekę środowiskową. Zaczęto więc dostrzegać u osoby z zaburzeniami psychicznymi, nie tylko objawy chorobowe, lecz przede wszystkim jego osobowość – jego dążenia, pragnienia potrzeby zarówno biologiczne, bytowe i psychiczne.

Ten aspekt przejęła również Pomoc Społeczna. Ustawa o pomocy społecznej mówi głównie o niesieniu pomocy w zaspakajaniu potrzeb tym, którzy sami tego czynić nie mogą.

Zarówno ustawa o pomocy społecznej, jak i ustawa o ochronie zdrowia psychicznego, nakłada na władze polityczne i administracyjne obowiązek tworzenia ośrodków wsparcia, świetlic, dziennych domów pomocy, ośrodków rehabilitacyjnych, specjalistycznych domów pomocy itp.

5. Opis działań niezbędnych do realizacji

- Pozyskanie bazy technicznej oraz zaplecza sanitarnego i noclegowego jak również zabezpieczenie bezpieczeństwa imprezy.
- Ustalenie ilości uczestników festiwalu
- Ustalenie programu imprezy
- Rozesłanie zaproszeń wraz z mapką dojazdową oraz ze szczegółowym programem Festiwalu.

- Przygotowanie miejsca na scenę, widownię oraz przygotowanie dekoracji Opracowanie strony graficznej plakatów oraz plaketek.
- Oddanie do druku dyplomów – Stokrotek.
- Poinformowanie właścicieli małej gastronomii o możliwości zorganizowania punktów sprzedaży na terenie domu podczas trwania imprezy.
- Rozesłanie zaproszeń dla gości i VIP-ów
- Powołanie składu Jury
- Rozwieszenie plakatów oraz rozpowszechnienie imprezy za pomocą mediów
- Montaż sceny, zadaszenia i namiotu dla publiczności, instalacja nagłośnienia, oświetlenia, dekoracja sceny i jej okolic.
- Powołanie do życia BIURA FESTIWALOWEGO,

6. Zakładane rezultaty

Integracja „wyraża się w takim wzajemnym stosunku pełno i niepełnosprawnych, w którym respektowane są te same prawa (...) i w których stwarzane są dla obu grup identyczne warunki maksymalnego, wszechstronnego rozwoju. Integracja pozwala więc osobie niepełnosprawnej być sobą wśród innych. Integracja w takim znaczeniu może mieć zastosowanie do wszystkich sfer życia jednostki niepełnosprawnej – życia rodzinnego, kształcenia ogólnego i zawodowego, pracy, czasu wolnego, aktywności społecznej i politycznej itp.”

Celem integracji jest przeciwdziałanie tendencjom segregacyjnym, izolacyjnym, nieakceptowania, stygmatyzacji, nietolerancji i dyskryminacji osób niepełnosprawnych intelektualnie i z zaburzeniami psychicznymi, jako zjawiskom społecznym, które nie mieszczą się w nowoczesnej kulturze humanistycznej.

Festiwal, jest swoistą integracją, zbliży mieszkańców domów pomocy społecznej – osoby z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawne intelektualnie do środowisk lokalnych, do „normalnego” zwykłego życia. Zintegruje dwa światy, które przez wiele lat były skutecznie od siebie izolowane. Mieszkańcy tych domów byli wyrzucani na margines życia, a przecież wystarczy tylko dać szansę na zaistnienie i drzemiąca w każdym człowieku potrzeba samorealizacji pozwoli na zmianę postrzegania problemu, o którym dotychczas woleliśmy nie mówić.

Podmiotowość człowieka, jego godność, wolność i prawo do zaspokajania swych potrzeb w wybrany przez siebie sposób – to właściwy cel, dążenie, proces cywilizowanych społeczeństw gdyż ich kultury nie można zadekretować, lecz trzeba ją mozolnie kształtować.

6. Partnerzy w realizacji

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej, Domy Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe z terenu powiatu tarnogórskiego,

7. Posiadane zasoby

Dom Pomocy Społecznej w Łubiu dysponuje odpowiednio dużym parkiem na terenie, którego można zbudować scenę oraz usytuować publiczność. Ponadto w trakcie zajęć terapii zajęciowej mieszkańcy pod okiem terapeutów mogą wykonać dekoracje sceny festiwalowej.

8. Dotychczasowe doświadczenia

Festiwal piosenki na terenie domu odbył się już dwa razy w związku z powyższym pracownicy i dyrekcja Domu Pomocy Społecznej mają już doświadczenia w organizowaniu tego typu imprez, również mieszkańcy domu posiadają już duże doświadczenie w uczestnictwie zarówno jako gwiazdy festiwalu jak również jako obsługa.

9. Adresaci działań

- Społeczność lokalna
- Mieszkańcy domów pomocy społecznej

10. Typy podejmowanych działań

- promocja zdrowia psychicznego
- kształtowanie właściwych postaw społecznych wobec osób z zaburzeniami psychicznymi
- podniesienie samooceny

11. Kosztorys projektu

Wyszczególnienie	Kwota w zł
Koszty związane z montażem sceny i widownią (namiot – wypożyczenie i transport w obie strony)	4400
Koszty związane z obsługą i montażem nagłośnienia, oświetlenia i obsługą muzyczną	4900
Koszty związane z reklamą (plakaty, zaproszenia, ogłoszenia w prasie)	2600
Druk dyplomów	1300
Plakietki festiwalowe	1500
Koszty materiałów (papier, ksero, dekoracje, itp.)	2500
Wynajem toalet chemicznych (5 szt.)	850
Koszty obsługi (transportu, poczta, telefony, energia elektryczna)	2500
Nagrody dla laureatów	1500
<u>Łączny koszt</u>	22050

- ✓ organizowanie przez Stowarzyszeniem Osób Chorych Psychiczenie w Tarnowskich Górach oraz Salezjański Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Tarnowskich Górach imprez plenerowych, kulturalnych.

PROJEKT

PIKNIK

1. Podmiot realizujący projekt:

Salezjański Ośrodek Szkolno Wychowawczy

2. Cel projektu (Podstawa prawna: Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych art. 7, ust. 1, pkt. 9; art. 35a, ust 1, pkt. 1, 4, 6, 7 b.):

- wyrobienie zaradności osobistej osób niepełnosprawnych
- pobudzanie aktywności społecznej osoby niepełnosprawnej podczas organizowania imprezy masowej
- wyrobienie u niepełnosprawnych umiejętności samodzielnego wypełnienia przydzielonych i samodzielnie zaplanowanych zadań
- kreowanie zdolności do prezentowania swoich umiejętności
- likwidacja barier w komunikowaniu się niepełnosprawnych ze zdrowymi rówieśnikami
- kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji z osobami niepełnosprawnymi.

3. Diagnoza problemu społecznego, którego dotyczy projekt:

W naszym regionie, a w tym także w Powiecie Tarnowskie Góry brakuje zadowalającej ilości spotkań, w czasie których osoby niepełnosprawne mogą uczestniczyć, a tym bardziej być organizatorami i prowadzącymi imprezę masową. Impreza intergacyjna jaką jest od 11 lat PIKNIK pokazuje ogromną potrzebę tego typu spotkań i popyt społeczny na te spotkania. Z uwagi na brak solidnych opracowań problemu opieramy się na doświadczeniu SOSW (3 lata) oraz ZRZI, które rozpoczynało organizowanie takich imprez.

4. Opis działań przy realizacji projektu

- REKRUTACJA UCZESTNIKÓW – ZAPROSZENIE DZIECI I MŁODZIEŻY NIEPEŁNOSPRAWNEJ, ZRZESZONĄ W ORGANIZACJACH POZARZĄDOWYCH Z TERENU POWIATU TARNOGÓRSKIEGO
- PRZYWITANIE UCZESTNIKÓW I ORGANIZATORÓW – Aula SOSW
- PREZENTACJA OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH
- WSPÓLNA MSZA ŚWIĘTA
- ROZEJŚCIE SIĘ ODPOWIEDZIALNYCH NA POSZCZEGÓLNE SEKTORY
- URUCHOMIENIE „SCENY”
- PROWADZENIE I PRZERYWNIKI ORAZ WSZELKIE KOMUNIKATY ZE SCENY W TRAKCIE IMPREZY
- DZIAŁALNOŚĆ WARSZATÓW PLASTYCZNYCH I CERAMICZNYCH
- DZIAŁALNOŚĆ: BUFETU, SPRZEDAŻY LOSÓW DO LOTERII, INNE
- WYSTĘPY GRUP NA SCENIE: „Tarnogórzanie”, „Koniaków”,
- MINI-ZAWODY SPORTOWE DLA DZIECI „SALOS-REPTY”
- PODSUMOWANIE WYNIKÓW SPORTOWYCH I ROZSTRZYGNIĘCIE LOTERII
- KONCERT ZAPROSZONEGO ARTYSTY
- ZAKOŃCZENIE IMPREZY

5. Zakładane rezultaty realizacji zadania:

- pozwoli na wymianę doświadczeń prowadzących różne grupy niepełnosprawnych dzieci i młodzieży
- pozwoli poznać się nawzajem dzieciom i młodzieży
- zmniejszy bariery w kontaktach zdrowe dziecko/młodzież z rówieśnikami niepełnosprawnymi
- umożliwi prezentację dotychczasowej działalności, a szczególnie twórczości artystycznej dzieci i młodzieży niepełnosprawnej
- uaktywni osoby niepełnosprawne w organizowaniu działań w zakresie prowadzonej działalności
- umożliwi wymianę doświadczeń kadry poszczególnych organizacji

6. Partnerzy w realizacji zadania:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach,
Urząd Miasta Tarnowskie Góry.

7. Posiadane zasoby:

Ośrodek posiada wystarczającą ilość pomieszczeń służących realizacji zadania tj. zaplecze socjalne dla występujących zespołów i wolontariuszy zaangażowanych w organizację i prowadzenie imprezy, salę gimnastyczną, toalety, bufet odpowiadający normom i wymaganiom. Osoby przygotowujące i prowadzące imprezę to wykwalifikowani pracownicy Salezjańskiego Ośrodka Szkolno Wychowawczego oraz wolontariusze.

8. Dotychczasowe doświadczenia w realizacji tego typu imprez:

Ośrodek już 2-krotnie realizował projekt „PIKNIK” dla dzieci; część kadry zaangażowanej w organizację już 9 razy przygotowywała i prowadziła taka imprezę (do roku 1999 w strukturach ZRZI)

9. Adresaci działań:

Osoby niepełnosprawne, ich rodziny i społeczność lokalna

10. Typy podejmowanych działań:

- terapia
- rehabilitacja
- animacja działań samopomocowych

11. Kosztorys projektu:

Wyszczególnienie	Kwota w zł
Występ zespołu artysty	3600
Nagłośnienie imprezy	3000
Materiały dekoracyjne	550
Produkty do przygotowania posiłków	2200
Nagrody konkursowe	700
Transport osób niepełnosprawnych	1500
Materiały do warsztatów plastycznych i ceramicznych	500
Łączny koszt	12 050

2. leczenie i pomoc terapeutyczna

W celu zapobieżenia, wyeliminowania lub zminimalizowania skutków upośledzeń i niepełnosprawności, aby uniknąć pogorszenia stanu osoby niepełnosprawnej, na jak najwcześniejszym etapie, należy wprowadzić program zdrowotny, którego celem byłyby wczesne działania terapeutyczne mogące znacznie ograniczyć skutki upośledzenia lub niepełnosprawności poprzez odzyskanie fizyczne i innej funkcjonalnej sprawności w drodze rehabilitacji medycznej i umożliwienie dalszego naturalnego rozwoju oraz zlikwidowanie lub ograniczenie potrzeby stałej pielęgnacji. Program może obejmować:

- a) fachowe leczenie, interwencję chirurgiczną, pomoc medyczną i psychologiczną w ramach skoordynowanego programu,
- b) stałe monitorowanie upośledzenia, niepełnosprawności,
- c) określenie najbardziej odpowiednich nowoczesnych urządzeń przydatnych w realizacji programu przystosowanego do stopnia upośledzenia lub niepełnosprawności.

Planowane działania PCPR

Utworzenie świetlicy terapeutycznej będzie jednym z elementów wyjścia naprzeciw problemom izolacji osób niepełnosprawnych i ich otwarcia na środowisko lokalne. Celem działania świetlicy będzie organizacja wolnego czasu osób niepełnosprawnych, rozwijanie ich zainteresowań, pomoc w przezwyciężaniu trudności wynikających z niepełnosprawności i z braku świadomości społeczeństwa na ich problemy. Niezwykle ważną rzeczą jest pomoc rodzinom osób niepełnosprawnych, nauczanie ich prawidłowych postaw wobec niepełnosprawności. Prawidłowe kontakty interpersonalne, wzajemna akceptacja i empatia będą czynnikiem, który będzie miał decydujące znaczenie dla funkcjonowania osób niepełnosprawnych i integrację ze środowiskiem lokalnym. Świetlica może powstać na bazie istniejących już domów pomocy społecznej służąc nie tylko mieszkańcom domu, ale także osobom niepełnosprawnym, które pozostają w środowisku. Będzie to działanie, którego nadrzędnym celem jest integracja mieszkańców ze środowiskiem lokalnym, poszerzenie kontaktów z innymi osobami niepełnosprawnymi, pozostającymi w środowisku, a także wyuczenie pewnych umiejętności społecznych i powrót do środowiska lub utrzymanie w środowisku macierzystym.

Realizacja projektu - struktura organizacyjna

1. wykorzystanie zasobów organizacji pozarządowych,
2. zatrudnienie terapeuty, wolontariat.

źródło finansowania - sponsorzy, aukcji prac wykonanych przez korzystających z świetlicy, organizacje pozarządowe, powiat,

realizacja projektu - PCPR, organizacje pozarządowe, domy pomocy społecznej.

termin realizacji - 2004 r.

3. wczesna interwencja i przeciwdziałanie sytuacji kryzysowym związanym z powstawaniem niepełnosprawności

Niepełnosprawność, zwłaszcza jeśli pojawia się nagle, rodzi rozległe i często dramatyczne skutki, zarówno dla osoby niepełnosprawnej jak i jej rodziny. Skutki te mogą okazać się trwałe jeśli osoba niepełnosprawna i jej bliscy nie uzyskają profesjonalnej pomocy w rozwiązywaniu licznych sytuacji kryzysowych pojawiających się na tym etapie. Dlatego też pomoc terapeutyczna powinna być kontynuowana także po zakończeniu leczenia i rehabilitacji leczniczej następującej po ostrej fazie choroby czy urazu. Pomoc taka powinna zostać rozszerzona na członków rodziny osoby niepełnosprawnej, którzy mają ogromną rolę do odegrania w procesie jej społecznej asymilacji lub reintegracji.

Niezbędne jest jak najwcześniejsze zapewnienie osobie niepełnosprawnej możliwości nauki codziennego życia i funkcjonowania z niepełnosprawnością w zwykłych warunkach oraz możliwości korzystania z pomocy terapeutycznej, w celu łagodzenia stresu spowodowanego niepełnosprawnością. Terapia w tym zakresie powinna obejmować również członków rodziny osoby niepełnosprawnej.

Planowane działania PCPR

- zainicjowanie, monitorowanie powstania zespołu antykryzysowego* składającego się z profesjonalistów (lekarzy, psychologów, rehabilitantów, pracowników socjalnych, terapeutów itp.) oraz samych osób niepełnosprawnych, które skutecznie zintegrowały własną niepełnosprawność i mogą świadczyć pomoc popartą osobistym doświadczeniem.

* początek realizacji w 2002r. w ramach Punktu Interwencji Kryzysowej przy PCPR

Problem niepełnosprawności może dotknąć każdego człowieka niezależnie od wieku i statusu społecznego. Osoba znajdująca się w takiej sytuacji może nie sprostać trudnościom wynikającym z niepełnosprawności, co z kolei może doprowadzić do nasilenia się negatywnych skutków niepełnosprawności i pogorszenia stanu zdrowia. Zdarza się, że osoby dotknięte niepełnosprawnością pozostawione są samym sobie, nie wiedzą do kogo zwrócić się o pomoc, często wstydzą się swojej nieporadności i w ostateczności izolują się od społeczeństwa. Dlatego też powołanie zespołu antykryzysowego będzie niezwykle ważne dla osób które znajdują się w sytuacji kryzysowej.

Wczesna interwencja profesjonalnego zespołu pozwoli na przezwycięzenie stresu, załamania, wyobcowania i dalszemu pogłębianiu się stanów dysforycznych. Istotą pracy z osobą niepełnosprawną będzie wzmocnienie jej w taki sposób, aby wyzwolić potencjał tkwiący w każdym człowieku do radzenia sobie z nowymi problemami.

Realizatorzy projektu - PCPR, organizacje pozarządowe, resort zdrowia

termin realizacji – 2003-2004 r.

4) integracja społeczna i środowisko życia codziennego

Wszelkie działania w tej dziedzinie powinny promować autonomię osób niepełnosprawnych, ich samodzielność ekonomiczną i jak najpełniejszą integrację społeczną.

W ramach tych działań, adresowanych zarówno indywidualnie, jak i do zbiorowości, należy umożliwić osobom niepełnosprawnym:

- a) kontynuowanie lub rozpoczęcie samodzielnego życia,
- b) prowadzenie w miarę możliwości normalnego pełnego życia społecznego,
- c) korzystanie z warunków, usług i urządzeń, które gwarantują samodzielność fizyczną i psychiczną,
- d) dostępność do budynków użyteczności publicznej, budynków mieszkalnych, transportu, łączności, obiektów kultury i sportu.

Planowane działania PCPR

a) realizacja ustawowych zadań:

1. stwarzanie możliwości uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych,

2. podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności i likwidacji barier (architektonicznych, urbanistycznych i w komunikowaniu się) utrudniających osobom niepełnosprawnym funkcjonowanie w społeczeństwie,
3. pomoc osobom niepełnosprawnym w zaopatrzeniu w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i lecznicze środki techniczne

źródło finansowania - PFRON

realizacja projektu – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

termin realizacji - zadania ustawowe - na bieżąco

8. ochrona socjalna i ekonomiczna

Celem ochrony socjalnej, ekonomicznej i prawnej jest:

- a) uniknięcie lub zminimalizowanie skutków sytuacji trudnych,
- b) przeciwdziałanie marginalizacji lub dyskryminacji osób niepełnosprawnych,
- c) zagwarantowanie równych szans do rozwijania osobistej autonomii, samodzielności ekonomicznej i integracji społecznej,
- d) zagwarantowanie bezpieczeństwa ekonomicznego i socjalnego poprzez zapewnienie minimum środków egzystencji i systemu ochrony socjalnej.

Planowe działania PCPR

- dostarczenie osobom niepełnosprawnym wszelkiej informacji, porad i pomocy na temat usług i udogodnień, które mogą zaspokoić ich potrzeby,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi na rzecz osób niepełnosprawnych,

realizatorzy projektu - PCPR, organizacje pozarządowe

termin realizacji - na bieżąco.

d) **źródła finansowania** – PFRON , organizacje pozarządowe, budżet powiatu.

PROJEKT

Modelu współdziałania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach z organizacjami pozarządowymi.

Cel zadania

Opracowanie modelu współdziałania organizacji pozarządowych działających na polu pomocy społecznej z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach.

Opis, diagnoza społeczna problemu, którego dotyczy projekt

Jedną z najważniejszych cech społeczeństwa obywatelskiego jest aktywność społeczna, która na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat w Polsce gwałtownie się rozwija i nieustannie zmienia swoje formy. Mówiąc o różnych formach samoorganizacji społecznej, trzeba najpierw wyjaśnić zdomowione w języku polskim określenie: *trzeci sektor*, termin ten jest bezpośrednim tłumaczeniem angielskiego *third sektor* i oznacza obszar aktywności ludzkiej leżący pomiędzy państwem (pierwszy sektor) a rynkiem (drugi sektor). Integralną częścią i fundamentem trzeciego sektora są organizacje pozarządowe

Trzeci sektor obejmuje, różne formy samoorganizacji społecznej, które charakteryzuje:

- **Dobrowolność (tworzenia i działania)** – oznacza to, że powstają one i działają w oparciu o wolną wolę założycieli (fundatorów, członków), a nie w oparciu o przymus, zwłaszcza prawny. To istotnie odróżnia je od organizacji i instytucji państwowych (samorządowych), które tworzone są i działają z mocy prawa.
- **Niedochodowość (non profit)** – inaczej nie rynkowość. Oznacza to, że organizacje trzeciego sektora, w przeciwieństwie do podmiotów rynkowych, nie kierują się chęcią zysku. Mogą przynosić dochody, ale nie są one rozdzielane pomiędzy założycieli/członków, lecz przeznaczone na realizację celów statutowych.

- **Niezależność od państwa** – kryterium to oznacza, że członkowie/fundatorzy są w pełni suwerenni w podejmowaniu decyzji dotyczących własnego działania. Nie są więc w żaden sposób (poza przez związki strukturalne, finansowe, prawne) uzależnieni od państwa.
- **Działanie na rzecz wspólnego dobra** – organizacje trzeciego sektora służą dobru wspólnemu, swoich członków lub ludzi, na rzecz, których działa organizacja, a którzy nie są jej członkami. Oznacza to w praktyce, iż każdy członek organizacji musi dostosować swoje aspiracje do celów wspólnoty.

Organizacje pozarządowe to fundament trzeciego sektora. Wyróżniają się tym, że posiadają formalny status, co z punktu widzenia społeczeństwa i państwa, ułatwia kontrolowanie i stanowi gwarancje spełnienia przez nie czterech powyżej opisanych kryteriów.

Warto zauważyć, że termin organizacje pozarządowe jest oparty na angielskim określeniu *Non governmental Organizations* (stąd bardzo często używa się w Polsce skrótu NGO's pochodzącego od angielskiej nazwy). Używane są również wymiennie inne określenia, będące z reguły tłumaczeniem angielskich terminów np.: organizacje nieochodowe (ang. non-profit organizations), organizacje niezależne (ang. Independent organizations). Próbuje się również wskrzesić rodzimy termin organizacje społeczne. Polskie prawo przewiduje dwie podstawowe formy organizacji pozarządowych: fundacje i stowarzyszenie. Fundacja powstaje z woli fundatora, stowarzyszenie zakładane jest przez członków założycieli.

Tradycje aktywności społecznej w Polsce oraz działań dobroczynnych sięgają XVI w., kiedy masowo powstawały duże prywatne fundacje zapomogowe i posagowe. Masowe organizacje społeczne zaczęły rodzić się w II poł. XIX w. W okresie międzywojennym (dane dla 1935 r.) działało w Polsce około 6 tys. Fundacji, stowarzyszeń, związków i spółdzielni oraz innych organizacji nieochodowych. Po drugiej wojnie światowej na skutek świadomej polityki państwa komunistycznego tradycje te zostały przerwane. Wiele z działających stowarzyszeń zostało zlikwidowanych, pozostałe zaczęły być ściśle kontrolowane przez organy państwa a instytucja fundacji została zniesiona w 1952 r.. Istniejące fundacje zostały wtedy rozwiązane a ich majątek upaństwowiony.

Legislacja umożliwiająca rejestrację fundacji pojawiła się ponownie dopiero w 1984 r. Podobnie, deklarowana przez cały okres powojenny swoboda stowarzyszania się w istocie przez długie lata

była reglamentowana i kontrolowana w sposób, który jak na ironię w wielu wypadkach powodował, że podstawowym celem istnienia niektórych organizacji pozarządowych była legitymizacja władzy. Faktyczna, a nie deklarowana, swoboda stowarzyszeń rozpoczęła się w Polsce w kilka miesięcy po zakończeniu rozmów Okrągłego Stołu.

Potencjał organizacji pozarządowych stanowią ludzie. To oni tworzą organizacje i na ich pracy opiera się działalność stowarzyszeń i fundacji. Siłą i specyfiką organizacji pozarządowych jest wolontariat. Drugim, bardzo istotnym wyznacznikiem potencjału organizacji pozarządowych jest wysokość budżetu, którym te organizacje dysponują. Według bardzo ostrożnych i bardzo przybliżonych szacunków organizacje pozarządowe w Polsce w roku 1994 dysponowały łącznie budżetem rzędu 4 bilionów starych złotych. Jednak przykład siedmiu krajów (Niemiec, USA, Francji, Węgier, Włoch, Japonii, i Wielkiej Brytanii) gdzie średnia wysokość budżetu organizacji pozarządowych wynosi 3,5 % produktu krajowego brutto wydaje się wskazywać, że budżet polskich organizacji pozarządowych może być wyższy niż szacowane 4 biliony starych złotych. Do najczęstszych źródeł finansowania organizacji pozarządowych należą składki członkowskie, (choć nie jest to źródło szczególnie bogate). Drugie, co do częstości, są darowizny od osób prawnych i firm. Trzecim, co do częstości, źródłem finansowania organizacji są samorządy, a następnie budżet centralny.

Choć prawo przewiduje zasadniczo dwie formy organizacji pozarządowych: stowarzyszenia i fundacje, to świat pozarządowy jest bardzo zróżnicowany. Po pierwsze obok fundacji i stowarzyszeń są organizacje zarejestrowane na mocy umowy państwo-kościół, inne organizacje rejestrowane w oparciu o odrębne ustawy, porozumienia organizacji pozarządowych przedstawicielstwa organizacji zagranicznych. Stowarzyszenia można różnicować ze względu na tryb rejestracji (zwykłe i zarejestrowane), liczbę członków, strukturę (struktura prosta, federacyjna, konfederacyjna). Fundacje i stowarzyszenia można różnicować na terytorialny zasięg działania (lokalne, regionalne, ogólnopolskie, międzynarodowe), liczbę zatrudnionych, wysokość budżetu, etc.

Bardzo silną grupę organizacji stanowią organizacje samopomocowe, to znaczy, takie, które są tworzone przez grupy społeczne, które same chcą w ten sposób rozwiązywać swoje problemy. Są organizacje, które głównie opierają się na pracy wolontariuszy – tak zwane ochotnicze, są takie, które prowadzą działalność gospodarczą i takie, które jej nie prowadzą. Jest wreszcie – elitarna jak

dotychczas – grupa fundacji, które zajmują się finansowaniem działalności innych organizacji pozarządowych.

Jeszcze większa różnorodność dotyczy obszarów i form działania organizacji pozarządowych. Bardzo trudno jest wymienić wszystkie obszary życia publicznego, w których działają organizacje pozarządowe. Są one wszędzie tam, gdzie powstają problemy, gdzie są niezaspokojone potrzeby i gdzie dany obszar nie stanowi wyłącznej domeny państwa. Nawet w tak zdawałoby się silnie związanych z państwem obszarach, jak polityka zagraniczna czy obronność obecne są organizacje pozarządowe. Specyfiką i siłą organizacji pozarządowych jest właśnie między innymi to, że mogą i stosują bardzo różnorodne formy działania, zmieniając i dostosowując do potrzeb i oczekiwań odbiorców. Wiele organizacji obok form pomocy bezpośredniej prowadzi na przykład badania w określonych obszarach problemowych, zbiera i przetwarza dane i informacje, szkoli i doradza, finansuje działania innych organizacji i instytucji, organizuje wreszcie opinie publiczną, prowadzi tzw. lobbying. Organizacje mają swoje punkty doradcze i informacyjne, centra szkoleniowe, biblioteki, wydawnictwa, ośrodki badawcze.

Organizacje pozarządowe pełnią dwie zasadnicze funkcje. Pierwsza, to funkcja pomocy bezpośredniej. Polega na podejmowaniu działań służących zaspokajaniu potrzeb, których w pełni nie zaspokaja państwo i/lub rynek, z wykorzystaniem już istniejących kanałów zaspokajania potrzeb. Druga to funkcja innowacyjna, czyli dokonywanie nowatorskich zmian w rzeczywistości. Organizacje, nie tylko obserwują bacznie rzeczywistość, starając się wypełnić niższe w sferze potrzeb, pozostawione przez państwo i rynek, lecz starają się kreować tę rzeczywistość, wprowadzać nowe mechanizmy i kanały zaspokajania potrzeb. Inna typologia funkcji organizacji pozarządowych określa następujące funkcje organizacji:

- Artykułowanie potrzeb obywateli,
- Wspieranie różnorodności opinii,
- Edukowanie społeczno – polityczne,
- Zapewnianie mechanizmów „wczesnego ostrzegania”
- Bycie buforem pomiędzy państwem a rynkiem.

Organizacje pozarządowe powinny nieustannie śledzić poczynania państwa i rynku. Zbierać informacje, analizować je i informować społeczeństwo o nie zaspokajanych potrzebach lub próbach ograniczania zaspokajania potrzeb. Organizacje diagnozują także potrzeby społeczne, które następnie artykułują publicznie. Formułują również, w oparciu o informacje o rzeczywistych potrzebach i stanie ich zaspokajania przez państwo i rynek propozycje zmian, a następnie także starają się je realizować. Sektor pozarządowy, podobnie jak stało się to w innych krajach demokratycznych, na nowo definiuje relacje z instytucjami Państwa. Coraz częściej organizacje pozarządowe przechodzą z roli immanentnej opozycji w stosunku do struktur administracji do pozycji partnerskiej i dzielenia się odpowiedzialnością za wykonywanie zadań publicznych. Wydaje się, że jakość relacji, o których tu mowa wyznaczać będzie praktyczny sens konstytucyjnej zasady pomocniczości.

Można wyraźnie, zauważyć, że rysują się na tym tle bardzo wyraźne tendencje do:

- wyraźnego określenia miejsca i roli NGO's w życiu publicznym
- profesjonalizmu działania organizacji,
- integracji „branżowej”,
- rozwoju zaplecza dla organizacji pozarządowych (centra szkoleniowe, doradcze, banki informacji, etc.),
- tworzenia reprezentacji organizacji (na razie głównie lokalnie i regionalnie)
- nawiązywania współpracy z pozostałymi dwoma sektorami.

W celu zdiagnozowania działającego w powiecie trzeciego sektora Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach rozesłało prośbę do Gmin wchodzących w skład powiatu, o podanie informacji o działających tam organizacjach (nazwa, adres), którym następnie przesłano ankietę, w celu zapoznania się rodzajem i formami prowadzonej działalności. Na bieżąco pracownicy Centrum udzielali konsultacji i wsparcia merytorycznego docierającym tu organizacjom. Zorganizowano spotkanie z organizacjami z udziałem władz powiatu, celem zapoznania się z działalnością organizacji, ich ofertami dla poszczególnych kategorii klientów oraz z ich osiągnięciami w pracy jak i napotykanymi trudnościami w realizacji programów i celów statutowych. Podjęto zobowiązania o współpracy w celu zdiagnozowania problemów społecznych powiatu.

Opis kolejnych działań niezbędnych do realizacji

Spotkania w grupach branżowych w celu dopracowania założeń do modelu – czas: cały rok Grupy branżowe:

niepełnosprawność

dzieci i młodzież

charytatywne

inne

Raz na pół roku spotkania wszystkich grup branżowych celem wspólnych ustaleń

Partnerzy w realizacji

Ośrodki pomocy społecznej, organizacje kapitałowe, organizacje pozarządowe wspierające inne organizacje.

Dotychczasowe doświadczenia

Powiatowe Centrum od 1999 r. współpracuje z organizacjami w szczególności w zakresie przekazywania informacji, pomoc w załatwianiu spraw związanych z rejestracją organizacji, wystawianie opinii o działalności organizacji.

Adresaci działań

Organizacje pozarządowe działające na niwie pomocy społecznej w powiecie tarnogórskim.

Typy podejmowanych działań

a) materialne formy współpracy:

- granty,
- dotacje,
- kontraktacja

b) niematerialne formy współpracy:

- wzajemne udostępnienie informacji pozwalających na ocenę problemów wymagających podjęcia działań pomocy społecznej,
- wzajemne informowanie się o kosztach prowadzenia poszczególnych rodzajów działalności umożliwiających ich porównywalność w różnych typach podmiotów,
- konsultowanie projektów podstawowych rozstrzygnięć w dziedzinach dotyczących statutowego obszaru zainteresowania oraz projektowych działań,
- tworzenie warunków dla partnerskiego określenia i wdrażania lokalnych lub ponadlokalnych programów,

- wspólną ocenę efektywności, profesjonalizmu podjętych i zrealizowanych działań,
- współtworzenie i wdrażanie standardów dla poszczególnych typów usług socjalnych i używanie ich do oceny pracy poszczególnych podmiotów,
- tworzenie warunków do podnoszenia umiejętności niezbędnych do realizacji (uczestnictwo we wspólnych szkoleniach itp.)

8. Kosztorys

1.200 zł (na rok) – spotkania z NGO

50.000 zł (na rok) – realizacja programów NGO

PROJEKT

Zapewnienie szkolenia i doskonalenia zawodowego **kadr pomocy społecznej**

Cel zadania

Podniesienie jakości świadczonych usług przez kadrę pomocy społecznej.

Opis, diagnoza społeczna problemu, którego dotyczy projekt

Celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Zadaniem pomocy społecznej nie tylko jest rozdawanie zasiłków, ale przede wszystkim jest doprowadzenie osoby i rodziny do życiowego usamodzielnienia. Praca socjalna z klientem pomocy społecznej jest dziedziną interdyscyplinarną, kadra pomocy społecznej powinna posiadać umiejętności oraz znać najważniejsze zagadnienia z pedagogiki, psychologii, prawa, socjologii, które to stale się rozwijają, zmieniają, stale powstają nowe techniki, metody i narzędzia pracy z klientem, dlatego podnoszenie kwalifikacji i umiejętności kadry pomocy społecznej jest bardzo ważne i jako zadanie o charakterze obligatoryjnym wpisane jest do zadań powiatu z zakresu pomocy społecznej.

Opis kolejnych działań niezbędnych do realizacji

Rozeznanie zapotrzebowania na szkoleni, warsztaty itp. pośród kadry pomocy społecznej na terenie powiatu.

Zakładane rezultaty

Podniesienie jakości świadczonych usług.

Partnerzy w realizacji

Ośrodki Pomocy Społecznej, Policja, Sąd, Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności, Pełnomocnik ds. PFRON, Uniwersytetu Śląskiego, specjaliści z zakresu pedagogiki, psychologii, prawa .

Posiadane zasoby

Możliwość korzystania z sali znajdującej się w budynku Starostwa Powiatowego, posiadany sprzęt RTV

Dotychczasowe doświadczenia

Co miesięczne spotkania z przedstawicielami jednostek pomocy społecznej, w celu wspólnego rozwiązywania problemów oraz przekazywania informacji dotyczących interpretacji przepisów, zmian w ustawie o pomocy społecznej, podejmowanych działań na rzecz klientów pomocy społecznej. Wspólne organizowanie.

Adresaci działań

Kadra pomocy społecznej z terenu powiatu.

Typy podejmowanych działań

Szkolenia, wykłady, warsztaty

Kosztorys

W zależności od stawek poszczególnych wykładowców.

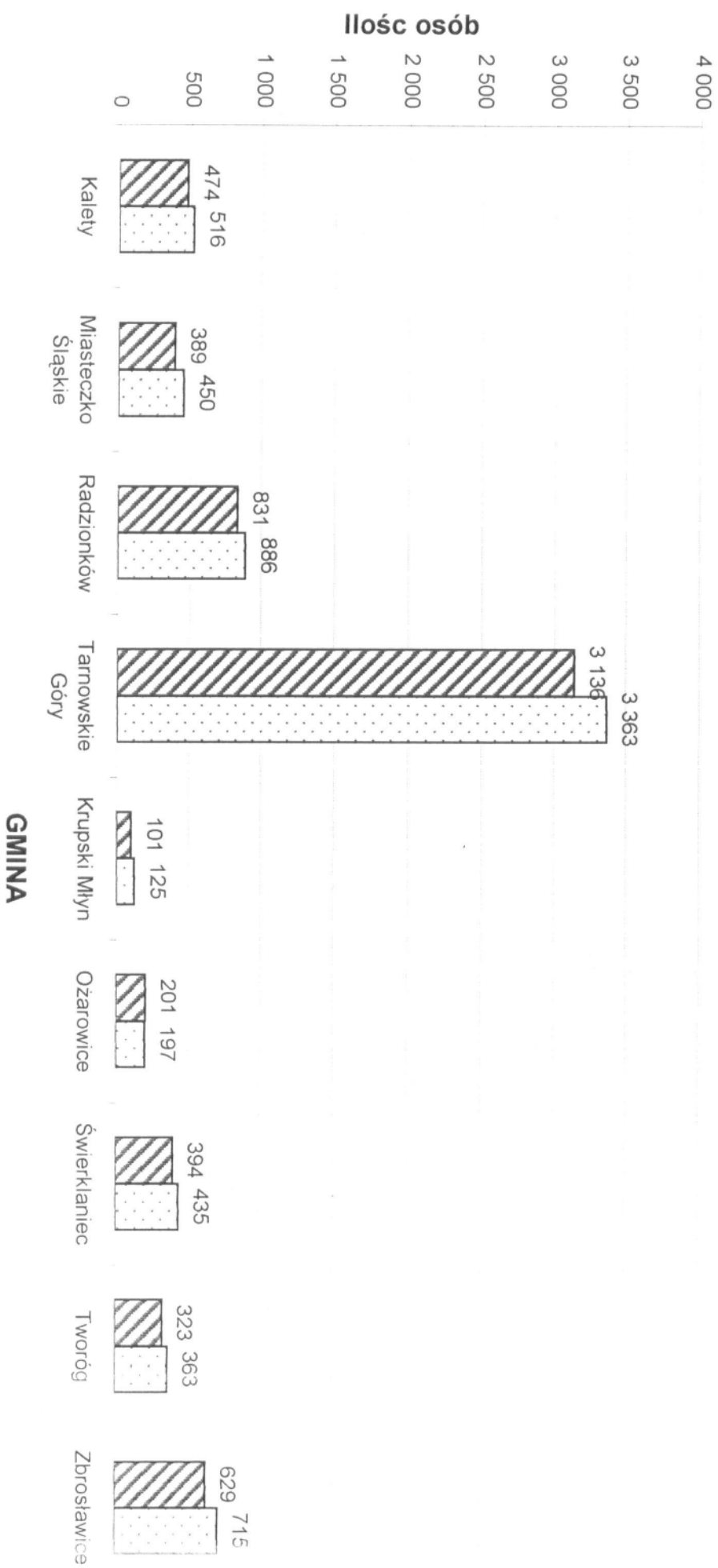

ZESTAWIENIE LICZBY LUDNOŚCI I LICZBY BEZROBOTNYCH

Gmina	Liczba bezrobotnych (stan na 31.07.2000 r.)	Liczba bezrobotnych (stan na 31.12.2000 r.)	Liczba ludności	Udział bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców (31.07.2000 r.)	Udział bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców (31.XII.2000 r.)
Kalety	474	516	9 018	5,26%	5,72%
Miasteczko Śląskie	389	450	7 600	5,12%	5,92%
Radzionków	831	886	17 888	4,65%	4,95%
Tarnowskie Góry	3 136	3 363	65 855	4,76%	5,11%
Krupski Młyn	101	125	3 700	2,73%	3,38%
Ożarowice	201	197	5 269	3,81%	3,74%
Świerklaniec	394	435	10 850	3,63%	4,01%
Tworóg	323	363	8 420	3,84%	4,31%
Zbrostawice	629	715	16 300	3,86%	4,39%
RAZEM	6 478	7 050	144 900	4,47%	4,87%

na podstawie danych z PUP w Tarnowskich Górach

LICZBA OSÓB BEZROBOTNYCH W POSZCZEGÓLNYCH GMINACH (na podstawie danych z PUP)

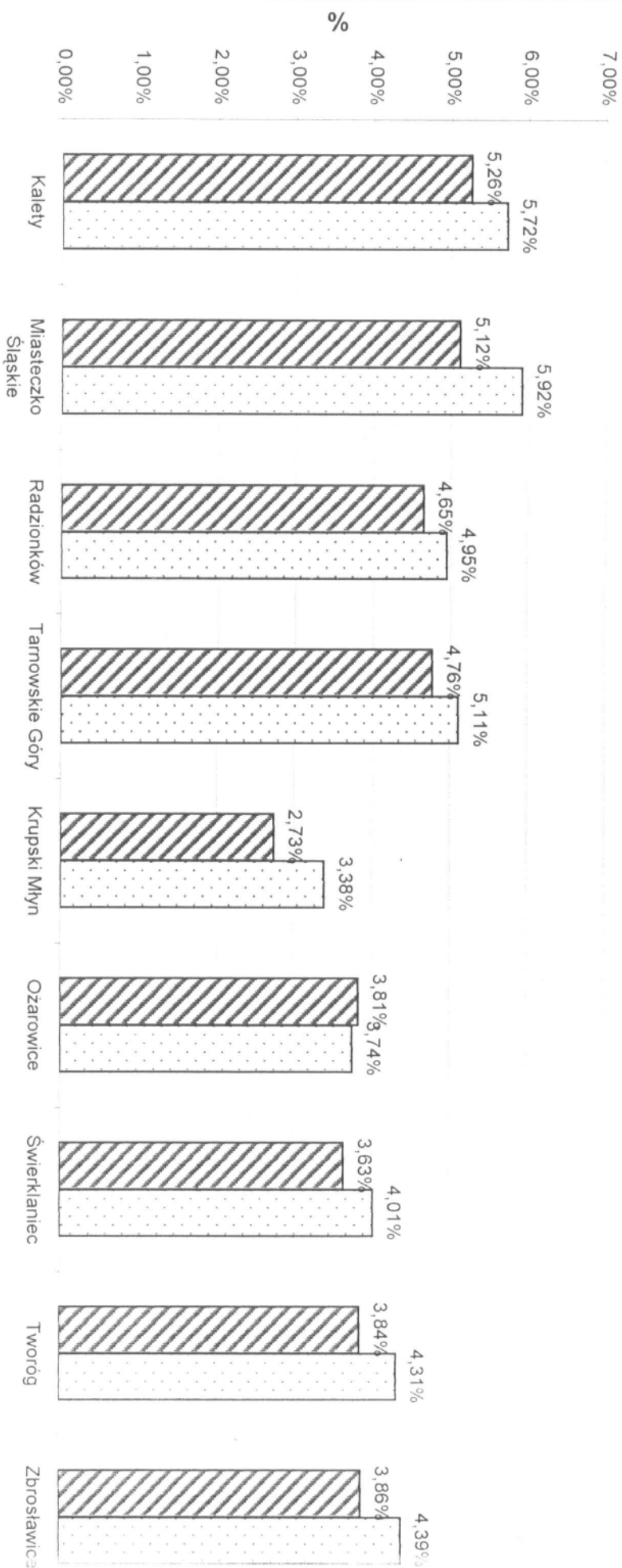
■ Liczba bezrobotnych (stan na 31.07.2000 r.)

□ Liczba bezrobotnych (stan na 31.12.2000 r.)

PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu

Tadeusz Bober

UDZIAŁ OSÓB BEZROBOTNYCH W OGÓLNEJ LICZBIE MIESZKAŃCÓW POSZCZEGÓLNYCH GMIN

GMINA

- ☒ Udział bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców
(31.07.2000 r.)
- ☐ Udział bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców
(31.XII.2000 r.)

**PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu**

Tadeusz Bober

ZESTAWIENIE LICZBY LUDNOŚCI I LICZBY OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ W POSZCZEGÓLNYCH GMINACH

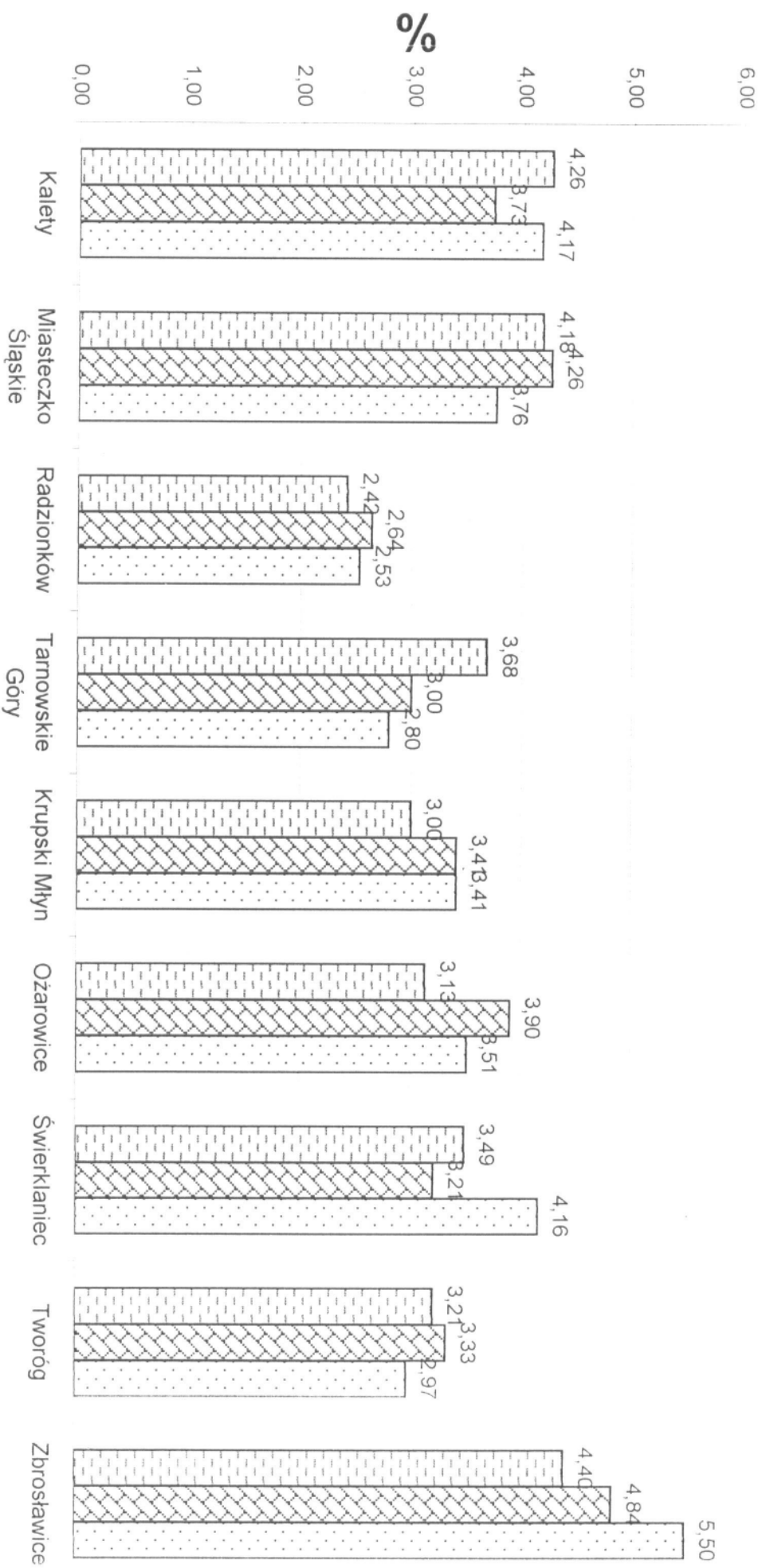
Gmina	Liczba ludności	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie w 1998 roku	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie w 1999 roku	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie w 2000 roku	Udział świadczeniobiorców w ogólnej liczbie mieszkańców gmin i powiatu w 1998 r.	Udział świadczeniobiorców w ogólnej liczbie mieszkańców gmin i powiatu w 1999 r.	Udział świadczeniobiorców w ogólnej liczbie mieszkańców gmin i powiatu w 2000 r.
Kalety	9 018	384	336	376	4,26	3,73	4,17
Miasteczko Śląskie	7 600	318	324	286	4,18	4,26	3,76
Radzionków	17 888	433	472	452	2,42	2,64	2,53
Tarnowskie Góry	65 855	2 422	1 976	1 845	3,68	3,00	2,80
Krupski Młyn	3 700	111	126	126	3,00	3,41	3,41
Ożarówce	5 269	165	205	185	3,13	3,89	3,51
Świerklaniec	10 850	379	348	451	3,49	3,21	4,16
Tworóg	8 420	270	280	250	3,21	3,33	2,97
Zbrosławice	16 300	717	789	897	4,40	4,84	5,50
RAZEM	144 900	5 199	4 856	4 868	3,59	3,35	3,36

dane o świadczeniobiorcach na podstawie sprawozdań MPiPS-03 z OPS-ów

**PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu**

Tadeusz Bober

UDZIAŁ OSÓB KORZYSTAJĄCYCH ZE ŚWIADCZEŃ POMOCY SPOŁECZNEJ W OGÓLNEJ LICZBIE MIESZKAŃCÓW GMINY

GMINA

☐ 1998 r. ☒ 1999 r. ☐ 2000 r.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu

Tadeusz Bober

**LICZBA ŚRODOWISK OBJĘTYCH POMOCĄ SPOŁECZNĄ
W POSZCZEGÓLNYCH GMINACH**
(na podstawie sprawozdań MPiPS-03 z OPS-ów)

GMINA	Liczba rodzin ogółem (bez pracy socjalnej)			Liczba rodzin ogółem (z pracą socjalną)		
	1998 r.	1999 r.	2000 r.	1998 r.	1999 r.	2000 r.
Kalety	285	250	279	305	268	311
Misteczko Śląskie	224	214	204	224	214	204
Radzionków	300	304	332	300	304	363
Tarnowskie Góry	2016	1710	1607	2407	2183	1991
Krupski Młyn	85	83	81	98	100	94
Ożarówice	94	121	115	100	126	129
Świerklaniec	261	288	326	261	288	326
Tworóg	218	235	218	300	327	287
Zbrosławice	570	590	624	602	609	651
RAZEM	4053	3795	3786	4597	4419	4356

PRZEWODNICZA
Rady Powiatu
Tadeusz Bobe

POWODY PRZYZNANIA POMOCY

LICZBA RODZIN W POSZCZEGÓLNYCH GRUPACH

(na podstawie MPiPS-03)

	Ubóstwo			Potrzeba ochrony macierzyństwa			Bezrobocie			Niepełnosprawność			Długotrwała choroba		
	1998 r.	1999 r.	2000 r.	1998 r.	1999 r.	2000 r.	1998 r.	1999 r.	2000 r.	1998 r.	1999 r.	2000 r.	1998 r.	1999 r.	2000 r.
GMINA															
Kalety	35	42	72	18	17	19	230	183	151	45	34	45	39	50	55
Miasteczko Śląskie	45	56	56	23	26	12	101	105	103	63	66	66	73	49	43
Radzionków	227	218	258	28	14	26	165	159	182	44	59	77	53	86	65
Tarnowskie Góry	1197	824	916	79	78	109	694	623	643	636	382	361	351	288	239
Krupski Młyn	42	28	41	8	8	8	20	28	24	26	26	18	19	11	13
Ożarówce	16	11	56	10	19	14	17	34	40	42	41	56	38	30	27
Świerklaniec	44	35	26	21	25	14	40	86	102	104	76	137	52	58	30
Tworóg	45	93	88	25	30	27	47	61	76	46	56	67	42	20	34
Zbrostawice	21	21	19	82	92	78	106	164	215	202	222	291	94	115	160
RAZEM	1672	1328	1532	294	309	307	1420	1443	1536	1208	962	1118	761	707	666
GMINA	Bezradność w sprawach opiek.-wychow. i prowadzeniu gospodarstwa domowego			Alkoholizm			Narkomania			Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego					
Kalety	73	61	63	8	10	9				2		1			
Miasteczko Śląskie	74	49	58	58	50	45			1	5	2	1			
Radzionków	35	79	69			1					1	4			
Tarnowskie Góry	790	530	576	152	118	123	14	14	15	14	12	26			
Krupski Młyn	12	28	22	10	7	17									
Ożarówce	41	48	62	12	17	19									
Świerklaniec	64	55	61	41	24	26	1	2	1	3	6	1			
Tworóg	44	28	45	16	14	21				1	1	4			
Zbrostawice	121	103	151	43	21	19				5	1	3			
RAZEM	1254	981	1107	340	261	280	15	16	17	30	23	40			

POWODY PRZYZNANIA POMOCY UDZIAŁ PROCENTOWY RODZIN Z POSZCZEGÓLNYCH GRUP W OGÓLNEJ LICZBIE RODZIN OTRZYMUJĄCYCH ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ

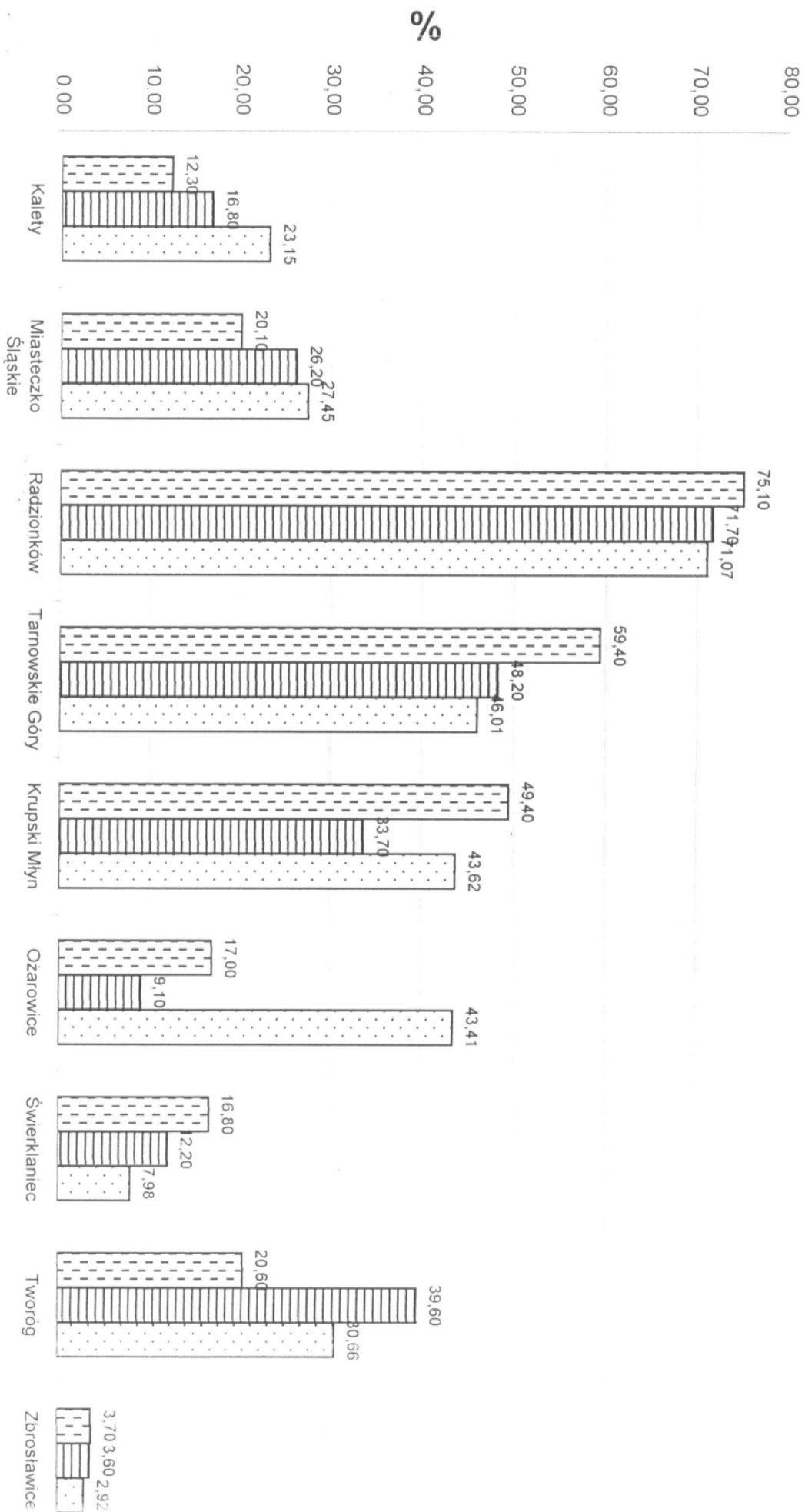
(na podstawie MPiPS-03)

GMINA	Ubóstwo			Potrzeba ochrony macierzyństwa			Bezrobocie			Niepełnosprawność			Długotrwała choroba		
	1998 r.	1999 r.	2000 r.	1998 r.	1999 r.	2000 r.	1998 r.	1999 r.	2000 r.	1998 r.	1999 r.	2000 r.	1998 r.	1999 r.	2000 r.
Kalety	12,30	16,8	23,15	6,30	6,8	6,11	80,70	73,20	48,55	15,80	13,60	14,47	13,70	20,00	16,40
Miasteczko Śląskie	20,10	26,20	27,45	10,30	12,10	5,88	45,10	49,10	50,49	28,10	30,80	32,35	32,60	22,90	21,08
Radzionków	75,10	71,70	71,07	9,30	4,60	7,16	55,00	52,30	50,14	14,70	19,40	21,12	17,70	28,30	7,91
Tarnowskie Góry	59,40	48,20	46,01	3,90	4,60	5,47	34,40	36,40	32,3	31,50	22,30	18,13	17,40	16,80	12,00
Krupski Młyn	49,40	33,70	43,62	9,40	9,60	8,51	23,50	33,70	25,53	30,60	31,30	19,15	22,40	13,30	13,83
Ożarówce	17,00	9,10	43,41	10,60	15,70	10,85	18,10	28,10	31,01	44,70	33,90	43,41	40,40	27,80	20,93
Świerklaniec	16,80	12,20	7,98	8,00	8,70	4,29	15,30	29,90	31,29	39,80	26,40	42,02	19,90	20,10	9,20
Tworóg	20,60	39,60	30,66	11,50	12,80	9,41	21,60	25,90	26,48	51,40	23,80	23,34	19,30	8,50	11,85
Zbrostawice	3,70	3,60	2,92	14,40	15,60	11,98	18,60	27,80	33,03	47,90	37,60	44,70	16,50	19,50	24,58
POWIAT	41,25	34,99	40,46	7,25	8,14	8,10	35,04	38,02	40,57	29,81	25,35	29,53	18,78	18,63	17,59

GMINA	Bezradność w sprawach opiek.-wychow. i prowadzeniu gospodarstwa domowego			Alkoholizm			Narkomania			Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego		
	1998 r.	1999 r.	2000 r.	1998 r.	1999 r.	2000 r.	1998 r.	1999 r.	2000 r.	1998 r.	1999 r.	2000 r.
Kalety	25,60	24,40	20,26	2,80	4,00	2,89				0,70		0,32
Miasteczko Śląskie	33,00	22,90	28,43	25,90	23,40	22,06			0,49	2,20	0,90	0,49
Radzionków	11,70	26,00	19,01			0,28					0,30	1,10
Tarnowskie Góry	39,20	31,00	28,93	7,50	6,90	6,18	0,70	0,70	0,75	0,70	0,70	1,31
Krupski Młyn	14,10	33,70	23,40	11,80	8,40	18,09						
Ożarówce	43,60	39,70	48,06	12,80	14,00	14,73						
Świerklaniec	24,50	19,10	18,71	15,70	8,30	7,97	0,40	0,70	0,31	1,10	2,10	0,31
Tworóg	20,20	11,90	15,68	7,30	5,90	7,32				0,50	0,40	1,39
Zbrostawice	21,20	17,40	23,19	7,50	3,60	2,92				0,90	0,20	0,46
POWIAT	30,94	25,85	29,24	8,39	6,88	7,4	0,37	0,42	0,45	0,74	0,61	1,06

PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu
Tadeusz Bober

UBÓSTWO
 Udział procentowy rodzin tej grupy w ogólnej liczbie rodzin objętych pomocą
 (na podstawie MPiPS-03 z OPS-ów)

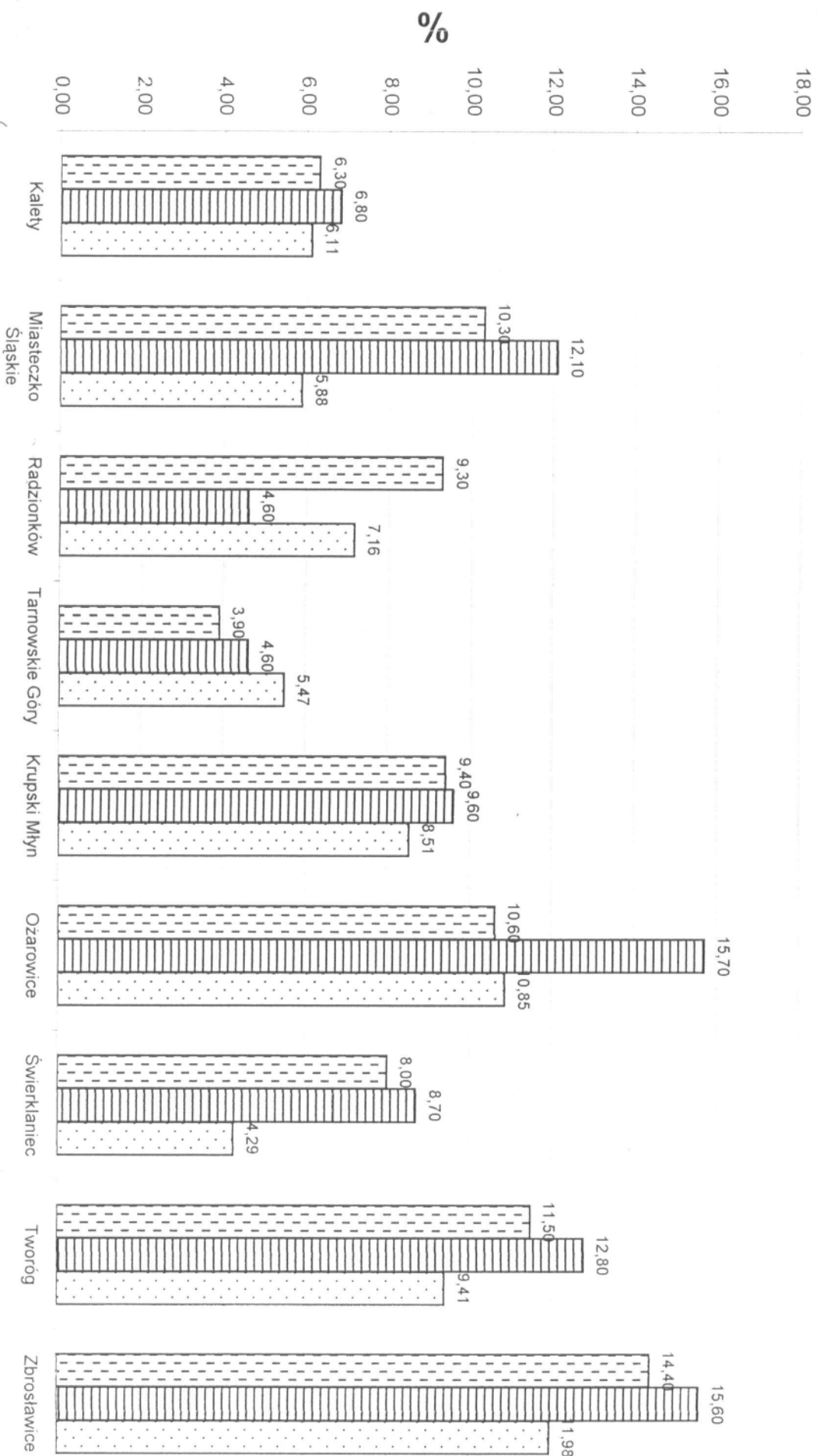
GMINA

☐ 1998 r. ☐ 1999 r. ☐ 2000 r.

WODNICZĄCY
 Rady Powiatu

Tadeusz Huber

POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA
Udział procentowy rodzin tej grupy w ogólnej liczbie rodzin objętych pomocą
 (na podstawie MPiPS-03 z OPS-ów)

GMINA

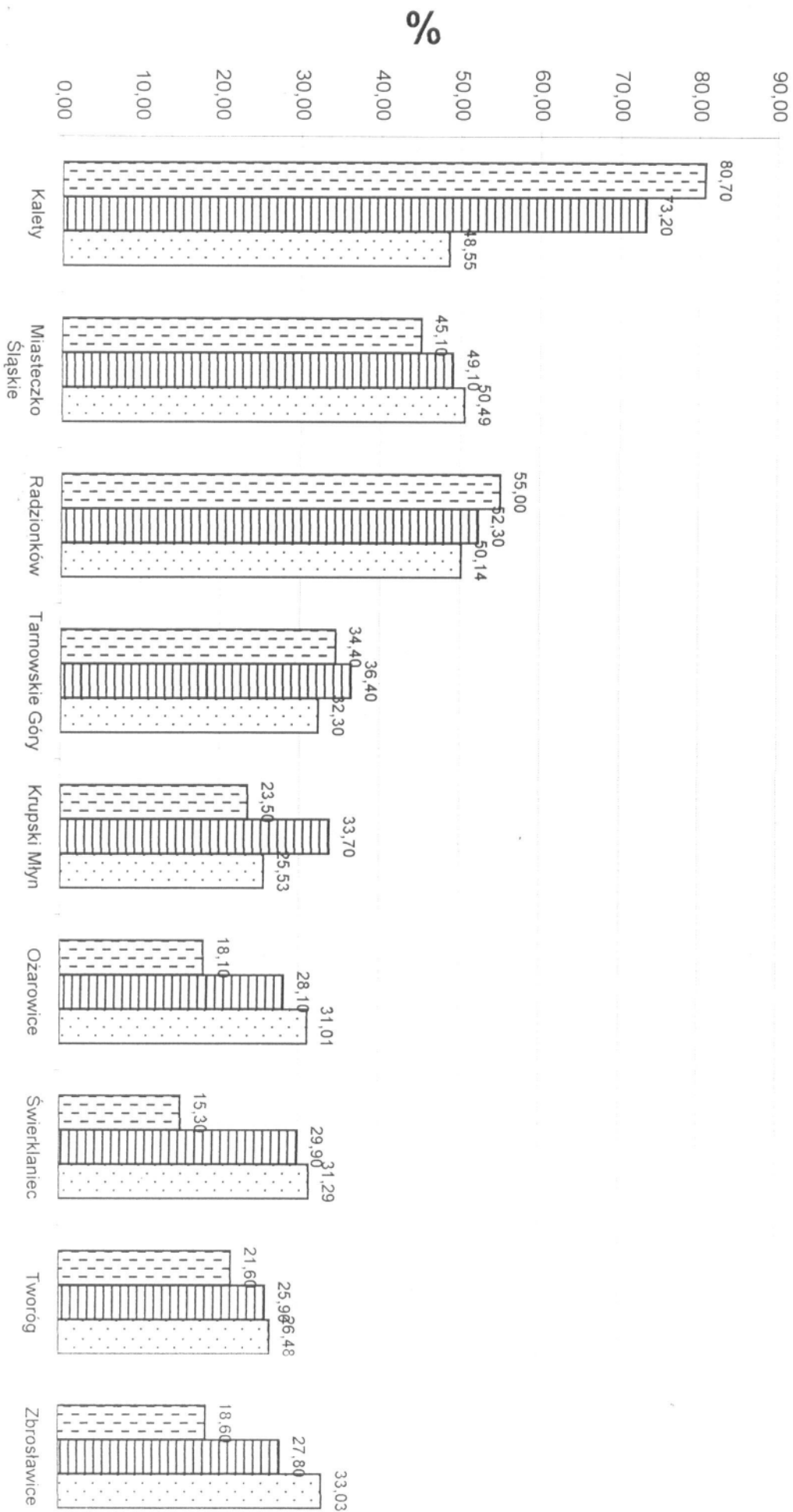
☒ 1998 r.
 ☐ 1999 r.
 ☐ 2000 r.

 PRZEWODNICZĄCY
 Rady Powiatu

Tadeusz Bober

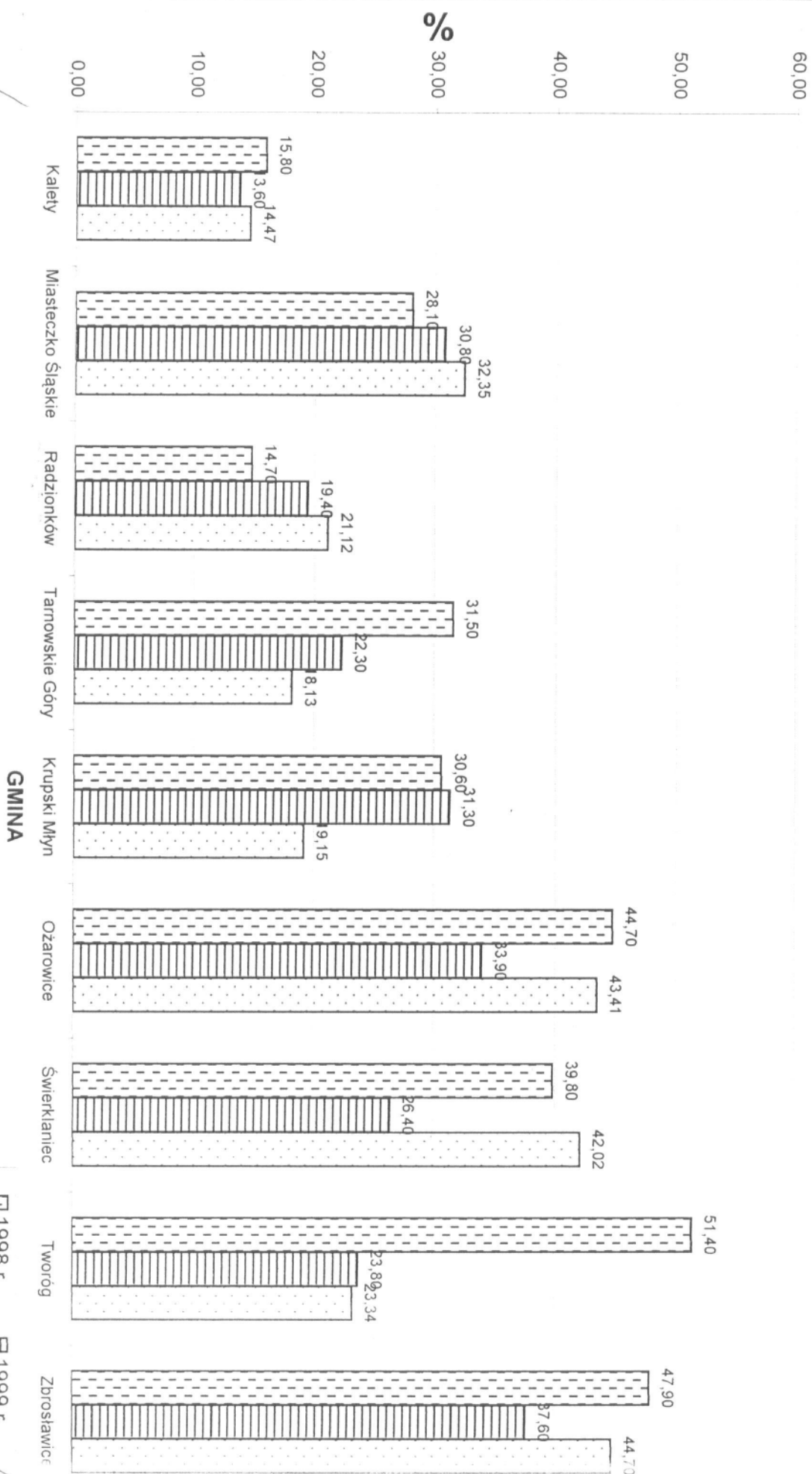
BEZROBOCIE

Udział procentowy rodzin tej grupy w ogólnej liczbie rodzin objętych pomocą
(na podstawie MPiPS-03 z OPS-ów)

☐ 1998 r. ☐ 1999 r. ☐ 2000 r.

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ Udział procentowy rodzin tej grupy w ogólnej liczbie rodzin objętych pomocą (na podstawie MIPiPS-03 z OPS-ów)

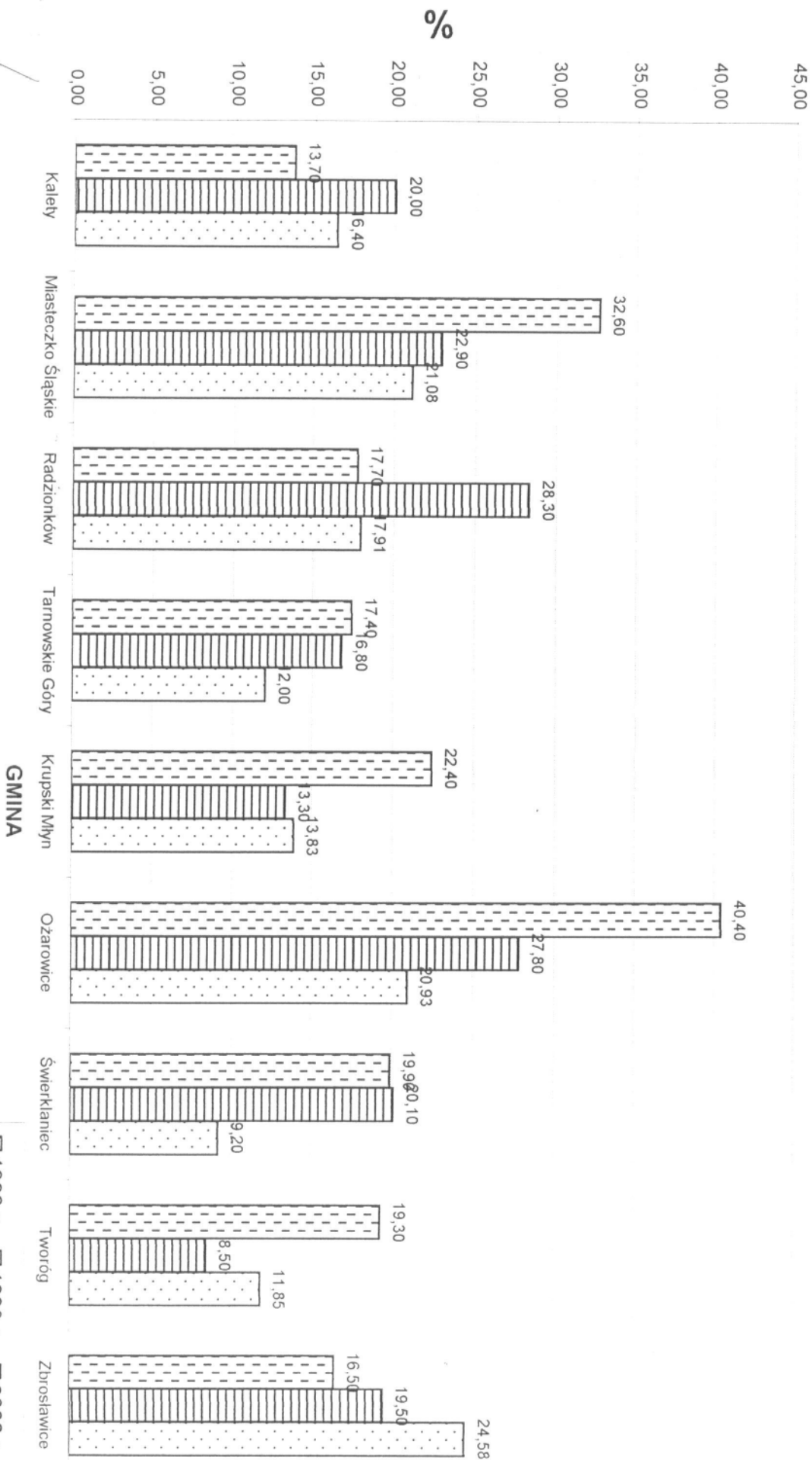
☒ 1998 r.
☐ 2000 r.

☒ 1999 r.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu

Tadeusz Bober

DŁUGOTRWAŁA CHOROBA
 Udział procentowy rodzin tej grupy w ogólnej liczbie rodzin objętych pomocą
 (na podstawie MPiPS-03 z OPS-ów)

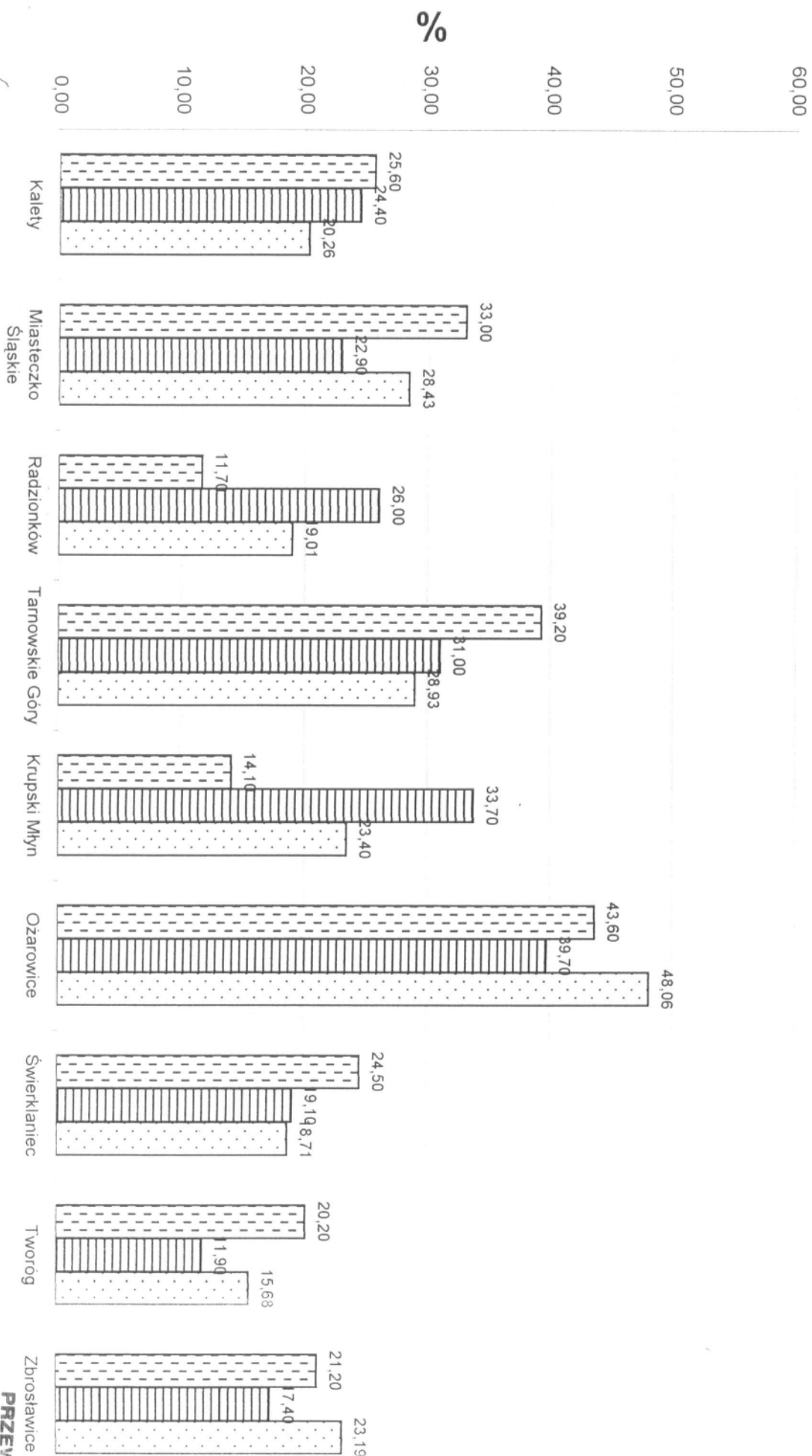
☒ 1998 r. ☐ 1999 r. ☐ 2000 r.

PRZEWODNICZĄCY
 Rady Powiatu

Tadeusz Bober

BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUNCZO-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIU GOSPODARSTWA

Udział procentowy rodzin tej grupy w ogólnej liczbie rodzin objętych pomocą
(na podstawie MPiPS-03 z OPS-ów)

GMINA

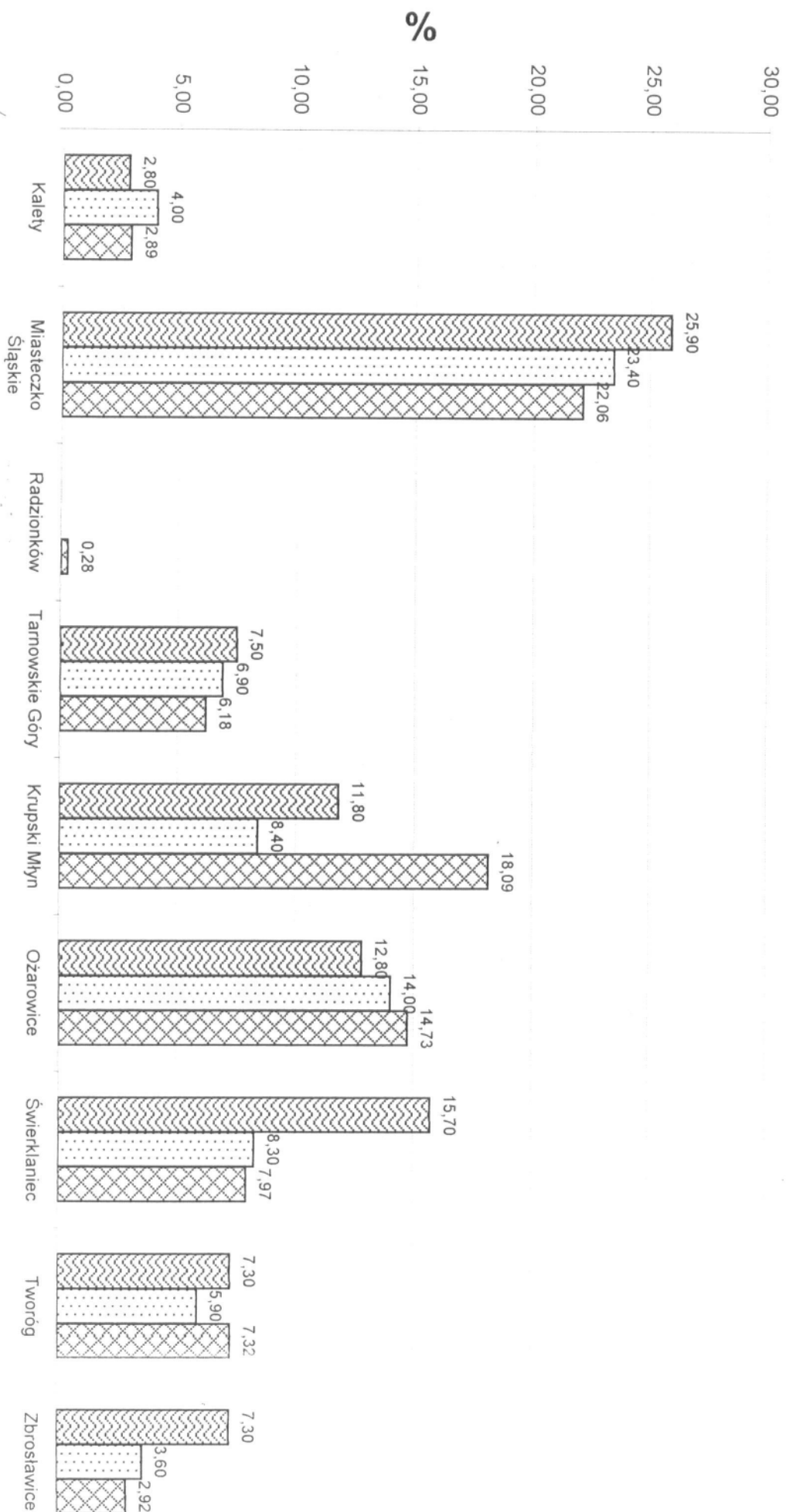
☐ 1998 r.
 ☐ 1999 r.
 ☐ 2000 r.

PRZEWODNICZĄCY

Rady Rodziny

Tadeusz Bober

ALKOHOLIZM Udział procentowy rodzin tej grupy w ogólnej liczbie rodzin objętych pomocą (na podstawie MPiPS-03 z OPS-ów)

GMINA

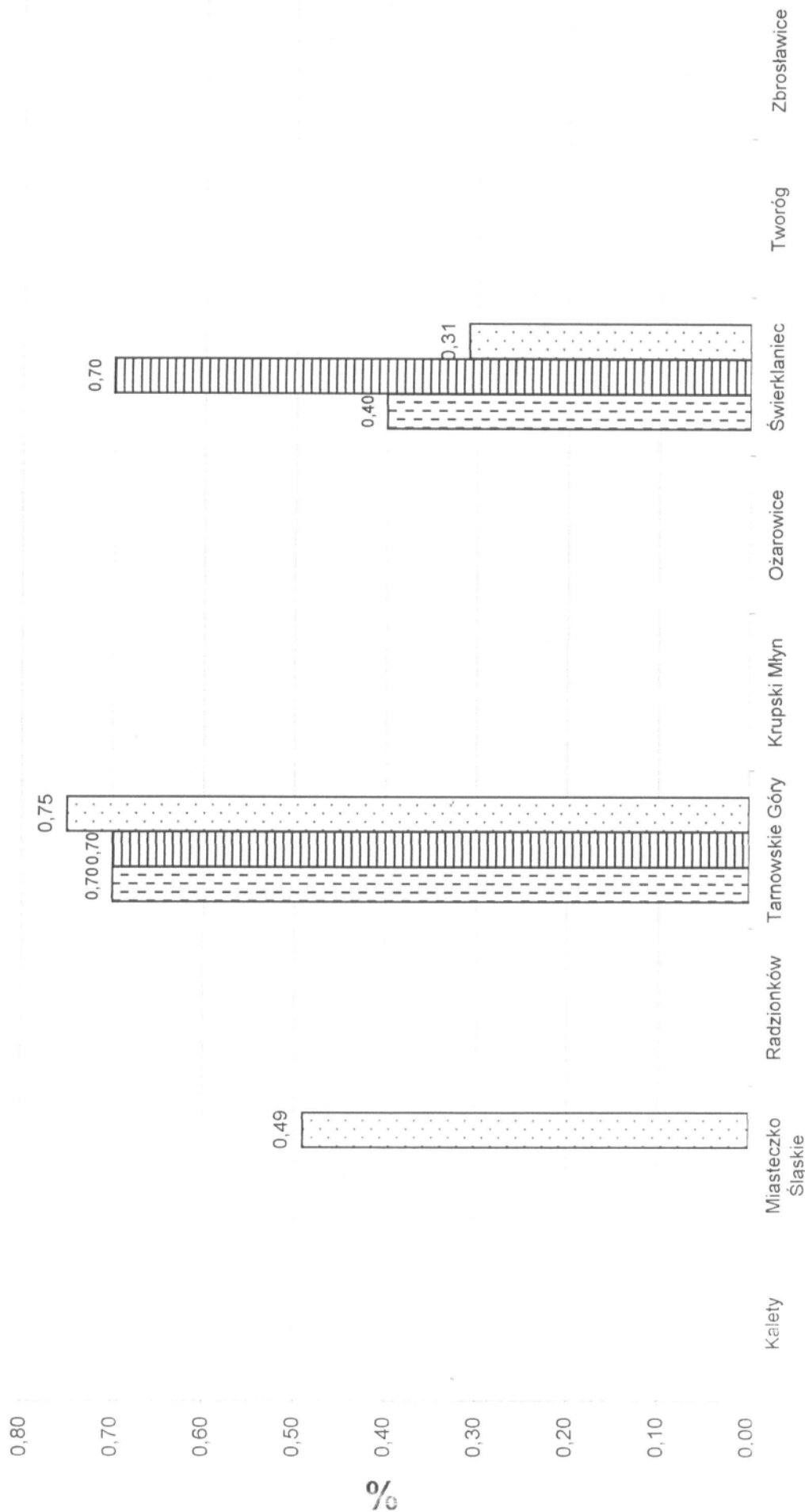
☒ 1998 r. ☐ 1999 r. ☒ 2000 r.

Przedstawiciel Rady Powiatu

Tadeusz Bober

NARKOMANIA

Udział procentowy rodzin tej grupy w ogólnej liczbie rodzin objętych pomocą
(na podstawie MPiPS-03 z OPS-ów)

GMINA

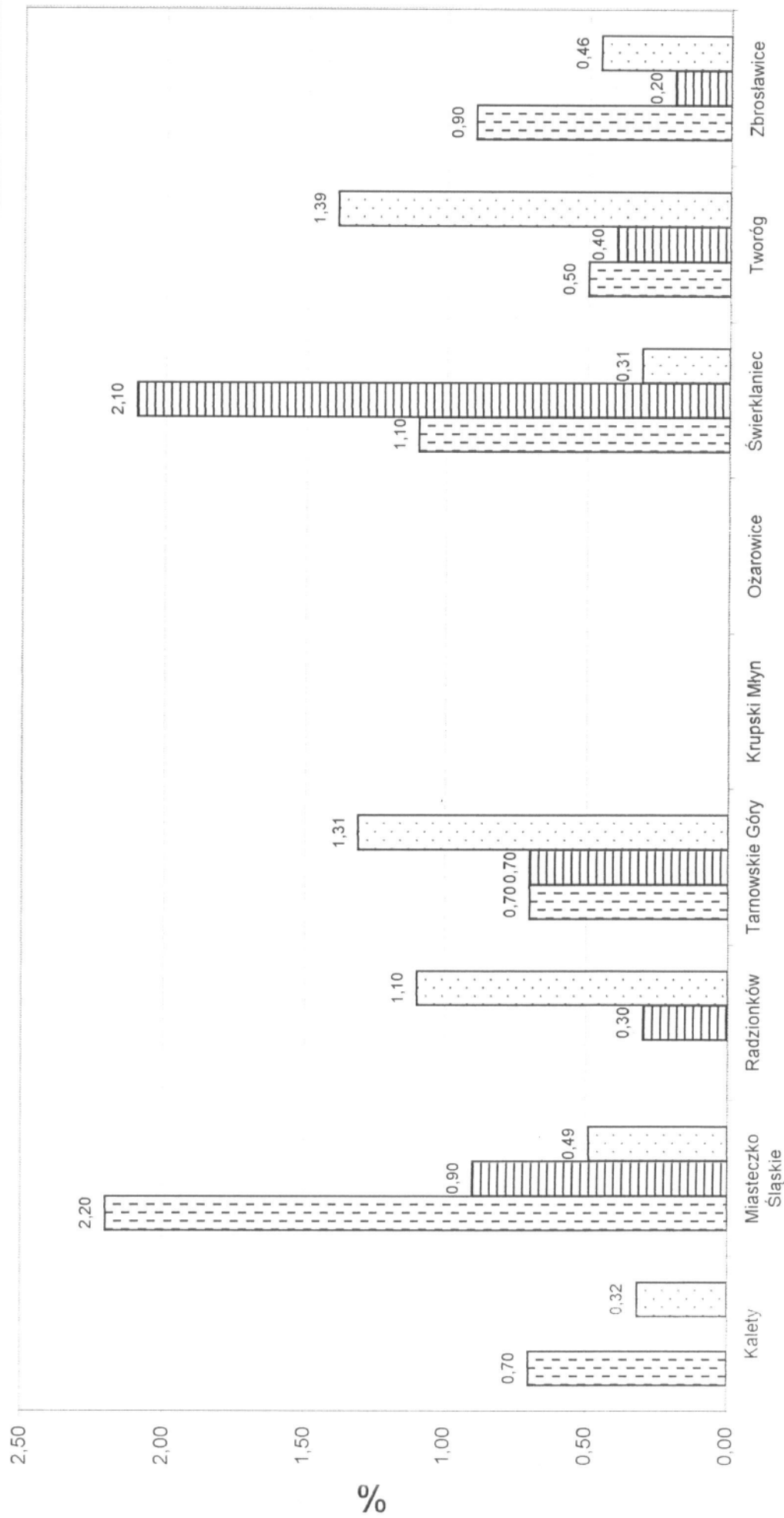
☐ 1998 r. ☐ 1999 r. ☐ 2000 r.

PRZEDSIĘWZIENIA
POWIATU
Tadeusz Bober

TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO OPUSZCZENIU ZAKŁADU KARNEGO

Udział procentowy rodzin tej grupy w ogólnej liczbie rodzin objętych pomocą

(na podstawie sprawozdania MPIPS-03 z OPS-ów)

GMINA

☐ 1998 r. ☐ 1999 r. ☐ 2000 r.

Przewodniczący
Rady Miejskiej

Bober

CHARAKTERYSTYKA RODZIN OBJĘTYCH POMOCĄ LICZBA RODZIN W POSZCZEGÓLNYCH GRUPACH (z uwzględnieniem pracy socjalnej)

(na podstawie sprawozdania MPIPS-03 z OPS-ów)

	Rodziny wielodzietne			Rodziny emerytów i rencistów			Rodziny niepełne		
	1998 r.	1999 r.	2000 r.	1998 r.	1999 r.	2000 r.	1998 r.	1999 r.	2000 r.
GMINA									
Kalety	62	54	33	61	49	50	43	35	30
Miasteczko Śląskie	59	60	29	51	40	45	40	35	39
Radzionków	62	57	30	62	82	79	59	57	44
Tarnowskie Góry	729	509	125	292	290	264	432	412	361
Krupski Młyn	26	29	14	22	30	30	15	7	11
Ożarówce	25	34	18	42	36	45	11	16	15
Świerklaniec	61	67	37	112	60	58	34	25	24
Tworóg	77	74	20	101	151	98	22	17	28
Zbrosławice	107	155	76	43	91	122	47	46	43
RAZEM	1208	1039	382	786	829	791	703	650	595

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miasteczka
Tadeusz Bober

**CHARAKTERYSTYKA RODZIN OBJĘTYCH POMOCĄ
UDZIAŁ PROCENTOWY RODZIN Z POSZCZEGÓLNYCH GRUP
W OGÓLNEJ LICZBIE RODZIN OBJĘTYCH POMOCĄ (z uwzględnieniem pracy socjalnej)**
(na podstawie MPiPS-03)

	Rodziny wielodzietne			Rodziny emerytów i rencistów			Rodziny niepełne		
	1998 r.	1999 r.	2000 r.	1998 r.	1999 r.	2000 r.	1998 r.	1999 r.	2000 r.
GMINA									
Kalety	20,30	20,10	10,60	20,00	18,30	16,10	14,10	13,10	9,60
Miasteczko Śląskie	26,30	28,00	14,22	22,80	18,70	22,06	17,90	16,40	19,12
Radzionków	20,70	18,70	8,26	20,70	27,00	21,76	19,70	18,70	12,12
Tarnowskie Góry	30,30	23,30	6,28	12,10	13,30	13,26	17,90	18,90	18,13
Krupski Młyn	26,50	29,00	14,89	22,40	30,00	31,91	15,30	7,00	11,70
Ożarówice	25,00	27,00	13,95	42,00	28,60	34,88	11,00	12,70	11,63
Świerklaniec	23,40	23,30	11,35	42,90	20,80	17,79	13,00	8,70	7,36
Tworóg	25,70	22,60	6,97	33,70	46,20	34,15	7,30	5,20	9,76
Zbrosławice	17,80	25,50	11,67	7,10	14,90	18,74	7,80	7,60	6,61
POWIAT	26,27	23,51	8,77	17,10	18,76	18,16	15,29	14,71	13,66

L.p.	Nazwa placówki	Adres	Forma działalności
1	Stowarzyszenie „Serdeczni”	42-612 Tarnowskie Góry, ul. Bałkańska 3	Działania na rzecz dzieci i młodzieży specjalnej troski, poradnictwo
2	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym	42-600 Tarnowskie Góry, ul. Bytomska 15	Organizowanie turnusów rehabilitacyjnych, imprez okolicznościowych, wymiana doświadczeń
3	Polski Związek Niewidomych	Tarnowskie Góry	Specjalistyczne poradnictwo, opieka nad osobami niewidomymi, pomoc w przewycięzaniu i akceptacji niepełnosprawności
4	Stacja Opieki Caritas	Tarnowskie Góry, Miasteczko Śląskie, Zbrosławice	Specjalistyczne usługi opiekuńcze, opiek i pielęgnacja chorych.
5	Polski Komitet Pomocy Społecznej	42-600 Tarnowskie Góry, ul. Legionów 15,	Organizacja usług opiekuńczych, pomocy rzeczowa
6	Fundacja Na Rzecz Dzieci „Miasteczko Śląskie”	42-610 Miasteczko Śląskie, ul.	Edukacja ekologiczna, profilaktyka, organizacja letniego wypoczynku dla dzieci ze środowisk zagrożonych ekologicznie
7	Kolo Diabetyków	42-750 Kalety, ul. Rogowskiego 12,	Pomoc rodzinom i osobom chorym na cukrzycę, doradztwo w zakresie specjalistycznej diety, możliwość korzystania ze sprzętu do pomiaru poziomu cukru w organizmie
8	Jeździecki Ludowy Klub Sportowy OSTROGA	42-693 Krupski Młyn ul. Zawadzkiego 2	Hipoterapia
9	Stowarzyszenie Hospicjum Królowej Pokoju	42-600 Tarnowskie Góry, ul. Powstańców Śląskich 2	Opieka paliatywna domowa
10	Śląska Fundacja na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych „Promyk Słońca”	41-922 Radzionków, ul. Śródmiejska 12 a, tel. 286-65-31	Organizacja integracyjnej szkoły podstawowej dla dzieci z głęboką niepełnosprawnością. Wspieranie ośrodków rehabilitacyjnych realizujących kompleksową rehabilitację dzieci.
11	Stowarzyszenie Pomocy Chorym Psychicznie	Korespondencja p. Alicja Lukoszek, 284-20-62, pr. 285-27-88 ul. Sempołowskiej 72 42-680 Tarnowskie Góry	Spotkania grup wsparcia, organizowanie imprez okolicznościowych
12	Tarnogórskie Stowarzyszenie Na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych	Tarnowskie Góry, ul. Zagórska 89 B/1 tel. 284 17 59	Pomoc poradniczo – informacyjna, Pomoc w załatwianiu formalności i uzyskiwaniu, uprawnień opieka medyczna Rehabilitacja,
13	Stowarzyszenie Chorych na Cukrzycę i Górnośląskie Stowarzyszenie Chorych na Cukrzycę	Tarnowskie Góry ul. Piłsudskiego 18	Szeroko rozumiana pomoc członkom związku, organizowanie imprez okolicznościowych i kulturalnych, poradnictwo, pomoc w zakupie glukometrów
14	Związek Emerytów i Rencistów Oddział Miejski	Tarnowskie Góry, ul. Bytomska 9 tel. 285-49-94	Szeroko rozumiana pomoc członkom związku, organizowanie imprez okolicznościowych i kulturalnych

PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu
Tadeusz Bober

Źródła finansowania zadań i projektów do realizacji

1. Budżet wojewody – dotacje i dofinansowanie
2. Budżet marszałka – dotacje i dofinansowanie
3. Budżet powiatu
4. Budżet Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
5. Organizacje pozarządowe – granty i dotacje uzyskane na realizację projektów z fundacji kapitałowych np. Fundacja im. Stefana Batorego, ponadto Chrześcijańskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom „Misja Nadziei”, Towarzystwo „Nasz Dom”, Fundusz Europejski i inne,
6. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
7. Indywidualni sponsorzy
8. Lokalny „sektor biznesu”

PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu
Tadeusz Bober

Uchwała nr XXXVIII/369/2002
Rady Powiatu
w Tarnowskich Górach
z dnia 30 kwietnia 2002 r.

w sprawie zmiany w budżecie dochodów i wydatków Powiatu do Uchwały Nr XXXV/310/2001 z dnia 18 grudnia 2001r. „Budżet Powiatu Tarnogórskiego w roku 2002”.

Na podstawie art 51 ust. 3, art. 56 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz. U. Nr 142, poz. 1592 z 2001 r.), a także przepisów ustawy z dnia 26 listopada 1998r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014) jak również w oparciu o art. 124 pkt 2 ustawy z dnia 26 listopada 1998r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 1999 i 2001 (Dz. U. Nr 150, poz. 983 z póź. zm.) oraz § 10 Uchwały Budżetowej Nr XXXV/310/2001 z dnia 18 grudnia 2001r. Rady Powiatu Tarnogórskiego, po pozytywnym zaopiniowaniu przez Komisję Budżetu;

Rada Powiatu
uchwala:

§ 1

DOCHODY POWIATU TARNOGÓRSKIEGO

(Załącznik Nr 1, 2 do uchwały Nr XXXV/310/2001)

	zmniejszenia	w złotych zwiększenia
Dz. 600 – Transport	29 861	0
rozdz. 60014 - Drogi publiczne powiatowe	29 861	0
§ 233 - Dotacje celowe otrzymane od samorządu wojewódzkiego na zadania bieżące realizowane przez powiat na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	29 861	-
Dz. 750 - Administracja publiczna	0	50 800
rozdz. 75020 - Starostwa Powiatowe	0	50 800
§ 069 - Wpływy z różnych opłat	-	800
§ 097 - wpływy z różnych dochodów	-	50 000

	zmniejszenia	w złotych zwiększenia
Dz.756 – Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej	12 114	0
rozdz. 75622 - Udziały powiatów w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa	12 114	0
§ 001 - Podatek dochodowy od osób fizycznych	12 114	-
Dz.758 – Różne rozliczenia	0	1 530 374
rozdz. 75801 - Część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego	0	770 609
§ 292 - subwencja ogólna z budżetu państwa	-	770 609
rozdz. 75803 - Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla powiatów	0	10 939
§ 292 - subwencja ogólna z budżetu państwa	0	10 939
rozdz. 75806 - Część drogowa subwencji ogólnej dla powiatów i województw	0	748 826
§ 292 - subwencja ogólna z budżetu państwa	-	748 826
Dz. 853 – Opieka społeczna	0	80 000
rozdz. 85302 - Domy pomocy społecznej	0	60 000
§ 083 - wpływy z usług	-	59 000
§ 097 - Wpływy z różnych dochodów	-	1 000
rozdz. 85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	0	20 000
§ 097 - wpływy z różnych dochodów	-	20 000
Ogółem dochody powiatu	41 975	1 661 174

§ 2

WYDATKI POWIATU TARNOGÓRSKIEGO

(Załącznik Nr 5, 6, 7 do uchwały Nr XXXV/310/2001)

	w złotych	
	zmniejszenia	zwiększenia
Dz. 600 - Transport	29 861	0
rozdz. 60014 - Drogi publiczne powiatowe	29 861	0
§ 2320 - Dotacje celowe przekazane dla powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	29 861	-
Dz. 750 - Administracja publiczna	0	91 800
rozdz. 75020 – Starostwa Powiatowe	0	71 800
§ 4210 - Zakup materiałów i wyposażenia	-	71 800
rozdz. 75095 - Pozostała działalność	0	20 000
§ 4210 - Zakup materiałów i usług	-	10 000
§ 4430 - Różne opłaty i składki	-	10 000
Dz. 801 – Oświata i wychowanie	0	1 862 235
rozdz. 80111 – Gimnazja specjalne	0	180 500
§ 4010 - Wynagrodzenia osobowe pracowników	-	180 500
rozdz. 80120 – Licea ogólnokształcące	0	230 000
§ 4010 - Wynagrodzenia osobowe pracowników	-	179 458
§ 4110 - Składki na ubezpieczenia społeczne	-	477
§ 4120 - Składki na Fundusz Pracy	-	65
§ 4210 - Zakup materiałów i wyposażenia	-	50 000
rozdz. 80130 – Szkoły zawodowe	0	1 310 000
§ 4010 - Wynagrodzenia osobowe pracowników	-	1 310 000
rozdz. 80134 – Szkoły zawodowe specjalne	0	41 735
§ 4010 - Wynagrodzenia osobowe pracowników	-	41 735
rozdz. 80140 - Centra kształcenia ustawicznego i praktycznego oraz ośrodki dokształcania zawodowego	0	100 000
§ 4010 - Wynagrodzenia osobowe pracowników	-	100 000
Dz. 851 – Ochrona zdrowia	970 000	970 000
rozdz. 85111 - Szpitale ogólne	0	970 000
§ 4300 - Zakup usług pozostałych	-	120 000
§ 6220 - Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych	-	850 000

	zmniejszenia	w złotych zwiększenia
rozd. 85195 - Pozostała działalność	970 000	0
§ 4300 - Zakup usług pozostałych	120 000	-
§ 6220 - Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych	850 000	-
Dz. 853 – Opieka społeczna	248 622	307 622
rozd. 85302 - Domy pomocy społecznej	248 622	307 622
§ 4010 - Wynagrodzenia osobowe pracowników	-	302 400
§ 4040 - Dodatkowe wynagrodzenia roczne	4 000	-
§ 4110 - Składki na ubezpieczenia społeczne	8 390	-
§ 3020 - Nagrody i wydatki osobowe nie zaliczane do wynagrodzeń	21 000	-
§ 4210 - Zakup materiałów i wyposażenia	34 190	-
§ 4220 - Zakup środków żywności	56 000	-
§ 4230 - Zakup leków i materiałów medycznych	5 000	-
§ 4260 - Zakup energii	24 050	-
§ 4270 - Zakup usług remontowych	40 000	-
§ 4280 - Zakup usług zdrowotnych	-	3 000
§ 4300 - Zakup usług pozostałych	20 950	-
§ 4410 - Podróże służbowe krajowe	1 000	-
§ 4430 - Różne opłaty i składki	7 000	-
§ 4440 - Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	-	2 222
§ 4480 - Podatek od nieruchomości	27 042	-
Dz. 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza	0	370 000
rozd. 85403 - Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze	0	250 000
§ 2590 - Dotacje podmiotowe z budżetu dla publicznych szkół lub innych publicznych placówek oświatowo - wychowaw.	-	250 000
rozd. 85406 - Poradnie psychologiczno-pedagogiczne oraz inne poradnie specjalistyczne	0	120 000
§ 4010 - Wynagrodzenia osobowe pracowników	-	80 099
§ 4300 - Zakup usług pozostałych	-	39 901
Dz.758 - Różne rozliczenia	0	1 518 260
rozd. 75818 - Rezerwy ogólne i celowe	0	1 518 260
§ 4810 - Rezerwy		
ogólna	-	321 039
celowa (oświata)	-	770 609
celowa (drogi)	-	426 612
Ogółem wydatki	1 248 483	5 119 917

§ 3

PRZYCHODY POWIATU TARNOGÓRSKIEGO

(Załącznik Nr 4 do uchwały Nr XXXV/310/2001)

	zmniejszenia	w złotych zwiększenia
§ 957 - Nadwyżka z lat ubiegłych	-	2 252 235
Ogółem przychody	0	2 252 235

§ 4

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu
Tadeusz Bober

Uchwała Nr XXXVIII/370/2002
Rady Powiatu
w Tarnowskich Górach
z dnia 30 kwietnia 2002r

w sprawie: przystąpienia Powiatu Tarnogórskiego do Spółdzielczego Funduszu Poręczeń Kredytowych

Na podstawie art. 12, pkt 8 lit. g ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (tj. Dz. U. nr 142, poz. 1592 z 2001r. z późn. zm.)

Rada Powiatu uchwala:

§ 1

Przystąpić do Spółdzielczego Funduszu Poręczeń Kredytowych Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we Wrocławiu .

§ 2

Objąć 2 udziałów po 5.000 zł każdy w kapitale zakładowym Spółdzielczego Funduszu Poręczeń Kredytowych Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we Wrocławiu.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Tarnowskich Górach.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 5

Uchwała podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu
Tadeusz Bober

Uchwała nr XXXVIII/371/2002

Rady Powiatu w Tarnowskich Górach z dnia 30 kwietnia 2002r.

w sprawie: przyznania dodatku specjalnego dla Starosty Powiatu Tarnogórskiego

Na podstawie art.12 pkt 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz. U. Nr 142, poz. 1592 z 2001r., z późn. zm.) w związku z § 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2000r. w sprawie zasad wynagradzania i wymagań kwalifikacyjnych pracowników samorządowych zatrudnionych w urzędach gmin, starostwach powiatowych i urzędach marszałkowskich (Dz. U. z 2000, Nr 61, poz. 707, ze zm.)

Rada Powiatu uchwala:

§ 1

Przyznać Staroście Powiatu Tarnogórskiego dr inż. Antoniemu Jankowskiemu z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych oraz powierzenia dodatkowych zadań o wysokim stopniu złożoności i odpowiedzialności dodatek specjalny w wysokości 40% łącznie wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego.

§ 2

Dodatek specjalny przyznaje się na okres od dnia 01.05.2002r. do czasu wyboru nowego Zarządu.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Powiatu.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 5

Uchwała podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

**PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu**

Tadeusz Bober

Uzasadnienie

do uchwały nr XXXVIII/371/2002 Rady Powiatu w Tarnowskich Górach z dnia 30 kwietnia 2002r. w sprawie przyznania dodatku specjalnego dla Starosty Powiatu Tarnogórskiego.

Na podstawie § 7 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2000r. w sprawie zasady wynagradzania i wymagań kwalifikacyjnych pracowników samorządowych zatrudnionych w urzędach gmin, starostwach powiatowych i urzędach marszałkowskich (Dz. U. Nr 61, poz. 707 z późn. zm.) – przyznaje się Staroście Powiatu Tarnogórskiego p. Antoniemu Jankowskiemu dodatek specjalny w wysokości 40% łącznie wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego na okres od dnia 1 maja 2002r. do czasu wyboru nowego Zarządu.

Aktualnie w pięcioosobowym Zarządzie Powiatu tylko trzech członków Zarządu łącznie ze Starostą i Wicestarostą jest etatowych, co skutkuje zwiększeniem zadań w wykonywanych obowiązkach służbowych. Propozycja przyznania dodatku służbowego jest również podyktowana złożonością powierzonych obowiązków w zakresie kierowania pracami Starostwa, nadzorowania działalności 39 powiatowych jednostek organizacyjnych, w tym 4 powiatowych służb, inspekcji i straży, 2 placówek zdrowotnych, 26 placówek oświatowo-wychowawczych, 3 domów pomocy społecznej i innych (Zarząd Dróg Powiatowych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Urząd Pracy). Kierowanie pracą i nadzorowanie ww. podmiotów w powiecie liczącym 143 tyś. mieszkańców (dane statystyczne na dzień 31.12.2001r.) i dysponującym budżetem w kwocie 97 mln pociąga za sobą ogromną odpowiedzialność. Powiat obecnie realizuje dodatkowo inwestycje i remonty, które także nakładają dodatkowe zadania.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu
Tadeusz Bober

Uchwała Nr XXXVIII /372/ 2002
Rady Powiatu
w Tarnowskich Górach
z dnia 30 kwietnia 2002 roku.

w sprawie: zajęcia stanowiska w sprawie zarzutów zawartych w skardze radnego powiatu z dnia 2 kwietnia 2002r. na działalność Rady Powiatu w Tarnowskich Górach skierowanej do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach.

Na podstawie art. 77a ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (tj. Dz. U. nr 142 poz. 1592 z 2001r. z późn. zm.) oraz §15 Statutu Powiatu Tarnogórskiego

**Rada Powiatu
uchwala:**

§ 1

Zając wobec zarzutów zawartych w skardze z dnia 2 kwietnia 2002r., po wysłuchaniu wyjaśnień złożonych przez Zarząd Powiatu, Skarbnika Powiatu, Komisję Rewizyjną Rady Powiatu oraz Przewodniczącą Rady Powiatu negatywne stanowisko.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Powiatu.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 4

Uchwała podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

**PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu**

Tadeusz Bober

Uzasadnienie

Do uchwały nr XXXVIII/372/2002 Rady Powiatu w Tarnowskich Górach dotyczącej zajęcia stanowiska w sprawie zarzutów zawartych w skardze radnego powiatu z dnia 2 kwietnia 2002r. na działalność Rady Powiatu w Tarnowskich Górach skierowanej do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach.

W dniu 11 kwietnia 2002r. do Rady Powiatu w Tarnowskich Górach wpłynęło pismo z Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach znak: WK-0560/25/2002 z dnia 10.04.2002r. w sprawie złożenia wyjaśnień i zajęcia stanowiska przez Radę Powiatu na zarzuty przedstawione w skardze radnego powiatu na działalność Rady Powiatu.

Przewodniczący Rady skierował skargę do Zarządu Powiatu z prośbą o złożenie wyjaśnień w sprawie zarzutów w niej zawartych.

W odpowiedzi uzyskał wyjaśnienia na temat przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówień publicznych dotyczących modernizacji budynku Starostwa Powiatowego przy ul. Karłuszowiec 5 w Tarnowskich Górach (w załączeniu pismo T/ZP/0716/13/02 z dnia 19.04.2002r. oraz pismo znak TG/0716-22/2002 z dnia 18.04.2002r.)

Z przedstawionych wyjaśnień wynika, że procedura przetargowa nie została naruszona.

Nadto wyjaśnień udzielił Skarbnik Powiatu Pani Urszula Ruska pismem z dnia 23.04.2002r.

W odniesieniu do zarzutu dotyczącego wniosku radnego złożonego na sesji w dniu 27 marca br. w sprawie powołania biegłego arbitra w zakresie zamówień publicznych to zgodnie z procedurą zawartą w Statucie Powiatu Tarnogórskiego przedmiotowy wniosek został poddany pod głosowanie. Za wnioskiem głosowało 11 radnych, przeciwko głosowało 25 radnych od głosu wstrzymało się 3 radnych. Wobec takiego wyniku głosowania wniosek został oddalony.

Jednocześnie należy wyjaśnić, że radny nie składał w bieżącym roku wniosku o umieszczenie w porządku obrad punktu dotyczącego zmiany uchwały w sprawie pełnienia przez Przewodniczącego Rady Powiatu roli pracodawcy w stosunku do Starosty w kontekście zmiany ustawy o samorządzie powiatowym, która dotyczyła m.in. zapisu art. 12 pkt 2 rozszerzającego kompetencje Rady Powiatu, w szczególności w zakresie ustalenia wynagrodzenia.

Ponadto Przewodniczący Rady Powiatu wystąpił do radcy prawnego Starostwa o opinię prawną w powyższej sprawie. Z opinii tej wynika, że nowelizacji ustawy nie można traktować w tym zakresie jako wypowiedzenia zmieniającego i moc obowiązującą zachowują te składniki wynagrodzenia Starosty, które zawarte są w umowie o pracę podpisaną przez Przewodniczącego Rady Powiatu.

**PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu**

Tadeusz Bober

Uchwała Nr XXXVIII/373/2002
Rady Powiatu
w Tarnowskich Górach
z dnia 30 kwietnia 2002 roku

w sprawie: zmiany uchwały Nr XXXV/303/2001 Rady Powiatu w Tarnowskich Górach z dnia 18 grudnia 2001 roku w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej Rady Powiatu Tarnogórskiego na rok 2002.

Na podstawie § 37 ust. 4 Statutu Powiatu Tarnogórskiego

Rada Powiatu uchwała:

§1

1. Uzupełnić plan pracy Komisji Rewizyjnej Rady Powiatu w Tarnowskich Górach na rok 2002 o pkt 1b o następującej treści: „Kontrola przedsięwzięć związanych z zamówieniami publicznymi, które dotyczyły remontów i inwestycji realizowanych w 2001r.”
2. Ustalić termin kontroli na II kwartał br.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Powiatu.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§4

Uchwała podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu
Tadeusz Bober

Uchwała nr XXXVIII/374/2002
Rady Powiatu
w Tarnowskich Górach
z dnia 30 kwietnia 2002 r.

w sprawie ustalenia regulaminów określających niektóre zasady wynagradzania za pracę oraz zasady przyznawania nauczycielom zatrudnionym w oświatowych jednostkach organizacyjnych na terenie Powiatu Tarnogórskiego dodatków do wynagrodzenia i nagród.

Na podstawie art. 30 ust. 6 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku - Karta Nauczyciela (Dz. U. nr 56 z 1997r., poz. 357 z późn. zm.) oraz w powiązaniu z:

- 1) art. 12 pkt. 1, art. 40 i 42 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. nr 142 z 2001 r., poz. 1592),
- 2) art. 77(1) i 77(2) § 4, 5 i 6 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku - Kodeksu pracy (Dz. U. nr 21 z 1998 r., poz. 94 z późn. zm.),
- 3) rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli (...) z dnia 11 maja 2000 roku (Dz. U. nr 39 z 2000 r., poz. 455 z późn. zm.)

uchwała się, co następuje:

§ 1

Niektóre zasady wynagradzania oraz zasady przyznawania dodatków do wynagrodzenia i nagród nauczycielom zatrudnionym w oświatowych jednostkach organizacyjnych na terenie Powiatu Tarnogórskiego ustalają regulaminy:

- 1) regulamin określający szczegółowe warunki przyznawania dodatku za wysługę lat dla nauczycieli, którego treść stanowi **załącznik nr 1** do niniejszej uchwały,
- 2) regulamin określający wysokości stawek dodatku motywacyjnego dla nauczycieli oraz szczegółowe warunki przyznawania tego dodatku, stanowiący **załącznik nr 2** do niniejszej uchwały,
- 3) regulamin określający wysokości stawek dodatku funkcyjnego dla nauczycieli oraz szczegółowe warunki przyznawania tego dodatku, stanowiący **załącznik nr 3** do niniejszej uchwały,
- 4) regulamin określający wysokości stawek dodatku za warunki pracy dla nauczycieli oraz szczegółowe warunki przyznawania tego dodatku, stanowiący **załącznik nr 4** do niniejszej uchwały,
- 5) regulamin określający szczegółowy sposób obliczania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe oraz za godziny doraźnych zastępstw, którego treść stanowi **załącznik nr 5** do niniejszej uchwały,

6) regulamin określający wysokości i warunki wypłacania nagród dla dyrektorów i nauczycieli, którego treść stanowi **załącznik nr 6** do niniejszej uchwały,

7) regulamin określający wysokość dodatku mieszkaniowego oraz szczegółowe zasady jego przyznawania i wypłacania, którego treść stanowi **załącznik nr 7** do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 3

Traci moc uchwała nr XXII/206/2000 Rady Powiatu w Tarnowskich Górach z dnia 8 września 2000 r. w sprawie ustalenia regulaminów określających niektóre zasady wynagradzania za pracę oraz zasady przyznawania nauczycielom zatrudnionym w oświatowych jednostkach organizacyjnych na terenie Powiatu Tarnogórskiego dodatków do wynagrodzenia i nagród, ze zmianą.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej opublikowania w wojewódzkim dzienniku urzędowym, przy czym ma zastosowanie od 1 stycznia 2000 roku.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu
Tadeusz Bober

Regulamin przyznawania dodatku za wysługę lat dla nauczycieli

Nauczycielom przysługuje dodatek za wysługę lat zgodnie z postanowieniami art. 33 ust. 1 Karty nauczyciela (Dz. U. z 1997 nr 56 poz. 357 z późn. zm.) oraz § 5 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 maja 2000 roku w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli,(Dz. U. nr 39 z 2000 r., poz. 455 z późn. zm.), a w szczególności:

1. Dodatek za wysługę lat przysługuje:

a) począwszy od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym nauczyciel nabył prawo do dodatku lub do wyższej stawki tego dodatku, jeżeli nabycie prawa nastąpiło w ciągu miesiąca,

b) za dany miesiąc, jeżeli nabycie prawa do dodatku lub wyższej jego stawki nastąpiło od pierwszego dnia miesiąca.

2. Dodatek za wysługę lat przysługuje nauczycielowi w pełnej wysokości także za okres urlopu dla poratowania zdrowia.

**PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu**

Tadeusz Bober

Regulamin przyznawania dodatku motywacyjnego dla nauczycieli

Dodatek motywacyjny jest przyznawany nauczycielom zgodnie z § 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 maja 2000 roku w sprawie wysokości... (Dz. U. nr 39 z 2000 r., poz. 455 z późn. zm.), a w szczególności:

1. Nauczycielowi wyróżniającemu się osiągnięciami w pracy, jakością świadczonej pracy lub szczególnym zaangażowaniem w realizację czynności i zajęć, o których mowa w art. 42 ust. 2 pkt. 2 i 3 może być przyznany dodatek motywacyjny.
2. Dodatek motywacyjny przyznaje się na okres nie krótszy niż trzy miesiące i nie dłuższy niż dwanaście miesięcy.
3. Dodatek motywacyjny w każdej z placówek jest przyznawany dwa razy w roku - w styczniu i lipcu na okres nie krótszy niż 3 miesiące i nie dłuższy niż do końca roku kalendarzowego.
4. Wysokość dodatku motywacyjnego nauczyciela, w granicach środków przyznanych uchwałą budżetową, ustala dyrektor szkoły, a w stosunku do dyrektora szkoły Starosta, **uwzględniając wymogi zapisane w niniejszym Regulaminie.**
5. Minimalna wartość przyznanego dodatku motywacyjnego wynosi 50 zł miesięcznie.
6. Dodatek motywacyjny dla nauczyciela nie może być wyższy niż 30% jego wynagrodzenia zasadniczego.
7. Dodatek motywacyjny dla dyrektora szkoły lub placówki nie może być wyższy niż 50% jego wynagrodzenia zasadniczego.
8. **Dodatek motywacyjny ma charakter uznaniowy, jego wysokość zależna jest od efektów pracy nauczyciela (dyrektora) i jakości pracy szkoły. Warunkiem jego przyznania jest:**
 - a) **uzyskiwanie szczególnych osiągnięć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, a w szczególności:**
 - **uzyskiwanie przez uczniów dobrych osiągnięć dydaktyczno – wychowawczych potwierdzonych wynikami badań prowadzonych w ramach nadzoru pedagogicznego, efektami egzaminów i sprawdzianów albo sukcesami w konkursach, zawodach, olimpiadach itp.,**
 - **umiejętne rozwiązywanie problemów wychowawczych uczniów we współpracy z rodzicami,**
 - **pełne rozpoznanie środowiska wychowawczego uczniów, aktywne i efektywne działania na rzecz uczniów potrzebujących szczególnej opieki.**
 - b) **jakość świadczonej pracy, dodatkowe zadanie lub zajęcie, a w szczególności:**
 - **systematyczne i efektywne przygotowywanie się do przydzielonych obowiązków,**

- *podnoszenie umiejętności zawodowych,*
- *wzbogacanie warsztatu pracy,*
- *dbałość o estetykę i sprawność powierzonych pomieszczeń, pomocy dydaktycznych lub innych urządzeń szkolnych,*
- *prawidłowe prowadzenie dokumentacji szkolnej, w tym pedagogicznej,*
- *opracowanie własnych programów autorskich,*
- *rzetelne i terminowe wywiązywanie się z poleceń służbowych.*

c) warunkiem przyznania dodatku motywacyjnego dyrektorowi jest ponadto:

- *celowe i oszczędne wydatkowanie środków finansowych szkoły,*
- *zapewnienie optymalnych warunków do realizacji zadań statutowych szkoły,*
- *racjonalne wykorzystanie majątku szkoły,*
- *racjonalna polityka personalna,*
- *tworzenie właściwej atmosfery pracy i nauki,*
- *dbałość o estetykę obiektów szkolnych,*
- *zachowanie bezpieczeństwa i higieny pracy i nauki,*
- *wpływ szkoły na miejscowe środowisko.*

9. Nauczycielom uzupełniającym etat w innej szkole dodatek motywacyjny przyznaje dyrektor szkoły macierzystej w uzgodnieniu z dyrektorem szkoły, w której uzupełnia etat.
10. Nauczycielom przeniesionym do pracy w innej szkole zgodnie z art. 18. Karty Nauczyciela dodatek motywacyjny ustala dyrektor szkoły, do której nauczyciel został przeniesiony, po zasięgnięciu opinii dyrektora szkoły poprzedniej.

**PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu**

Tadeusz Bober

Regulamin przyznawania dodatku funkcyjnego dla nauczycieli

Dodatek funkcyjny jest przyznawany nauczycielom zgodnie z § 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 maja 2000 roku w sprawie wysokości... (Dz. U. nr 39 z 2000 r., poz. 455 z późn. zm.), a w szczególności:

1. Nauczycielom, którym powierzono w szkołach i placówkach stanowiska kierownicze przysługuje dodatek funkcyjny w wysokości określonej w tabeli oraz w pkt. 4 i 5 niniejszego regulaminu.
2. Wysokość dodatku funkcyjnego dla dyrektora ustala Starosta w granicach stawek określonych w tabeli uwzględniając m. in. wielkość placówki, jej warunki organizacyjne oraz liczbę stanowisk kierowniczych w placówce, a także złożoność zadań wynikających z zajmowanego stanowiska, wyniki pracy szkoły oraz warunki lokalowe szkoły.
3. Wysokość dodatków funkcyjnych dla wicedyrektorów, osób zajmujących inne stanowiska kierownicze oraz osób wymienionych w pkt. 4 ustala dyrektor placówki.
4. Dodatek funkcyjny przysługuje również nauczycielowi z tytułu wykonywania zadań:
 - a) opiekuna stażu w wysokości 25 zł miesięcznie za każdego nauczyciela stażystę powierzonego opiece,
 - b) wychowawstwa klasy/grupy w wysokości 25 zł miesięcznie,
 - c) doradcy metodycznego w wysokości **250 zł** miesięczne,
 - d) nauczyciela-konsultanta 200 zł. miesięcznie.
5. Nauczycielowi przysługują następujące dodatki specjalistyczne do czasu uzyskania kolejnego stopnia awansu zawodowego
 - a) 83 zł. miesięcznie z tytułu posiadania stopnia naukowego doktora,
 - b) 122 zł. miesięcznie z tytułu posiadania stopnia naukowego doktora habilitowanego,
 - c) 30 zł. miesięcznie za I stopień specjalizacji lub kwalifikacje trenerskie II klasy,
 - d) 47 zł. miesięcznie za II stopień specjalizacji lub kwalifikacje trenerskie I klasy,
 - e) 66 zł. miesięcznie za III stopień specjalizacji lub kwalifikacje trenerskie klasy mistrzowskiej.
6. Prawo do dodatku funkcyjnego przysługuje w okresie zajmowania odpowiedniego stanowiska kierowniczego lub wykonywania zadań, za które przysługuje dodatek. Jeżeli odpowiednie stanowisko kierownicze lub funkcję powierzono nauczycielowi na okres nie obejmujący pełnych miesięcy, dodatek funkcyjny wypłaca się w wysokości proporcjonalnej do czasu pełnienia związanych z nimi obowiązków.

7. Dodatek funkcyjny związany ze stanowiskiem przysługuje również osobie, której powierzono odpowiednie obowiązki w zastępstwie innej osoby, jeśli jej nieobecność w pracy przekracza 3 miesiące.
8. Dodatek funkcyjny nie przysługuje w okresie nie usprawiedliwionej nieobecności w pracy, w okresie urlopu dla poratowania zdrowia oraz w okresach, za które nie przysługuje wynagrodzenie zasadnicze.

Tabela stawek dodatków funkcyjnych

Stanowisko	Wysokość dodatku funkcyjnego (miesięcznie w złotych)
dyrektor szkoły:	
do 8 oddziałów	od 160 do 372
od 9 do 16 oddziałów	od 187 do 417
od 17 do 25 oddziałów	od 280 do 650
powyżej 25 oddziałów	od 450 do 850
wicedyrektor szkoły	od 160 do 372
kierownik internatu	od 93 do 232
kierownik warsztatu szkolnego	od 323 do 417
kierownik laboratorium, kierownik szkolenia praktycznego, zastępca kierownika warsztatu szkolnego	od 116 do 325
Dyrektor	
Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego, Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego,	od 280 do 650 od 450 do 650
wicedyrektor, kierownik internatu, kierownik warsztatu szkolnego	od 140 do 325
wychowawca kierujący rodzinnym domem dziecka	od 187 do 448

Dyrektor Ogniska Pracy Pozaszkolnej	od 93 do 232
Dyrektor	
Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej	od 93 do 207
Wicedyrektor	od 71 do 187
Kierownik filii	od 47 do 160

PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu

Tadeusz Bober

Regulamin przyznawania dodatku za warunki pracy, dodatku za pracę w godzinach nocnych oraz dodatku socjalnego zwanego wiejskim.

Zgodnie z postanowieniami: art.34 ust.1; art. 42b ust. 2; art. 54 ust. 5 Karty Nauczyciela (Dz.U. nr 56 z 1997 r., poz.357 z późn. zm.) oraz zgodnie z postanowieniami: § 6 i § 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 maja 2000 roku w sprawie wysokości(Dz. U. nr 39 z 2000 r., poz. 455 z późn. zm.); zarządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie określenia szkół, stanowisk..... (M.P. 97 nr 26 poz. 247); zarządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej w sprawie wykazu prac.....(M. P. 83 nr 33 poz. 183) nauczycielom przysługuje dodatek za pracę:

- w trudnych, uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia warunkach
 - w godzinach nocnych
- oraz dodatek socjalny tzw. wiejski

I. Zasady i wysokość przyznawania dodatku za warunki pracy.

1. Dodatki za trudne i uciążliwe warunki pracy przysługują nauczycielom:
 - a) prowadzącym praktyczną naukę zawodu w szkołach leśnych – zajęć w lesie – w wysokości 4% stawki wynagrodzenia zasadniczego,
 - b) prowadzącym praktyczną naukę zawodu szkół rolniczych- zajęć praktycznych w terenie z zakresu produkcji roślinnej, zwierzęcej i mechanizacji rolnictwa – w wysokości 4% stawki wynagrodzenia zasadniczego,
 - c) prowadzącym **zajęcia dydaktyczne i** praktyczną naukę zawodu w szkołach w placówkach opiekuńczo - wychowawczych i resocjalizacyjno – wychowawczych 20% wynagrodzenia zasadniczego,
 - d) prowadzącym zajęcia rewalidacyjno- wychowawcze z dziećmi i młodzieżą upośledzonymi umysłowo w stopniu głębokim- 15% wynagrodzenia zasadniczego,
 - e) prowadzącym zajęcia dydaktyczne i wychowawcze w szkołach (klasach) specjalnych- 15% wynagrodzenia zasadniczego,
 - f) **psychologom i pedagogom** prowadzącym zajęcia kompensacyjne, psychoterapeutyczne i usamodzielniające w szkołach w placówkach opiekuńczo wychowawczych i resocjalizacyjno - wychowawczych - 20% wynagrodzenia zasadniczego,
 - g) nauczycielom poradni psychologiczno-pedagogicznych – 1% wynagrodzenia zasadniczego,
- wychowawcom:
 - a) specjalnych ośrodków szkolno –wychowawczych i placówek opiekuńczo- wychowawczych zapewniającym dzieciom i młodzieży

- całodobową opiekę w ciągu całego roku kalendarzowego- 30% wynagrodzenia zasadniczego,
- b) wychowawcy placówek resocjalizacyjno- wychowawczych - 35% wynagrodzenia zasadniczego.
2. Nauczycielom pracującym w warunkach szkodliwych dla zdrowia przysługują z tego tytułu dodatki w wysokości:
- a) od 10 do 35 zł miesięcznie – przy pierwszym stopniu szkodliwości,
 - b) od 17 do 49 zł miesięcznie – przy drugim stopniu szkodliwości,
 - c) od 22 do 67 zł miesięcznie – przy trzecim stopniu szkodliwości.
3. Dodatek za prace w warunkach szkodliwych dla zdrowia przysługuje nauczycielom wykonującym pracę określonych jako warunki szkodliwe, jeżeli:
- a) jeżeli stężenia lub natężenia czynników szkodliwych dla zdrowia przekraczają najwyższe dopuszczalne normy lub niemożliwe jest zachowanie innych higienicznych norm pracy oraz
 - b) praca jest wykonywana w tych warunkach, przez co najmniej 40 godzin w miesiącu.
4. Dodatek wypłaca się miesięcznie z dołu.
5. Dodatek przyznaje się na podstawie aktualnych wyników badania środowiska pracy, przeprowadzonych przez jednostkę upoważnioną do tego rodzaju badań stwierdzających, że praca jest wykonywana w warunkach , o których mowa w ust.3
6. Wysokość dodatku, o którym mowa w ust.1 i 2 uzależniona jest od:
- a) stopnia trudności, uciążliwości oraz szkodliwości dla zdrowia realizowanych prac lub zajęć,
 - b) wymiaru czasu pracy realizowanego w warunkach, o których mowa w ust.1
7. Decyzję o przyznaniu dodatku za warunki pracy dla nauczycieli podejmuje dyrektor danej placówki, a dla dyrektora – Starosta.

II. Zasady przyznawania oraz wysokość dodatku za pracę w nocy.

Nauczycielowi za każdą godzinę pracy w porze nocnej przysługuje dodatkowe wynagrodzenie w wysokości 15% godzinowej stawki wynagrodzenia zasadniczego, jednak nie niższej niż ustalona na podstawie art. 137 § 2 Kodeksu pracy.

III. Zasady przyznawania i wysokość dodatku socjalnego tzw. wiejskiego

Nauczycielowi posiadającemu kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela zatrudnionemu na terenie wsi lub w mieście liczącym do 5.000 mieszkańców, przysługuje dodatek w wysokości 10% wynagrodzenia zasadniczego.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu
Tadeusz Bober

Regulamin wynagradzania za godziny nadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw dla nauczycieli

Nauczycielom przysługuje wynagrodzenie za godziny nadwymiarowe oraz godziny zrealizowanych zastępstw doraźnych zgodnie z postanowieniami art. 30 ust. 6 pkt. 2. Karty Nauczyciela (Dz. U. nr 56 z 1997, poz. 357 z późn. zm.), a w szczególności:

1. Dla celów obliczenia wynagrodzenia za godziny nadwymiarowe ustala się:
 - a) **bazowy wymiar godzin**, za który przyjmuje się tygodniowy wymiar godzin zajęć w rozumieniu art. 42 ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku - Karta Nauczyciela, według którego nauczyciel realizuje najwięcej zajęć w odniesieniu do ich obowiązkowego tygodniowego wymiaru,
 - b) **dzienną normę godzin nauczyciela**, dzieląc jego bazowy wymiar godzin przez liczbę dni w tygodniu, w których ustalono dla niego zajęcia w rozkładzie zajęć placówki,
 - c) **normatywną liczbę godzin nauczyciela** w okresie rozliczeniowym, mnożąc dzienną normę godzin nauczyciela przez liczbę dni tego okresu, w których nauczycielowi ustalono zajęcia w rozkładzie zajęć placówki, pomniejszoną o dni usprawiedliwionej nieobecności oraz dni ustawowo wolne od pracy i dni wolne od nauki w szkole.
2. Nauczycielowi, któremu przydzielono zajęcia realizowane według różnych tygodniowych wymiarów godzin zajęć, należy każdą jego godzinę przeliczać na godziny bazowego wymiaru godzin za pomocą przelicznika wyznaczonego przez podzielenie jego bazowego wymiaru godzin przez odpowiedni obowiązkowy wymiar godzin realizowanych zajęć.
3. Wynagrodzenie za jedną godzinę nadwymiarową ustala się tak, jak w wypadku stawki wynagrodzenia zasadniczego za jedną godzinę przeliczeniową dla nauczycieli realizujących tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin, o którym mowa w art. 42 ust. 4a Karty Nauczyciela.
4. Wynagrodzenie za jedną godzinę doraźnego zastępstwa ustala się na 50% kwoty obliczonej w sposób określony w pkt 3.
5. Liczbę godzin nadwymiarowych w okresie rozliczeniowym oblicza się odejmując od liczby faktycznie przepracowanych w tym okresie godzin normatywną liczbę godzin za ten okres, przy czym przyjmuje się, że liczba godzin nadwymiarowych jest równa 0, jeśli tak obliczona wartość jest ujemna.
6. Liczba godzin nadwymiarowych, za które należy się wynagrodzenie nie może być większa niż różnica pomiędzy sumą godzin nauczyciela w jego rozkładzie zajęć, a iloczynem dziennej normy godzin nauczyciela i liczby dni, w których nauczycielowi ustalono zajęcia w rozkładzie zajęć.

7. Wynagrodzenie za godziny, o których mowa w pkt. 1 przysługuje za godziny faktycznie zrealizowane.
8. Za faktycznie przepracowane uznaje się także godziny zajęć, których nauczyciel nie mógł zrealizować ze względu na wykonywanie innych prac zleconych mu przez pracodawcę.
9. Stałe godziny nadwymiarowe podlegają rozliczeniu w skali roku szkolnego.
10. Wychowawcom rodzinnych domów dziecka za prowadzenie zajęć wychowawczo – opiekuńczych (nadwymiarowych), wynikających z konieczności zapewnienia osobistej opieki nad wychowanymi przysługuje wynagrodzenie jak za 10 godzin nadwymiarowych tygodniowo.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu

Tadeusz Bober

Regulamin przyznawania nagród dla dyrektorów i nauczycieli

Nauczycielom przysługują nagrody zgodnie z postanowieniami art. 47 ust. 1 oraz art. 49 ust. 1 pkt. 1 Karty nauczyciela (Dz. U. nr 56 z 1997, poz. 357 z późn. zm.), a w szczególności:

1. Nagrody jubileuszowe dla dyrektora i innych nauczycieli planuje w rocznym planie finansowym szkoły dyrektor szkoły.
2. Środki na nagrody w ramach specjalnego funduszu nagród nauczycieli w wysokości 1% planowanych środków na wynagrodzenia osobowe nauczycieli planuje dyrektor szkoły w rocznym planie finansowym, z tym, że:
 - a) 80% kwoty pozostawia do swojej dyspozycji,
 - b) 20% kwoty do dyspozycji Starosty.

I. NAGRODA DYREKTORA SZKOŁY/PLACÓWKI

1. Nagrody ze środków pozostających w dyspozycji dyrektora szkoły przyznaje i wypłaca dyrektor szkoły raz w roku z okazji Dnia Edukacji Narodowej. W szczególnie uzasadnionych przypadkach możliwe jest przyznanie i wypłacenie nagrody w innym terminie.
2. Dyrektor przyznaje nagrody biorąc pod uwagę w szczególności:
 - a) sposób wykonywania obowiązków zawodowych
 - b) osiągnięcia dydaktyczne i wychowawcze,
 - c) innowacyjność,
 - d) dyspozycyjność.

Nagrody przyznaje się w kwocie nie wyższej niż 150% wynagrodzenia zasadniczego przysługującego nagrodzonemu nauczycielowi.

3. Fakt przyznania nagrody potwierdza się pisemnie, a kopię pisma umieszcza się w teczce akt osobowych nauczyciela.

II. NAGRODA STAROSTY POWIATU TARNOGÓRSKIEGO DLA DYREKTORÓW I NAUCZYCIELI SZKÓŁ I PLACÓWEK OŚWIATOWYCH

- 1. Starosta ustala wysokość nagrody na dany rok kalendarzowy. Wysokość Nagrody Dyrektora nie powinna przekraczać 75 % Nagrody Starosty.**
- 2. Nagroda Starosty przyznawana jest z okazji Dnia Edukacji Narodowej.**

3. *W sytuacjach szczególnych (ważne uroczystości oświatowe, jubileusze, dodatkowe środki na nagrody itp.) nagrody mogą być przyznawane także w innym czasie.*
4. *Z wnioskami o przyznanie nagrody mogą występować:*
 - 1) *dla dyrektorów – Zarząd Powiatu, rada pedagogiczna oraz Kurator Oświaty,*
 - 2) *dla nauczycieli i nauczycieli, którzy pełnią funkcje kierownicze – dyrektor szkoły, Członek Zarządu nadzorujący Wydział Edukacji.*
5. *Z wnioskami o przyznanie Nagrody Starosty mogą występować także:*
 - a) *związki zawodowe,*
 - b) *rady szkół lub rady rodziców,*
 - c) *fundacje i stowarzyszenia działające na terenie placówek oświatowych.*
6. *Nagroda może być również przyznana z inicjatywy Starosty nauczycielowi spełniającemu warunki określone w pkt. II.12 niniejszego regulaminu.*
7. *Wniosek o przyznanie Nagrody Starosty powinien zawierać następujące dane kandydata:*
 - a) *imię i nazwisko,*
 - b) *datę urodzenia,*
 - c) *informację o wykształceniu,*
 - d) *informację o stażu pracy pedagogicznej,*
 - e) *nazwę placówki, w której kandydat jest zatrudniony,*
 - f) *informację o pełnieniu funkcji – zajmowanym stanowisku,*
 - g) *wyszczególnienie dotychczas otrzymanych nagród,*
 - h) *informację o ocenie pracy oraz rok jej otrzymania,*
 - i) *uzasadnienie.*
8. *Przygotowane według wzoru stanowiącego załącznik do niniejszego regulaminu wnioski składa się w kancelarii Starostwa Powiatowego.*
9. *Wnioski o przyznanie Nagrody Starosty z okazji Dnia Edukacji Narodowej składa się corocznie do 10 września.*
10. *Wnioski o przyznanie nagród w innym terminie (w sytuacjach szczególnych) należy składać z miesięcznym wyprzedzeniem.*
11. *Dyrektor może otrzymać nagrodę za:*
 - a) *wzorowe organizowanie procesu dydaktycznego i opiekuńczo-wychowawczego,*
 - b) *zapewnienie wszystkim uczniom i wychowankom oraz pracownikom bezpiecznych i higienicznych warunków pracy zgodnie z obowiązującymi przepisami,*

- c) prawidłowe gospodarowanie budżetem i mieniem placówki, przestrzeganie dyscypliny finansowej,*
- d) prowadzenie polityki kadrowej zgodnie z potrzebami placówki w oparciu o przepisy Karty Nauczyciela i Kodeksu Pracy,*
- e) terminowe i rzetelne wykonywanie poleceń i zaleceń organów nadzorujących,*
- f) stwarzanie warunków do rozwoju innowacji i eksperymentów służących podnoszeniu jakości pracy placówki.*

12. Nauczyciel może otrzymać Nagrodę Starosty za:

- a) coroczne uczestnictwo uczniów w olimpiadach, konkursach, zawodach sportowych na szczeblu ponadszkolnym,*
- b) stwierdzone na przestrzeni kilku lat dobre wyniki uczniów w egzaminach,*
- c) przygotowanie i prowadzenie projektów lub imprez o charakterze międzyszkolnym i środowiskowym,*
- d) tworzenie warunków do udziału uczniów w różnych formach samorządności,*
- e) osiągnięcie wysokich wyników w pracy dydaktycznej, opiekuńczej i wychowawczej.*

13. Nagrodę przyznaje się nauczycielom, którzy otrzymali co najmniej dobrą ocenę pracy w okresie ostatnich 5 lat przed przyznaniem nagrody.

14. Komisję rozpatrującą wnioski o przyznanie nagrody powołuje Zarząd Powiatu.

15. Komisja sporządza dwie listy osób – kandydatów do Nagrody Starosty:

- a) Dyrektorów (lista A)*
- b) Pozostałych uprawnionych (lista B)*

16. Komisja rozpatruje wnioski o przyznanie nagrody i sporządza listę kandydatów, którą przedkłada Staroście.

17. Ostateczną decyzję o przyznaniu nagrody podejmuje Starosta.

18. Fakt przyznania nagrody potwierdza się pisemnie, a kopię pisma umieszcza się w teczce akt osobowych dyrektora/nauczyciela.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu
Tadeusz Bober

ZAŁĄCZNIK

....., dnia

**WNIOSEK
O PRYZNANIE NAGRODY STAROSTY POWIATU TARNOGÓRSKIEGO**

**Zgłaszam wniosek o przyznanie nagrody Starosty Powiatu
Tarnogórskiego Panu/i/**

.....
Imię i nazwisko

urodzonemu/ej/

.....
data

.....
wykształcenie, stopień awansu zawodowego lub stopień specjalizacji, staż pracy pedagogicznej

zatrudnionemu/ej/ w

.....
nazwa szkoły lub placówki, w której kandydat pracuje, stanowisko

.....
dotychczas otrzymane nagrody – Ministra, Kuratora, Starosty, Dyrektora - rok otrzymania

.....
ocena pracy pedagogicznej i rok jej otrzymania

- za następujące osiągnięcia:

.....
Jednostka organizacyjna sporządzająca wniosek

.....
/Pieczęć jednostki/

.....
/Kierownik jednostki/

.....
/Uzgodniono z Radą Pedagogiczną/

.....
Opinia komisji kwalifikacyjnej

.....
STAROSTA POWIATU TARNOGÓRSKIEGO

PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu
Tadeusz Bober

Regulamin określający wysokość dodatku mieszkaniowego oraz szczegółowe zasady jego przyznawania i wypłacania.

Nauczycielowi posiadającemu kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela zatrudnionemu na terenie wsi lub w mieście liczącym do 5.000 mieszkańców, przysługuje dodatek mieszkaniowy zgodnie z postanowieniami art. 54 ust. 3 Karty Nauczyciela (Dz. U. nr 56 z 1997, poz. 357 z późn. zm.).

1. Nauczycielowi przysługuje dodatek mieszkaniowy w wysokości uzależnionej od liczby członków rodziny, wypłacany co miesiąc w wysokości:
 - a) 6 % miesięcznej stawki najniższego wynagrodzenia za pracę pracowników ustalonego przez Ministra Pracy i Polityki Socjalnej, zwanego dalej najniższym wynagrodzeniem – dla 1 osoby,
 - b) 8 % najniższego wynagrodzenia – dla 2 osób,
 - c) 10 % najniższego wynagrodzenia – dla 3 osób,
 - d) 12 % najniższego wynagrodzenia dla 4 i więcej osób.
2. Kwoty przypadającego dodatku zaokrągla się do pełnych złotych w ten sposób, że kwotę do 0,49 zł. pomija się, a kwotę od co najmniej 0,50 zł. zaokrągla się do pełnego złotego.
3. Do osób, o których mowa w pkt. 1 zalicza się nauczyciela oraz wspólnie z nim zamieszkujących: współmałżonka oraz dzieci a także rodziców pozostających na jego wyłącznym utrzymaniu.
4. Nauczycielowi i jego współmałżonkowi będącemu także nauczycielem stale z nim zamieszkującemu przysługuje tylko jeden dodatek w wysokości określonej w pkt. 1. Małżonkowie wspólnie określają pracodawcę, który będzie im wypłacał dodatek.
5. Dodatek przysługuje nauczycielowi niezależnie od tytułu prawnego do zajmowanego przez niego lokalu mieszkalnego.
6. Dodatek przysługuje od pierwszego dnia miesiąca po miesiącu, w którym złożono wniosek o jego przyznanie.
7. Dodatek przyznaje się na wniosek nauczyciela (dyrektora szkoły) lub na wspólny wniosek nauczycieli będących współmałżonkami z uwzględnieniem warunków, o których mowa wyżej.
8. Nauczycielowi dodatek przyznaje dyrektor szkoły, a dyrektorowi szkoły Starosta.
9. Dodatek przysługuje w okresie wykonywania pracy, a także w okresach:
 - a) nieświadczenia pracy, za które przysługuje wynagrodzenie,
 - b) pobierania zasiłku z ubezpieczenia społecznego,
 - c) odbywania zasadniczej służby wojskowej, przeszkolenia wojskowego, okresowej służby wojskowej; w przypadku jednak, gdy z nauczycielem powołanym do służby zawarta była umowa o pracę na czas określony, dodatek wypłaca się nie dłużej, niż do końca okresu, na który umowa ta została zawarta,
 - d) korzystania z urlopu wychowawczego przewidzianego w odrębnych przepisach.

**PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu**

Tadeusz Bober

Uchwała Nr XXXVIII/375/2002
Rady Powiatu
w Tarnowskich Górach
z dnia 30 kwietnia 2002r.

w sprawie: określenia zadań, na które przeznacza się środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Na podstawie art. 12, pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (tj. Dz. U. nr 142, poz. 1592 z 2001r. z późn. zm.) oraz art. 35 a, ust.3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776 z późn. zm.)

Rada Powiatu uchwala:

§ 1

Określić zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej, na które przeznacza się środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, w treści określonej w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Określić zadania z zakresu rehabilitacji społecznej, na które przeznacza się środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, w treści określonej w załączniku nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Tarnowskich Górach.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 5

Uchwała podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu

Tadeusz Bober

Środki finansowe na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej:

w tym na:

1. Zobowiązania dotyczące zwrotu kosztów organizacji nowych stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych	28 500 zł
2. Zobowiązania dotyczące zwrotu kosztów wynagrodzeń osób niepełnosprawnych i składek na ubezpieczenia społeczne	230 700 zł
3. Zwrot kosztów organizacji nowych stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych	414 800 zł
4. Zwrot kosztów wynagrodzeń osób niepełnosprawnych i składek na ubezpieczenia społeczne	226 800 zł
5. Zwrot kosztów organizacji nowych stanowisk pracy dla 2 osób niepełnosprawnych [art. 26 ust 2a ustawy o rehabilitacji (...)]	35 000 zł
6. Zwrot kosztów wynagrodzeń dla 2 osób niepełnosprawnych i składek na ubezpieczenia społeczne [art. 26 ust 2a ustawy o rehabilitacji (...)]	25 200 zł
7. Pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej lub rolniczej	100 000 zł
8. Finansowanie kosztów szkoleń osób niepełnosprawnych	11 492 zł
OGÓŁEM środki finansowe na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej:	1 072 492 zł

PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu
Tadeusz Bober

Środki finansowe na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej:

w tym na:

1. Dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych:
w tym:	121 635 zł
a) dorosłe osoby niepełnosprawne - 84 635 zł	
b) dzieci i młodzież niepełnosprawna - 37 000 zł	
2. Dofinansowanie likwidacji barier funkcjonalnych
(architektonicznych, urbanistycznych i w komunikowaniu się)
w tym:	39 000 zł
c) dorosłe osoby niepełnosprawne - 24 000 zł	
d) dzieci i młodzież niepełnosprawna - 15 000 zł	
3. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny,
przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze
w tym:	70 000 zł
e) dorosłe osoby niepełnosprawne - 42 000 zł	
f) dzieci i młodzież niepełnosprawna - 28 000 zł	
4. Dofinansowanie kosztów działalności warsztatów
terapii zajęciowej	422 280 zł
OGÓŁEM środki finansowe na zadania
z zakresu rehabilitacji społecznej:	652 915 zł

PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu
Tadeusz Bober

1

**Uchwała nr XXXVIII/376/2002
Rady Powiatu
w Tarnowskich Górach
z dnia 30 kwietnia 2002 roku**

w sprawie zatwierdzenia zmian Statutu Wielospecjalistycznego Szpitala Rejonowego im. dr B. Hagera w Tarnowskich Górach.

Na podstawie art. 12, pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (tj. Dz. U. nr 142, poz. 1592 z 2001r. z późn. zm.) w związku z art. 39, ust 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. nr 91, poz. 408 z późn. zm.)

Rada Powiatu uchwala:

§ 1

Zatwierdzić zmiany w Statucie Wielospecjalistycznego Szpitala Rejonowego im. dr B. Hagera w Tarnowskich Górach przyjęte przez Radę Społeczną Szpitala uchwałą nr 63/02 z dnia 18 kwietnia 2002 roku, stanowiącej załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Zatwierdzić jednolity tekst Statutu Wielospecjalistycznego Szpitala Rejonowego im. dr B. Hagera w Tarnowskich Górach przyjęty przez Radę Społeczną Szpitala uchwałą nr 63/02 z dnia 18 kwietnia 2002 roku. Statut Szpitala stanowi załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 4

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Tarnowskich Górach.

§ 5

Uchwała podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

**PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu**

Tadeusz Bober

2.

Uchwała Nr 63/02
z dnia 18.04.2002 r.

Rady Społecznej Wielospecjalistycznego Szpitala Rejonowego im. dr B.Hagera
w Tarnowskich Górach w sprawie uchwalenia zmian w statucie oraz przyjęcia tekstu
jednolitego statutu

Rada Społeczna działając na podstawie art. 39, ust. 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 roku
o zakładach opieki zdrowotnej (Dz.U. Nr 91 poz. 408 z 1991 roku ze zmianami) oraz § 14
pkt 3) statutu SPZOZ Wielospecjalistycznego Szpitala Rejonowego im. dr B.Hagera

p o s t a n a w i a

§ 1

1. Uchwalić zmiany w statucie w sposób następujący:
 - a) w § 6 ust 1 pkt a) dopisuje się : ppkt xiii) w brzmieniu :
„xiii) szpitalnym oddziale ratunkowym”
 - b) w § 21 wykreśla się ust.4
 - c) w Załączniku Nr 2 do statutu:
 - 1) w pkt 2) dopisuje się ppkt m) w brzmieniu:
”m) Szpitalny Oddział Ratunkowy”
2. Przyjąć stanowiący załącznik do niniejszej uchwały tekst jednolity statutu
Wielospecjalistycznego Szpitala Rejonowego im. dr B.Hagera w Tarnowskich
Górach, uwzględniający wszystkie dotychczas wprowadzone zmiany i z
zastosowaniem kolejności w numeracji paragrafów, ustępów, punktów i podpunktów.

§ 2

Niniejsza uchwała zostanie przedłożona do zatwierdzenia Radzie Powiatu Tarnogórskiego.

STAROSTA

dr inż. Antoni Jankowski

Tekst jednolity

STATUT
Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej
Wielospecjalistycznego Szpitala Rejonowego
im. dr Bronisława Hagera w Tarnowskich Górach

ROZDZIAŁ I
POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1.

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej - Wielospecjalistyczny Szpital Rejonowy im. dr Bronisława Hagera w Tarnowskich Górach, zwany dalej w skrócie "SPZOZ - Szpital Rejonowy" działa na podstawie:

1. Ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 roku o zakładach opieki zdrowotnej (Dz.U.Nr 91 poz. 408 z 1991 roku z późniejszymi zmianami)
2. Innych przepisów wydanych na podstawie ustawy, o której mowa w pkt 1, dotyczących publicznych zakładów opieki zdrowotnej.
3. Ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - kodeks cywilny (Dz.U.Nr 16 poz.93 z późn.zmianami.)
4. Niniejszego statutu uchwalonego przez Radę Społeczną Szpitala w dniu 16 marca 2001 r. zatwierdzonego przez Radę Powiatu Tarnogórskiego.

§ 2.

1. Siedziba SPZOZ - Szpitala Rejonowego mieści się w Tarnowskich Górach ul. Pyskowska 47-51
2. Uruchomienie i prowadzenie dodatkowej działalności, poza wymienionymi w załączniku nr 2 i § 23 wymaga zmiany statutu.

§ 3.

Obszar działania SPZOZ - Szpitala Rejonowego wynikający ze statusu publicznego zakładu opieki zdrowotnej obejmuje teren powiatu tarnogórskiego oraz inny obszar na podstawie zawartych umów.

§ 4.

1. Organem założycielskim sprawującym nadzór nad Szpitalem Rejonowym w zakresie określonym w art. 67 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej jest Powiat Tarnogórski.
2. Organem sprawującym kontrolę nad Szpitalem Rejonowym w zakresie określonym w art. 65 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej jest Wojewoda Śląski.

§ 5.

1. SPZOZ - Szpital Rejonowy ma status samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej.
2. SPZOZ - Szpital Rejonowy podlega wpisowi do rejestru zakładów opieki zdrowotnej, prowadzonego przez Wojewodę Śląskiego.
3. SPZOZ - Szpital Rejonowy uzyskuje osobowość prawną z chwilą wpisania do Krajowego Rejestru Sądowego, prowadzonego przez właściwy Sąd Rejestrowy.

ROZDZIAŁ II POSTANOWIENIA SZCZEGÓŁOWE

§ 6.

1. Podstawowym celem SPZOZ - Szpitala Rejonowego jest udzielanie specjalistycznych stacjonarnych świadczeń zdrowotnych oraz ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych. Do zadań Szpitala Rejonowego należy:

- a) Udzielanie specjalistycznych stacjonarnych świadczeń zdrowotnych w izbach przyjęć i następujących oddziałach szpitalnych:
 - i) oddziale pediatrycznym,
 - ii) oddziale internistycznym,
 - iii) oddziale neurologicznym,
 - iv) oddziale okulistycznym,
 - v) oddziale otorynolaryngologicznym,
 - vi) oddziale ginekologiczno-położniczym z salą porodową,
 - vii) oddziale noworodkowym,
 - viii) oddziałach chirurgicznych,
 - ix) oddziale anestezjologii i intensywnej terapii,
 - x) oddziale psychiatrycznym,
 - xi) pododdziale chemioterapii,
 - xii) pododdziale nefrologicznym

b.

xiii) Szpitalny Oddział Ratunkowy

- b) Diagnostyka medyczna w zakresie :
- i) analityki laboratoryjnej z pracownikami: hematologiczną, serologii grup krwi, białek, mikrobiologiczną, biochemiczną, wydalin i wydzielin, równowagi kwasowo-zasadowej i elektrolitów
 - ii) radiologii,
 - iii) pracowni EKG, pracowni EEG, pracowni USG,
 - iv) pracowni endoskopowej, pracowni gastrokopowej,
 - v) pracowni audiometrii i tympanometrii,
 - vi) pracowni perymetrii i gonioskopii,
 - vii) pracowni cytologicznej i biocenozy pochwy
 - viii) anatomopatologii.
- c) Udzielanie świadczeń zdrowotnych w zakresie rehabilitacji medycznej
- d) Udzielanie ambulatoryjnych specjalistycznych świadczeń zdrowotnych w zakresie:
- i) chirurgii ogólnej,
 - ii) otorynolaryngologii,
 - iii) okulistyki,
 - iv) neurologii,
 - v) neurologii dziecięcej,
 - vi) ginekologii,
 - vii) ginekologii dziecięcej,
 - viii) leczenia niepłodności,
 - ix) zdrowia psychicznego,
 - x) zdrowia psychicznego dla dzieci,
 - xi) psychologii,
 - xii) onkologii,
 - xiii) patologii ciąży,
 - xiv) patologii noworodka,
 - xv) **nefrologii**,
 - xvi) Szkoły Rodzenia.
- e) orzekanie o stanie zdrowia i czasowej niezdolności do pracy,
- f) profilaktyka i promocja zdrowia.
2. Szpital Rejonowy realizuje zadania związane z obronnością .

§ 7.

Wykonując statutowe zadania SPZOZ - Szpital Rejonowy współdziała z:

- 1) instytucjami ubezpieczenia zdrowotnego i społecznego,
 - 2) innymi zakładami opieki zdrowotnej,
 - 3) jednostkami klinicznymi, wchodzącymi w skład akademii medycznych i instytucjami naukowo-badawczymi oraz średnimi i podyplomowymi szkołami medycznymi,
-

- 4) instytucjami wykonującymi zadania w dziedzinie pomocy społecznej,
- 5) samorządowymi organizacjami zawodowymi i związkami zawodowymi,
- 6) stowarzyszeniami wyższej użyteczności publicznej, prowadzącymi działalność w zakresie ochrony zdrowia, zdrowia publicznego, opieki oraz promocji zdrowia,
- 7) Miejską Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Bytomiu.

ROZDZIAŁ III

ORGANY ORAZ ORGANIZACJA SPZOZ - SZPITALA REJONOWEGO

§ 8.

Organami SPZOZ - Szpitala Rejonowego są:

- 1) Dyrektor
- 2) Rada Społeczna

§ 9.

1. Dyrektor SPZOZ - Szpitala Rejonowego w Tarnowskich Górach może być zatrudniony na podstawie powołania, umowy o pracę lub na podstawie umowy cywilnoprawnej.

2. SPZOZ - Szpitalem Rejonowym kieruje dyrektor, który reprezentuje SPZOZ - Szpital Rejonowy na zewnątrz i jest przełożonym wszystkich pracowników SPZOZ - Szpitala Rejonowego.

§ 10.

1 Dyrektor kieruje SPZOZ - Szpitalem Rejonowym przy pomocy:

- 1) zastępcy dyrektora d/s leczenia,
- 2) naczelnej pielęgniarki
- 3) głównego księgowego

2 W przypadku, gdy dyrektorem nie jest lekarz, na stanowisko zastępcy dyrektora d/s leczenia przeprowadza się postępowanie konkursowe.

3 Zastępcę dyrektora oraz głównego księgowego zatrudnia i zwalnia dyrektor.

§ 11.

1. Radę Społeczną powołuje i odwołuje Rada Powiatu w Tarnowskich Górach.
2. Pierwsze posiedzenie Rady Społecznej zwołuje Zarząd Powiatu w Tarnowskich Górach.

3. Kadencja Rady Społecznej trwa 4 lata.

§ 12

- 1) Rada Społeczna Szpitala Rejonowego składa się z 10 osób.
- 2) W skład Rady Społecznej wchodzi:
 - a) Starosta Powiatu Tarnogórskiego jako Przewodniczący Rady lub osoba przez niego wyznaczona,
 - b) przedstawiciel Wojewody,
 - c) jako członkowie przedstawiciele wybrani przez Radę Powiatu w liczbie 8 osób.
- 3) Członkiem Rady Społecznej nie może być pracownik SPZOZ- Szpitala Rejonowego.

§ 13.

- 1) W posiedzeniach plenarnych Rady Społecznej uczestniczy dyrektor oraz przedstawiciele organizacji związkowych.
- 2) W posiedzeniach Rady Społecznej mają prawo uczestniczyć z głosem doradczym przedstawiciele samorządów zawodów medycznych.

§ 14.

Do zadań Rady Społecznej należą:

- 1) przedstawianie organom Powiatu wniosków i opinii w sprawach:
 - a) zmiany lub rozwiązania umowy o udzielenie publicznego zamówienia na świadczenia zdrowotne,
 - b) zbycie środka trwałego oraz zakup lub przyjęcie darowizny nowej aparatury i sprzętu medycznego,
 - c) związanych z przekształceniem lub likwidacją SPZOZ - Szpitala Rejonowego, jego przebudową, rozszerzeniem lub ograniczeniem działalności,
 - d) przyznawaniem dyrektorowi nagród,
 - e) rozwiązania stosunku pracy lub umowy cywilno-prawnej o zarządzanie publicznym zakładem opieki zdrowotnej z dyrektorem.
- 2) przedstawianie dyrektorowi wniosków i opinii w sprawach:
 - a) planu finansowego i inwestycyjnego,
 - b) rocznego sprawozdania z realizacji planu inwestycyjnego i finansowego,
 - c) kredytów bankowych i dotacji,
 - d) podziału zysku.
- 3) uchwalanie statutu SPZOZ - Szpitala Rejonowego oraz zmian w statucie i przedkładanie go do zatwierdzenia Radzie Powiatu Tarnogórskiego.
- 4) uchwalanie regulaminu swojej działalności oraz przedkładanie go do zatwierdzenia Radzie Powiatu Tarnogórskiego.
- 5) zatwierdzanie regulaminu porządkowego SPZOZ - Szpitala Rejonowego.
- 6) przedstawianie wniosków Zarządowi i Radzie Powiatu Tarnogórskiego, w której imieniu Rada Społeczna wykonuje swoje zadania.

- 7) wykonywanie innych zadań określonych w ustawie i statucie SPZOK - Szpitala Rejonowego.

§ 15.

Sposób zwoływania Rady Społecznej, tryb pracy i podejmowanie uchwał określa regulamin Rady Społecznej.

§ 16.

Od uchwał Rady Społecznej dyrektorowi SPZOK - Szpitala Rejonowego przysługuje odwołanie do Rady Powiatu w terminie 14 dni od daty podjęcia uchwały.

§ 17.

Obsługę techniczną Rady Społecznej zapewnia dyrektor.

§ 18.

Organizację wewnętrzną tworzą:

- 1) samodzielne stanowiska i jednostki organizacyjne podległe dyrektorowi:

- a) zastępca dyrektora d/s lecznictwa,
- b) naczelną pielęgniarka,
- c) główny księgowy,
- d) dział kadr, szkoleń i spraw socjalnych,
- e) radca prawny,
- f) rewident zakładowy,
- g) stanowisko pracy d/s obrony cywilnej,
- h) inspektor BHP,
- i) inspektor d/s ochrony przeciwpożarowej,
- j) dział organizacji i nadzoru,
- k) kapelan szpitalny,
- l) dział administracyjno-gospodarczy,
- m) dział techniczno-eksploatacyjny,
- n) sekcja analiz, prognoz i statystyki medycznej,
- o) centralna tlenownia.

- 2) Zastępcy dyrektora d/s lecznictwa podlegają:

- a) izby przyjęć,
- b) oddziały szpitalne,
- c) bloki operacyjne,

- 9.
- d) dział diagnostyczny,
 - e) zakład rehabilitacji leczniczej,
 - f) przyszpitalna przychodnia specjalistyczna,
 - g) apteka szpitalna
 - h) centralna sterylizacja
 - i) pielęgniarka epidemiologiczna
- 3) Naczelnej pielęgniarce podlega:
- a) średni i niższy personel medyczny
- 4) Głównemu księgowemu podlegają:
- a) sekcja finansowo-księgowa,
 - b) sekcja kosztów,
 - c) sekcja płac,
 - d) Apteka ogólnodostępna "Centralna".

§ 19.

1. W SPZOZ - Szpitalu Rejonowym mogą funkcjonować oddziały kliniczne (nauczające), na podstawie umów zawartych pomiędzy właściwymi stronami.
2. Zakres świadczeń, o których mowa w pkt 1 uzgadnia dyrektor SPZOZ - Szpitala Rejonowego ze Śląską Akademią Medyczną, po zasięgnięciu opinii Rady Społecznej Szpitala Rejonowego.
3. Wszystkie sprawy związane z realizacją umowy rozstrzygają osoby, które zawarły umowę (porozumienie).

§ 20.

1. Schemat organizacyjny SPZOZ - Szpitala Rejonowego stanowi załącznik nr 1 do niniejszego statutu.
2. Wykaz jednostek, w których prowadzona jest działalność medyczna stanowi załącznik nr 2 do statutu.
3. Organizację wewnętrzną i szczegółowy zakres zadań komórek organizacyjnych, samodzielnych stanowisk pracy oraz tryb pracy określa regulamin organizacyjny zatwierdzony przez dyrektora oraz Radę Społeczną.

ROZDZIAŁ IV GOSPODARKA FINANSOWA

§ 21.

SPZOZ - Szpital Rejonowy prowadzi gospodarkę finansową w oparciu o:

1. ustawę z dnia 30 sierpnia 1991 roku o zakładach opieki zdrowotnej (Dz.U.Nr 91 poz.408 z późn.zmianami),

2. ustawę z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz.U.Nr 121 poz. 591),
3. rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 31 grudnia 1998 roku w sprawie warunków i trybu przekazywania samodzielnemu publicznemu zakładowi opieki zdrowotnej środków publicznych oraz sposobu kontroli ich wydatkowania (Dz. U. Nr 166, poz. 1266),
4. plan finansowy ustalony przez dyrektora.

§ 22.

SPZOZ - Szpital Rejonowy może uzyskać środki finansowe:

- 1) z odpłatnych świadczeń zdrowotnych na podstawie zawartych umów:
 - a) ze Śląską Regionalną Kasą Chorych i innymi regionalnymi kasami chorych,
 - b) z Branżową Kasą Chorych,
 - c) z innymi zakładami opieki zdrowotnej,
 - d) z innymi podmiotami takimi jak: stowarzyszenia lub fundacje na rzecz szpitala, organizacje społeczne, instytucje ubezpieczeniowe, zakłady pracy i inne.
- 2) z dotacji na realizację zadań i programów zdrowotnych oraz promocję zdrowia.
- 3) z prowadzenia działalności gospodarczej
- 4) z darowizn, zapisów, spadków oraz ofiarności publicznej, także pochodzenia zagranicznego, z zastrzeżeniem art. 42 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej.
- 5) z udzielania świadczeń zdrowotnych osobom fizycznym nie objętym ubezpieczeniem lub za świadczenie nie przysługujące w ramach ubezpieczenia.
- 6) z dotacji budżetowej przydzielonej przez organ założycielski.

§ 23.

Przedmiotem działalności gospodarczej, o której mowa w § 22 pkt 3 jest :

- 1) prowadzenie aptek ogólnodostępnych,
- 2) prowadzenie dodatkowych badań laboratoryjnych, radiologicznych i specjalistycznych
- 3) wykonywanie odpłatnych zabiegów fizykoterapeutycznych,
- 4) przygotowywanie odpłatnych posiłków dla pacjentów z uwzględnieniem karty dań
- 5) prowadzenie usług
 - a) najmu, dzierżawy pomieszczeń, sprzętu i wyposażenia
 - b) parkingowych
 - c) transportowych, w tym własny transport sanitarny
 - d) techniczno-eksploatacyjnych np. przetwarzanie tlenu, usługi instalacyjne i remontowo-budowlane.

§ 24.

- 11.
- 1) Wartość majątku SPZOZ - Szpitala Rejonowego określają:
 - a) fundusz założycielski,
 - b) fundusz zakładu
 - 2) SPZOZ - Szpital Rejonowy decyduje samodzielnie o podziale zysku, po zasięgnięciu opinii Rady Społecznej.
 - 3) Niedobór finansowy SPZOZ - Szpital Rejonowy pokrywa we własnym zakresie.
 - 4) SPZOZ - Szpital Rejonowy prowadzi rachunkowość na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

ROZDZIAŁ V POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 25.

- 1) Wszelkie zmiany niniejszego statutu przeprowadza się w tym samym trybie, jak sposób jego uchwalenia .
- 2) Statut wchodzi w życie z dniem zatwierdzenia przez Radę Powiatu Tarnogórskiego.

PRZEWODNICZĄCY
RADY SPOŁECZNEJ

STAROSTA

dr inż. Antoni Jankowski

Załącznik nr 2 do Statutu
Wielospecjalistycznego
Szpitala Rejonowego
im. dr B.Hagera

WYKAZ JEDNOSTEK, W KTÓRYCH PROWADZONA JEST DZIAŁALNOŚĆ MEDYCZNA

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej - Wielospecjalistyczny Szpital
Rejonowy im. dr Bronisława Hagera w Tarnowskich Górach.

1) IZBA PRZYJĘĆ:

- a) izba przyjęć ogólna z ambulatorium
- b) izba przyjęć pediatryczna z ambulatorium
- c) izba przyjęć ginekologiczno-położnicza z ambulatorium

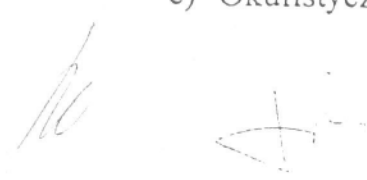
2) ODDZIAŁY SZPITALNE:

aktualna ilość łóżek

a) Oddział Pediatryczny	50
b) Oddział Internistyczny	41
c) Oddział Neurologiczny	30
d) Oddział Okulistyczny	26
e) Oddział Otorynolaryngologiczny	21
f) Oddział Ginekologiczno-Położniczy z Salą Porodową	55
g) Oddział Noworodkowy	30
h) Oddział Chirurgiczny I	38
i) Oddział Chirurgiczny II	38
j) Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii	6
k) Oddział Psychiatryczny	60
l) Pododdział Chemioterapii	5
ł) Pododdział Nefrologiczny	7
m) Szpitalny Oddział Ratunkowy	

Suma: 407

3) BLOKI OPERACYJNE:

- a) Ogólny
 - b) Laryngologiczny
 - c) Okulistyczny
-

4) DZIAŁ DIAGNOSTYCZNY:

a) LABORATORIUM ANALITYCZNE Z PRACOWNIAMI:

- i) hematologiczna,
- ii) serologii grup krwi,
- iii) białek,
- iv) mikrobiologiczna,
- v) biochemiczna,
- vi) wydaliny i wydzieliny,
- vii) równowagi kwasowo-zasadowej i elektrolitów

b) ZAKŁAD RADIOLOGII

c) PRACOWNIE DIAGNOSTYKI MEDYCZNEJ:

- i) pracownia EKG (4)
- ii) pracownia EEG
- iii) pracownia USG (2)
- iv) pracownia endoskopowa
- v) pracownia gastroskopowa
- vi) pracownia audiometrii i tympanometrii
- vii) pracownia perymetrii i gonioskopii
- viii) pracownia cytologiczna i biocenozy pochwy

d) ZAKŁAD ANATOMOPATOLOGII

5) ZAKŁAD REHABILITACJI LECZNICZEJ:

- a) Pracownia rehabilitacji przyłóżkowej
- b) Pracownia fizjoterapii układu oddechowego
- c) Pracownia fizykoterapii
- d) Pracownia kinezyterapii

6) PRZYSZPITALNA PRZYCHODNIA SPECJALISTYCZNA:

- a) Poradnia chirurgii ogólnej
- b) Poradnia otorynolaryngologiczna
- c) Poradnia okulistyczna
- d) Poradnia neurologiczna
- e) Poradnia neurologii dziecięcej
- f) Poradnia ginekologiczna
- g) Poradnia ginekologii dziecięcej
- h) Poradnia leczenia niepłodności
- i) Poradnia zdrowia psychicznego
- j) Poradnia zdrowia psychicznego dla dzieci
- k) Poradnia onkologiczna
- l) Poradnia konsultacyjna patologii ciąży
- m) Poradnia patologii noworodka
- n) Poradnia psychologiczna
- o) Poradnia nefrologiczna

p) Szkoła Rodzenia

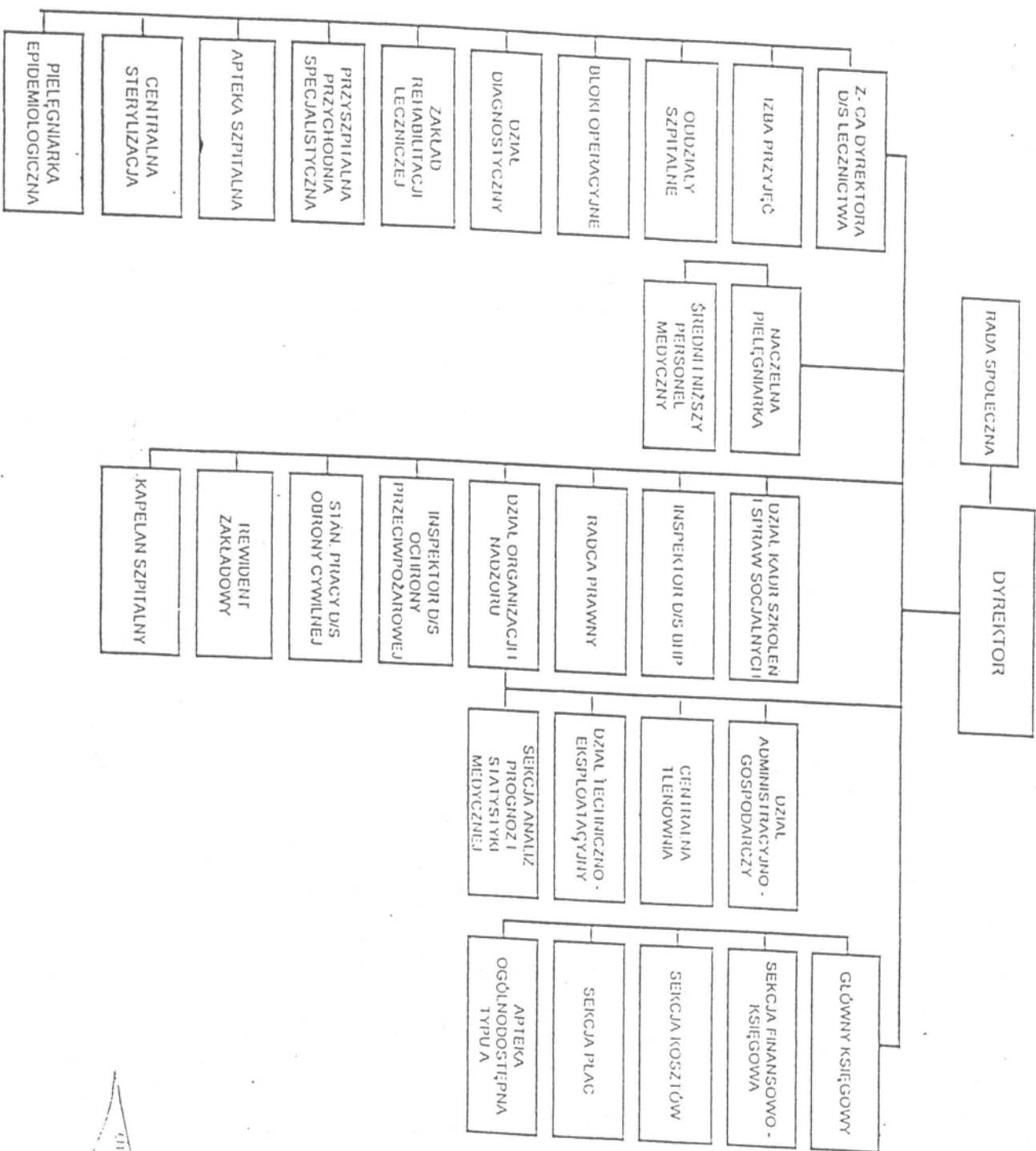
14.

- 7) APTEKA SZPITALNA
- 8) APTEKA OGÓLNODOSTĘPNA ("Centralna" - ul. Piłsudskiego 16)
- 9) CENTRALNA STERYLIZACJA
- 10) CENTRALNA TLEOWNIA

10

STAROSTA

dr inż. Antoni Jankowski

STARSZY
mgr inż. Antoni Janowski

Uchwała nr XXXVIII/377/2002
Rady Powiatu
w Tarnowskich Górach
z dnia 30 kwietnia 2002 r.

w sprawie: aktu założycielskiego oraz nadania statutu szkole publicznej – Policealnemu Studium Zawodowemu dla Dorosłych w Zespole Szkół Techniczno – Usługowych z siedzibą w Tarnowskich Górach przy ul. Pokoju 14

Na podstawie art. 12 pkt 8i ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. nr 142 z 2001 r., poz. 1592) w związku z art. 5 ust.2 pkt 1 i ust. 3 oraz art. 58 ust. 1 i 6 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. nr 67 poz. 329 z 1996 r. z późn. zm.) oraz Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. nr 61, poz. 624 z dnia 19 czerwca 2001 r.) i Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2002 r. zmieniającym wyżej wymienione Rozporządzenie (Dz. U. nr 10 poz. 96 z dnia 8 lutego 2002 r.)

Rada Powiatu
uchwała :

§ 1

Podpisać akt założycielski szkoły publicznej – Policealnego Studium Zawodowego dla Dorosłych w Zespole Szkół Techniczno – Usługowych z siedzibą w Tarnowskich Górach przy ul. Pokoju 14, w kształcie określonym w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Nadać statut Policealnemu Studium Zawodowemu dla Dorosłych w Zespole Szkół Techniczno – Usługowych z siedzibą w Tarnowskich Górach przy ul. Pokoju 14, w kształcie określonym w załączniku nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierzyć Zarządowi Powiatu.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 4

Uchwała podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu
Tadeusz Bober

Tarnowskie Góry, dnia 30.04.2002r.

EE. 4314-12/02

AKT ZAŁOŻYCIELSKI SZKOŁY PUBLICZNEJ

Na podstawie art. 12 pkt 8i ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. nr 142 z 2001 r., poz. 1592) w związku z art. 5 ust.2 pkt 1 i ust. 3 oraz art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. nr 67 poz. 329 z 1996 r. z późn. zm.)

§ 1

1. Zakłada się publiczną szkołę średnią zawodową o nazwie:

**Policealne Studium Zawodowe
dla Dorosłych
w Tarnowskich Górach**

2. Szkoła zostanie zlokalizowana w budynku przy ul. Pokoju 14 w Tarnowskich Górach i będzie wchodzić w skład Zespołu Szkół Techniczno – Usługowych.
3. Szkoła będzie kształcić dorosłych w zawodzie technik transportu kolejowego.

§ 2

Organizację i zasady funkcjonowania Policealnego Studium Zawodowego dla Dorosłych określa statut opracowany i nadany na podstawie odrębnych przepisów. Statut Policealnego Studium Zawodowego dla Dorosłych stanowić będzie integralną część statutu Zespołu Szkół, o którym mowa w §1 pkt 2.

§ 3

Akt wchodzi w życie z dniem podpisania z ważnością od dnia 1 września 2002 r.

RADA POWIATU
(pieczęć)
w TARNOWSKICH GÓRACH
woj. ŚLĄSKIE

PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu
(podpis)
Tadeusz Bober

STATUT POLICEALNEGO STUDIUM ZAWODOWEGO DLA DOROSŁYCH

**w Tarnowskich Górach
przy ulicy Pokoju 14**

I. PODSTAWA PRAWNA

§ 1

Funkcjonowanie szkoły opiera się w szczególności na następujących aktach prawnych:

Ustawa z dnia 07.09.1991r, o systemie oświaty (Dz. U. Z 1996r. Nr 67 poz. 329 z późniejszymi zmianami) i pozostałe akty prawne wydane na jej podstawie.

II. NAZWA I INNE INFORMACJE O SZKOLE

§ 2

Szkoła nosi nazwę:

**POLICEALNE STUDIUM ZAWODOWE
DLA DOROSŁYCH W TARNOWSKICH GÓRACH**

§ 3

1. Organem prowadzącym Policealne Studium Zawodowe dla Dorosłych jest Powiat Tarnogórski.
2. Organem sprawującym nadzór pedagogiczny jest Kurator Oświaty w Katowicach.
3. Siedzibą szkoły jest miasto Tarnowskie Góry.
4. Policealne Studium Zawodowe dla Dorosłych wchodzi w skład Zespołu Szkół Techniczno – Usługowych jako jednostki budżetowej w rozumieniu przepisów prawa budżetowego.
5. Policealne Studium Zawodowe dla Dorosłych używać będzie pieczęci podłużnej w brzmieniu:

**Zespół Szkół Techniczno – Usługowych
POLICEALNE STUDIUM ZAWODOWE dla DOROSŁYCH
ul. Pokoju 14
42-600 Tarnowskie Góry
tel./fax 768-25-58**

6. Szkoła będzie prowadzona w formie zaocznej.
7. Czas trwania cyklu kształcenia wynosi 1,5 do 2 lat.
8. Szkoła kształci w zawodzie: *technik transportu kolejowego*.
9. Szkoła funkcjonuje w ramach Zespołu Szkół.

III. CELE I ZADANIA SZKOŁY

§ 4

1. Szkoła realizuje cele i zadania określone w ustawie wymienionej w § 1 oraz przepisach wydanych na jej podstawie, w szczególności:
 - a) umożliwia zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do uzyskania świadectwa szkoły,
 - b) umożliwia absolwentom dokonanie świadomego wyboru dalszego kierunku kształcenia lub wykonywania wybranego zawodu,
 - c) kształtuje środowisko wychowawcze sprzyjające realizowaniu celów i zadań określonych w ustawie wymienionej w § 1 stosownie do warunków szkoły,
 - d) sprawuje opiekę nad słuchaczami odpowiednio do ich potrzeb oraz możliwości szkoły,
 - e) podtrzymuje poczucie tożsamości narodowej, etnicznej, językowej religijnej,
 - f) zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną,
 - g) sprawuje opiekę nad słuchaczami niepełnosprawnymi uczęszczającymi do szkoły,
 - h) rozwija zainteresowania słuchaczy.

§ 5

1. Dyrektor Szkoły powierza każdy oddział szczególnej opiece wychowawczej jednemu z nauczycieli zwanemu dalej „opiekunem”.
2. Dla zapewnienia ciągłości pracy wychowawczej i jej skuteczności opiekun prowadzi swój oddział przez cały tok nauczania w danym typie szkoły.

IV. ORGANY SZKOŁY

§ 6

Organami szkoły są:

- a) dyrektor szkoły,
- b) rada pedagogiczna,
- c) Rada Szkoły
- d) samorząd słuchaczy.

§ 7

1. Uprawnienia i obowiązki dyrektora szkoły określa art. 39 w związku z art. 62 ust. 2 ustawy wymienionej w § 1.

Dyrektor Szkoły:

- a) kieruje bieżącą działalnością dydaktyczną – wychowawczą szkoły i reprezentuje ją na zewnątrz,
 - b) sprawuje nadzór pedagogiczny w stosunku do zatrudnionych w szkole nauczycieli,
 - c) sprawuje opiekę nad słuchaczami oraz stwarza warunki do harmonijnego rozwoju psychofizycznego,
 - d) realizuje uchwały Rady Pedagogicznej, podjęte w ramach jej kompetencji stanowiących,
 - e) kieruje pracami Rady Pedagogicznej (jako jej przewodniczący), a także wstrzymuje wykonanie uchwał Rady Pedagogicznej niezgodnych z przepisami prawa,
 - f) dysponuje środkami określonymi w planie finansowym szkoły, zaopiniowanym przez Radę pedagogiczną i ponosi odpowiedzialność za ich prawidłowe wykorzystanie, ponadto organizuje administracyjną, finansową i gospodarczą obsługę szkoły,
 - g) wykonuje inne zadania wynikające z przepisów ogólnych.
2. Dyrektor szkoły w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę i po zasięgnięciu opinii Kuratora Oświaty i Powiatowej Rady Zatrudnienia może zmienić lub wprowadzić nowe zawody lub profile kształcenia zawodowego.
 3. Dyrektor szkoły jest kierownikiem zakładu pracy dla zatrudnionych w szkole nauczycieli i pracowników nie będących nauczycielami.
 4. Dyrektor w szczególności decyduje w sprawach:
 - a) zatrudniania i zwalniania nauczycieli oraz innych pracowników szkoły,
 - b) przyznawania nagród oraz wymierzania kar porządkowych nauczycielom i innym pracownikom szkoły,
 - c) występowania z wnioskiem po zasięgnięciu opinii Rady Pedagogicznej w sprawach odznaczeń, nagród i innych wyróżnień dla nauczycieli i innych pracowników szkoły.
 5. Dyrektor szkoły może w drodze decyzji skreślić słuchacza z listy słuchaczy w przypadkach określonych w statucie szkoły. Skreślenie następuje na podstawie uchwały Rady Pedagogicznej po zasięgnięciu opinii Samorządu Słuchaczy.

§ 8

1. Rada Pedagogiczna jako organ kolegialny posiada kompetencje stanowiące oraz opiniotwórcze.
2. Do kompetencji stanowiących Rady Pedagogicznej należy:
 - a) zatwierdzanie wyników klasyfikacji słuchaczy,
 - b) zatwierdzanie planów pracy szkoły,

- c) podejmowanie uchwał w sprawie innowacji i eksperymentów pedagogicznych w szkole,
- d) ustalanie organizacji doskonalenia zawodowego nauczycieli,
- e) podejmowanie uchwał w sprawach skreślenia z listy słuchaczy.

3. Rada Pedagogiczna opiniuje:

- a) organizację pracy szkoły, w tym tygodniowy plan zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych,
 - b) projekt planu finansowego szkoły,
 - c) wnioski dyrektora o przyznanie nauczycielom nagród, odznaczeń czy wyróżnień,
 - d) propozycje dyrektora w sprawach przydziału nauczycielom stałych prac i zajęć oraz dodatkowo płatnych zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych,
 - e) propozycje dyrektora szkoły dotyczące kandydatów do powierzenia im funkcji kierowniczych,
 - f) ocenę pracy dyrektora szkoły.
4. Rada Pedagogiczna może wystąpić z wnioskiem o odwołanie nauczyciela ze stanowiska dyrektora lub innego stanowiska kierowniczego w szkole. W przypadkach określonych wyżej organ uprawniony do odwołania jest obowiązany przeprowadzić postępowanie wyjaśniające i powiadomić o jego wyniku Radę Pedagogiczną w ciągu 14 dni od otrzymania wniosku.
5. Uchwały Rady Pedagogicznej są podejmowane zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy jej członków.
6. Rada Pedagogiczna ustala regulamin swojej działalności. Zebrania Rady Pedagogicznej są protokołowane.
7. Nauczyciele są zobowiązani do nie ujawniania spraw poruszonych na posiedzeniu Rady Pedagogicznej, które mogą naruszyć dobro osobiste słuchaczy, a także nauczycieli i innych pracowników szkoły.
8. W skład Rady Pedagogicznej wchodzi wszyscy nauczyciele zatrudnieni w szkole. W zebraniach Rady Pedagogicznej mogą także brać udział z głosem doradczym osoby zaproszone przez jej przewodniczącego za zgodą lub na wniosek Rady Pedagogicznej.
9. Dyrektor szkoły wstrzymuje wykonanie uchwał, o których mowa w ust. 2 niezgodnych z przepisami prawa. O wstrzymaniu wykonania uchwały dyrektor niezwłocznie zawiadamia organ prowadzący szkołę oraz organ sprawujący nadzór pedagogiczny. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę uchyla uchwałę w razie stwierdzenia jej niezgodności z przepisami prawa. Rozstrzygnięcie organu sprawującego nadzór pedagogiczny jest ostateczne.

§ 9

Rada Szkoły liczy co najmniej 6 osób.

- a) W skład Rady Szkoły wchodzi:
 - nauczyciele wybrani przez ogół nauczycieli,
 - rodzice wybrani przez ogół rodziców,
 - uczniowie wybrani przez ogół uczniów,

- b) Tryb wyboru rady szkoły określa Statut Zespołu Szkół oraz będący jego integralną częścią regulamin Rady Pedagogicznej. Statut może przewidywać rozszerzenie składu rady o inne osoby inż. wymienione w pkt. 10 ppkt. a,
- c) Kadencja rady szkoły trwa 3 lata. Statut szkoły może dopuszczać dokonanie corocznej zmiany jednej trzeciej składu rady.
- d) Rada szkoły uchwała regulamin swojej działalności oraz wybiera przewodniczącego. Zebrania rady są protokołowane. W uchwalonym regulaminie mogą być określone rodzaje spraw, w których rozpatrywaniu nie biorą udziału przedstawiciele uczniów.
- e) W posiedzeniach rady szkoły może brać udział, z głosem doradczym, dyrektor szkoły.
- f) Do udziału w posiedzeniach rady szkoły mogą być zapraszane przez przewodniczącego, za zgodą lub na wniosek rady, inne osoby z głosem doradczym.

§ 10

1. W szkole działa Samorząd Słuchaczy zwany dalej „Samorządem”.
2. Samorząd tworzą wszyscy słuchacze szkoły.
3. Zasady wybierania i działania organów samorządu określa regulamin uchwalony przez ogół słuchaczy w głosowaniu równym, tajnym i powszechnym. Organy samorządu są jedynymi reprezentantami ogółu słuchaczy.
4. Regulamin samorządu nie może być sprzeczny ze Statutem szkoły.
5. Samorząd może przedstawić Radzie Pedagogicznej oraz dyrektorowi wnioski i opinie we wszystkich sprawach szkoły, w szczególności dotyczących realizacji podstawowych praw słuchaczy, takich jak:
 - a) prawo do zapoznania się z programem nauczania, z jego treścią, celami i stawianymi wymaganiami,
 - b) prawo do jawnej i umotywowanej oceny postępów w nauce,
 - c) prawo do organizacji życia szkolnego,
 - d) prawo organizowania działalności kulturalnej i oświatowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami w porozumieniu z dyrektorem szkoły,
 - e) prawo wyboru nauczyciela pełniącego rolę opiekuna samorządu,
 - f) prawo redagowania i wydawania gazety szkolnej.

§11

1. W szkole mogą być utworzone stanowiska: wicedyrektora oraz inne stanowiska kierownicze:
 - a) wicedyrektora w szkołach prowadzących nie mniej niż 12 oddziałów, a kolejne stanowiska wicedyrektora na każde następne 12 oddziałów,
 - b) w porozumieniu z organem prowadzącym można przyjąć inne zasady tworzenia stanowiska wicedyrektora,
 - c) powierzenie i odwołanie z funkcji wicedyrektora dokonuje dyrektor po zasięgnięciu opinii organu prowadzącego i Rady Pedagogicznej,
 - d) obowiązki osób zajmujących stanowiska kierownicze określa dyrektor szkoły.

2. W uzasadnionych przypadkach dyrektor za zgodą organu prowadzącego szkołę, w ramach posiadanych środków finansowych może podjąć decyzję o utworzeniu dodatkowego stanowiska kierowniczego.
3. Do zadań i kompetencji wicedyrektora szkoły należy w szczególności:
 - a) organizacja i kontrola procesu wychowawczo – dydaktycznego i opiekuńczego,
 - b) współpraca i współdziałanie z dyrektorem oraz nauczycielami pełniącymi funkcje kierownicze w szkole,
 - c) współudział w opracowywaniu planu dydaktyczno – wychowawczego i opiekuńczego, przydziału czynności dodatkowych oraz obowiązków pracowników szkoły.

V. ZASADY REKRUTACJI

1. O przyjęcie na semestr I szkoły policealnej mogą ubiegać się absolwenci legitymujący się świadectwem szkoły średniej
2. Kandydaci składają podania od 17 czerwca do 20 sierpnia każdego roku w sekretariacie szkoły
3. Do podania o przyjęcie do szkoły policealnej kandydaci załączają :
 - świadectwo ukończenia liceum
 - 2 zdjęcia (z nazwiskiem, imieniem i datą urodzenia na odwrocie)
 - zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych
4. Kryteria i warunki przyjęcia do szkoły dyrektor szkoły podaje do wiadomości kandydatom nie później niż na 3 miesiące przed terminem rekrutacji
5. W celu przeprowadzenia rekrutacji na semestr pierwszy dyrektor szkoły powołuje szkolną komisję rekrutacyjno-kwalifikacyjną , wyznacza przewodniczącego i określa zadania członków komisji :
 - dyrektor szkoły powołuje komisję w terminie do 30 czerwca
 - w skład komisji wchodzi : przewodniczący i dwóch nauczycieli powołanych przez przewodniczącego
 - zadania komisji rekrutacyjno-kwalifikacyjnej
 - a) komisja podaje do wiadomości kandydatom informacje o warunkach rekrutacji z uwzględnieniem kryteriów przyjęć ustalonych przez Radę Pedagogiczną
 - b) ustala listę przyjęć na semestr I na podstawie wyników postępowania kwalifikacyjnego
 - c) sporządza protokół postępowania kwalifikacyjnego

VI. ZASADY PRZYJĘĆ DO POLICEALNEGO STUDIUM ZAWODOWEGO

1. O przyjęciu kandydata na semestr I decyduje liczba punktów które kandydat otrzymał na świadectwie ukończenia liceum
2. Przeliczenia na punkty ocen uzyskanych na świadectwie ukończenia liceum z przedmiotów :
 - celujący – 16 punktów
 - bardzo dobry - 14 punktów

- dobry - 10 punktów
 - dostateczny - 8 punktów
 - dopuszczający - 6 punktów
3. Wybrane zajęcia edukacyjne : matematyka, język polski, język obcy, fizyka, ochrona i kształtowanie środowiska
- Suma punktów – od 35 – 96 (na semestr I zostaną przyjęci kandydaci z wynikiem punktowym począwszy od maksymalnego aż do wyczerpania limitu miejsc w klasie)

VII. TERMINY KWALIFIKOWANIA I INFORMOWANIA O WYNIKACH

1. Kwalifikowanie kandydatów do Policealnego Studium Zawodowego rozpoczyna się po upływie terminu składania podań
2. O decyzji komisji kwalifikacyjno-rekrutacyjnej zawiadamia kandydatów na semestr I dyrektor szkoły słownie i przez wywieszenie w szkole listy przyjętych
3. Dyrektor szkoły informuje kandydatów o przyjęciu do szkoły.
4. Dyrektor szkoły wyznacza, ogłasza termin dodatkowej rekrutacji uczniów na semestr I , a także przedłuża termin składania podań o przyjęcie do szkoły jeżeli liczba kandydatów na semestr I jest mniejsza lub równa liczbie wolnych miejsc , którymi dysponuje szkoła
5. Protokół z postępowania kwalifikacyjnego z pełnym wykazem kandydatów zakwalifikowanych i niezakwalifikowanych, informuje o uzyskanych przez nich punktach.

VIII. ORGANIZACJA SZKOŁY

§ 12

1. Szczegółową organizację nauczania, wychowania i opieki w danym roku szkolnym określa arkusz organizacyjny szkoły opracowany przez dyrektora szkoły najpóźniej do 30-go kwietnia każdego roku na podstawie planu nauczania oraz planu finansowego szkoły.
2. W arkuszu organizacyjnym szkoły zamieszcza się w szczególności liczbę pracowników pedagogicznych szkoły łącznie z liczbą stanowisk kierowniczych, ogólną liczbę przedmiotów obowiązkowych oraz liczbę godzin przedmiotów nadobowiązkowych, w tym kół zainteresowań i innych zajęć, finansowanych ze środków przydzielonych przez organ prowadzący szkołę

§ 13

1. Podstawową jednostką organizacyjną szkoły jest oddział złożony ze słuchaczy, którzy w jednorocznym kursie nauki danego roku szkolnego uczą się wszystkich przedmiotów obowiązkowych, określonych planem nauczania zgodnym z odpowiednim ramowym planem nauczania i programem wybranym z zestawu programów dla danej klasy, dopuszczonych do użytku szkolnego.

2. Liczba słuchaczy w oddziale powinna wynosić, co najmniej :
 - a.) w klasie I - 30
 - b.) w klasie II - 25

§ 14

Organizacje stałych obowiązkowych, i nadobowiązkowych zajęć dydaktycznych i wychowawczych określa tygodniowy rozkład zajęć ustalony przez dyrektora szkoły na podstawie zatwierdzonego arkusza organizacyjnego z zachowaniem zasad ochrony zdrowia i higieny pracy.

§ 15

1. Podstawową formą pracy szkoły są zajęcia dydaktyczno – wychowawcze prowadzone w systemie klasowo – lekcyjnym (konsultacyjnym)
2. Godzina konsultacyjna trwa 45 minut.

§ 16

Zajęcia specjalistyczne są realizowane w pracowniach utworzonych do tego celu.

§ 17

W miarę potrzeb i posiadanych możliwości lokalowych, finansowych, szkoła dokonuje podziału klas na grupy zgodnie z zasadami wynikającymi z przepisów w sprawie ramowych planów nauczania.

§ 18

1. Szkoła może przyjmować słuchaczy zakładów kształcenia nauczycieli oraz studentów szkół wyższych kształcących nauczycieli na praktyki pedagogiczne (nauczycielskie) na podstawie pisemnego porozumienia zawartego pomiędzy dyrektorem szkoły, lub za jego zgodą z poszczególnymi nauczycielami a zakładem kształcenia nauczycieli lub szkołą wyższą.
2. Zajęcia ze słuchaczami odbywają się przez dwa dni w tygodniu (sobota, niedziela).

§ 19

1. Biblioteka szkoły służy do realizacji zadań dydaktycznych oraz wspiera doskonalenie zawodowe nauczycieli. Jest interdyscyplinarną pracownią szkolną, która uczestniczy

w przygotowaniu słuchaczy do samokształcenia i edukacji ustawicznej, w tym do korzystania z innych typów bibliotek i ośrodków informacji.

2. Obowiązki nauczyciela bibliotekarza obejmują w szczególności:

a) prace organizacyjne:

- gromadzenie, ewidencję i selekcję zbiorów,
- opracowanie biblioteczne zbiorów i prowadzenie katalogów,
- wydzielanie księgozbioru podręcznego.

b) udostępnianie zbiorów,

c) udzielanie informacji bibliotecznych, katalogowych, rzeczowych i tekstowych, informowanie słuchaczy i nauczycieli o nowych nabytkach,

d) poradnictwo w wyborach czytelniczych, zachęcanie słuchaczy do świadomego doboru lektury i do jej planowania,

e) przygotowanie analiz stanu czytelnictwa w szkole do wiadomości Rady Pedagogicznej i zespołów przedmiotowych

3. Godziny pracy biblioteki ustala dyrektor szkoły po zasięgnięciu opinii Rady Pedagogicznej i Samorządu Słuchaczy, jednakże powinny one umożliwiać dostęp do jej zbiorów podczas zajęć konsultacyjnych i po jej zakończeniu.

§ 20

Do realizacji celów statutowych szkoła zapewnia możliwość korzystania z:

- biblioteki,
- pracowni przedmiotowych,
- gabinetu lekarskiego,
- pomieszczeń administracyjnych.

IX. NAUCZYCIELE I INNI PRACOWNICY SZKOŁY

§ 21

1. W szkole zatrudnia się nauczycieli, pracowników administracyjnych i pracowników obsługi.
2. Zasady zatrudniania i wynagradzania nauczycieli i pozostałych pracowników, o których mowa w ust. 1 niniejszego paragrafu określają odrębne przepisy.

§ 22

1. Nauczyciel prowadzi pracę dydaktyczną – wychowawczą i opiekuńczą oraz jest odpowiedzialny za jakość i wyniki tej pracy oraz bezpieczeństwo powierzonych jej opiece słuchaczy.
2. Zakres zadań nauczycieli to w szczególności:

- a) odpowiedzialność za bezpieczeństwo słuchaczy,
- b) prawidłowy przebieg procesu dydaktycznego
- c) dbałość o pomoce dydaktyczno – wychowawcze i sprzęt szkolny,
- d) bezstronność i obiektywizm w ocenie słuchaczy oraz sprawiedliwe traktowanie wszystkich słuchaczy,
- e) udzielanie pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznanie potrzeb szkolnych słuchaczy,
- f) doskonalenie umiejętności dydaktycznych i podnoszenie poziomu wiedzy merytorycznej.

§ 23

1. Nauczyciele danego przedmiotu lub nauczyciele grup przedmiotów pokrewnych mogą tworzyć zespół przedmiotowy,
2. Pracą zespołu przedmiotowego kieruje powołany przez dyrektora szkoły przewodniczący zespołu,
3. Cele i zadania zespołu przedmiotowego obejmują:
 - a) zorganizowanie współpracy nauczycieli dla uzgodnienia sposobów realizacji programów nauczania, korelowania treści nauczania przedmiotów pokrewnych, a także uzgadniania decyzji wyboru programów nauczania,
 - b) wspólne opracowanie szczegółowych kryteriów oceniania uczniów oraz sposobów badania wyników nauczania,
 - c) organizowania wewnątrzszkolnego doskonalenia zawodowego oraz doradztwa metodycznego dla początkujących nauczycieli,
 - d) współdziałanie w organizowaniu pracowni i laboratoriów przedmiotowych, a także w uzupełnianiu ich wyposażenia,
 - e) wspólne opiniowanie przygotowanych w zespołach autorskich, innowacyjnych i eksperymentalnych programów nauczania.

§ 24

1. Zadaniem opiekuna klasy jest sprawowanie opieki wychowawczej nad słuchaczami, a w szczególności:
 - a) tworzenie warunków wspomagających rozwój słuchacza i proces jego uczenia się,
 - b) inspirowanie i wspomaganie działań zespołowych słuchaczy,
 - c) podejmowanie działań umożliwiających rozwiązywanie konfliktów w zespole słuchaczy oraz pomiędzy słuchaczami a innymi członkami społeczności szkolnej.
2. Opiekun klasy współdziała z nauczycielami uczącymi w jego klasie uzgadniając z nimi i koordynując ich działania dydaktyczno –wychowawcze wobec ogółu słuchaczy.
3. Wychowawca ma prawo korzystać w swej pracy z pomocy merytorycznej i metodycznej ze strony właściwych placówek i instytucji oświatowych oraz naukowych w następujących formach:
 - a) konferencje metodyczne,
 - b) doradztwo metodyczne,
 - c) kursy doskonalące,
 - d) pomoc koleżeńska świadczona zwłaszcza początkującym nauczycielom.

X. SŁUCHACZE SZKOŁY

§ 25

Do Policealnego Studium Zawodowego dla Dorosłych uczęszczają absolwenci szkół średnich.

§ 26

Prawa i obowiązki słuchacza:

1. Słuchacz ma prawo do:

- a) właściwie zorganizowanego procesu kształcenia, zgodnie z zasadami pracy umysłowej,
- b) opieki wychowawczej i warunków pobytu w szkole zapewniających mu bezpieczeństwo, ochronę przed wszelkimi formami przemocy fizycznej bądź psychicznej oraz ochronę i poszanowanie jej godności,
- c) życzliwego, podmiotowego traktowania w procesie dydaktyczno- wychowawczym,
- d) swobody wyrażania myśli i przekonań w szczególności dotyczących życia szkoły, a także światopoglądowych i religijnych, - jeżeli nie narusza tym godności osobistej innych uczestników procesu dydaktycznego, wychowawczego i opiekuńczego,
- e) rozwijania zainteresowań, zdolności i talentów,
- f) sprawiedliwej, obiektywnej i jawnej oceny oraz ustalonych sposobów kontroli postępów w nauce,
- g) pomocy w przypadku trudności w nauce,
- h) korzystania z poradnictwa psychologiczno – pedagogicznego i zawodowego,
- i) korzystania z pomieszczeń szkolnych, sprzętu, środków dydaktycznych, księgozbioru biblioteki podczas zajęć lekcyjnych,
- j) wpływania na życie szkoły przez działalność samorządową oraz zrzeszanie się w organizacjach działających w szkole.

2. Słuchacz ma obowiązek przestrzegania postanowień zawartych w Statucie, a zwłaszcza dotyczących:

- a) systematycznego i aktywnego uczestnictwa w zajęciach konsultacyjnych i życiu szkoły,
- b) przestrzegania zasad kultury współżycia w odniesieniu do kolegów, nauczycieli i innych pracowników szkoły,
- c) odpowiedzialności za własne życie, zdrowie i higienę oraz rozwój,
- d) dbałość o wspólne dobro, ład i porządek w szkole.

§ 27

1. Słuchacz podlega karze za nieprzestrzeganie postanowień Statutu oraz obowiązujących go regulaminów, a w szczególności za:
 - a) nie realizowanie obowiązku szkolnego,
 - b) niekulturalnego i obraźliwego zachowania w stosunku do nauczycieli, kolegów i innych pracowników szkoły,
 - c) naruszenie porządku szkolnego,
 - d) postępowanie wywierające szkodliwy wpływ na kolegów,
 - e) dopuszczenie się czynów chuligańskich, wandalizmu, kradzieży itp.
2. Rodzaje kar:
 - a) upomnienie lub nagana dyrektora szkoły,
 - b) skreślenie z listy słuchaczy za szczególnie rażące naruszenie Statutu, regulaminów wewnętrznych szkoły, wejście w konflikt z prawem oraz w przypadku długotrwałej nieusprawiedliwionej nieobecności powyżej 50 % zajęć.
3. Słuchacz ma prawo w wypadku skreślenia z listy słuchaczy do odwołania się do Rady Pedagogicznej, aby ponownie rozpatrzyła okoliczności skreślenia z listy słuchaczy; ma również prawo do odwołania się do Kuratora Oświaty.

XI. WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM OCENIANIA

§ 28

Zasady oceniania, klasyfikowania i promowania słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów, a także terminy śródsesemestralnego klasyfikowania określa wewnętrzny System Oceniania opracowany dla całego zespołu stanowiący integralną część Statutu.

XII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 29

1. Szkoła prowadzi i przechowuje dokumentację zgodnie z odrębnymi przepisami.
2. Zasady prowadzenia przez szkołę gospodarki finansowej i materiałowej określają odrębne przepisy.
3. Działalność pracowni szkolnych określona jest w formie regulaminów wewnętrznych zatwierdzanych każdorazowo przez Dyrektora szkoły.

§ 30

Szkoła może posiadać własny sztandar, godło oraz ceremoniał.

§ 31

Statut uchwała i dokonuje jego zmian Rada Pedagogiczna szkoły z wyłączeniem sytuacji określonej w art. 58 ust. 6 ustawy o systemie oświaty z dnia 7 września 1991r.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu
Tadeusz Bober